

06370 LØRENSKOG SK 1920  
 MORTEN LILLEØREN  
 SOFIENBERGGT. 63 B  
 0563 OSLO 250 BL

I Norge:  
**B-blad i postabonnement**  
 Til øvrige land: B.Economique  
 Returadresse:  
 Norges Sjakkforbund og  
 Ungdommens Sjakkforbund  
 Frennings vei 3, N-0588 OSLO

 med  
**FørsteRaden**

NORSK  
**SJAKK**  
 BLAD

**Savner du en sjakk-partner?**  
**LØSNINGEN ER EN SJAKK-COMPUTER !**

Med en sjakk-computer i huset har du alltid noen å spille mot, uansett tid på døgnet. Sjakk skjerper hjernen for store og små, og tester har bevist at barn som spiller sjakk oppnår bedre skoleresultater. Prøv selv!



**4 in 1 Kr. 390,-** (24x17x3,5cm)  
 Nyhet! 4 spill i en computer  
**SJAKK**, 64 spille-nivåer  
**DAM**, 32 spille-nivåer  
**TOP MIND** (Mastermind) 64 nivåer  
**4 PÅ RAD**, 24 spille-nivåer



**BRAVO Kr. 750,-** (20x13,5x3,5cm)  
 64 nivåer fra nybegynner til hobby- og klubb-spillere (Rating ca. 1900)  
 Display og klokke-funksjon  
 Spiller ca. 100 timer på 3 batterier  
 Ypperlig reise-computer!



**COSMOS Kr. 1290,-** (23x18x2,5cm)  
 Reise-sjakk med display og klokke  
 64 nivåer fra nybegynnere til hobby- og klubb-spillere (rating ca.1950)  
 Samme finesser som Barracuda  
 Stilig kabinet med lokk



**ATLAS Kr. 390,-** (24x24x2cm)  
 64 spille-nivåer for både barn, nybegynnere og hobby-spillere  
 Display med klokke-funksjon  
 En fin "førstegangs-computer"



**ARAGON Kr. 690,-** (31x25x3cm)  
 64 nivåer (med klokke) for barn, nybegynnere og hobby-spillere  
 Tale (Engelsk) med kommentarer  
 En populær gaveartikkel!



**BARRACUDA Kr. 1290,-** (31x23x3cm)  
 Verdens mest solgte sjakk-computer  
 64 nivåer fra nybegynnere til hobby- og klubb-spillere (rating ca.1950)  
 Display m/klokke, Garantert suksess!



**ATLANTA Kr. 2690,-** (34x26x2cm)  
 Markedets sterkeste sjakk-computer  
 64 nivåer fra nybegynner til mester-spiller  
 50.000 trekk teori, Elo ca. 2300  
 Display m/klokke og lys på alle felt



**EXCLUSIVE Kr. 4990,-** (40x40x5cm)  
 Flott møbel i valnøtt, med magnetiske brikker for autom. trekk-registrering  
 64 spille-nivåer og mange finesser (Elo 2000)  
 m/Magellan-modul (Elo 2250) **Kr. 6490,-**



**GAME CLOCK Kr. 590,-** (19x12x8cm)  
 Elektronisk klokke med "alle" forskjellige tids-varianter  
 Kan programmeres etter ønske  
 Solid utførelse, Stilig design

**SJAKK-programmer og PARTI-baser for PC**

World Champ. Package, Shredder4/Gen.6,5/Nimzo 2000/ K.T.'s Slutsp. <b>Kr. 990,-</b>	Chess Assistant 5,1, 1,15 mill. partier + Chess Tiger, Topp! <b>Kr. 990,-</b>
Fritz 6, Elo-rating 2600+, 1 million teori-trekk, 320.000 partier <b>Kr. 590,-</b>	Rebel EOC, 50 mill. teori, 1 million partier + sjakk-program <b>Kr. 490,-</b>
Rebel 11, 4 Forskjellige program, Elo 2600+, 20 mill.teori, 800.000 partier <b>Kr. 590,-</b>	Rebel-Tiger, Elo 2600, 1 million teori-trekk, 500.000 partier <b>Kr. 390,-</b>
ChessMaster 8000, Elo-rating 2600, 100.000 teori-trekk, 90.000 partier <b>Kr. 490,-</b>	Rebel Century, Elo 2600, 16 mill. teori-trekk, 300.000 partier <b>Kr. 290,-</b>
	Tasc Chess Tutor, Opplæring og Øving + sjakk-program <b>Kr. 490,-</b>

**N.B!** Bestilling sendes Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo Tlf. 22 15 12 41 Fax 22 71 00 07

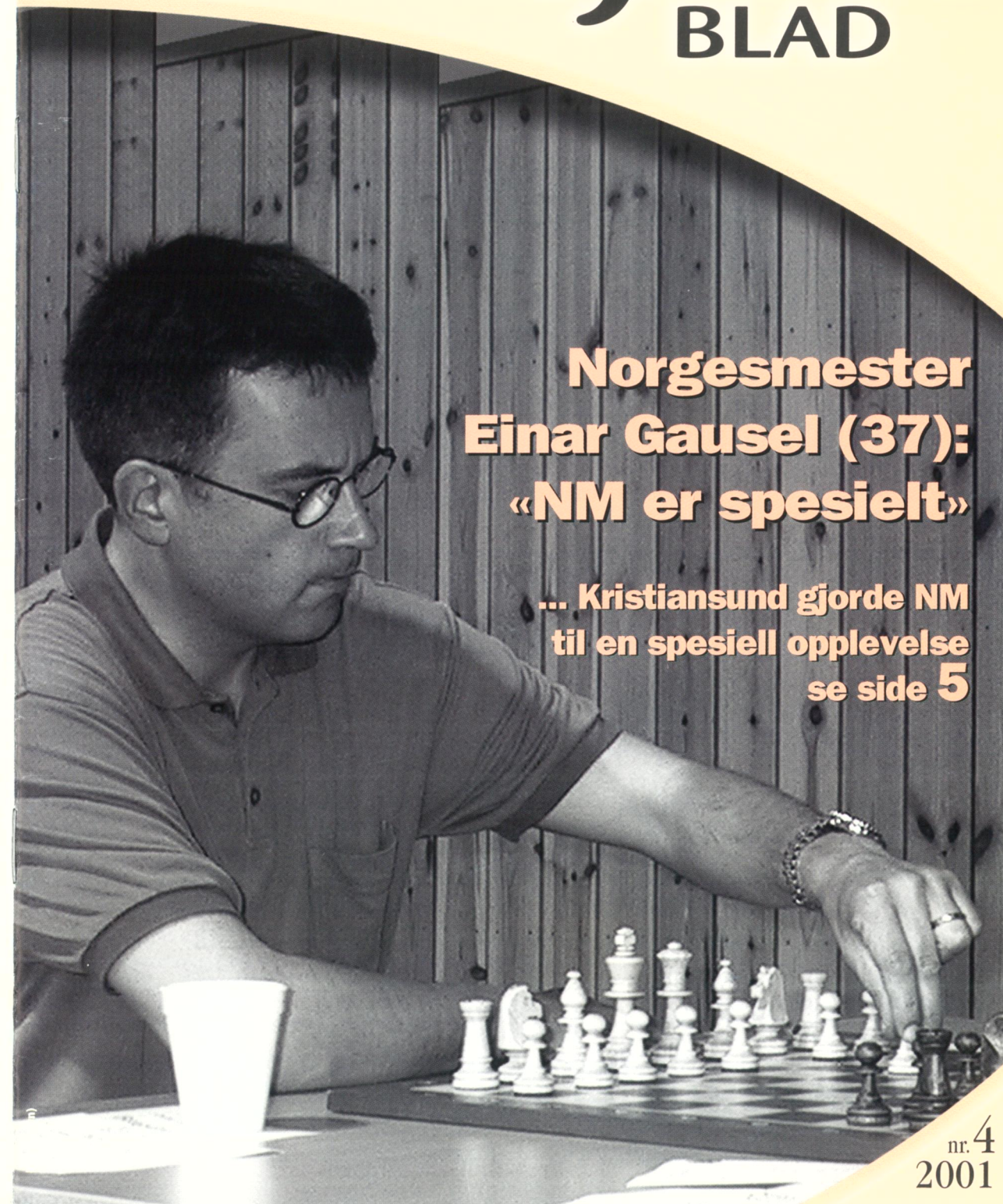
Vennligst send omgående pr. post-opkrav: (Porto-tillegg Kr. 99,-)

1 stk. .... **Kr. ....**

Navn ..... Postnr. ....

Adresse ..... Sted .....

Priser er inkl. moms, batt. eller transformator, og Norsk bruksanvisning for computerne.



**Norgesmester Einar Gausel (37):**  
**«NM er spesielt»**

**... Kristiansund gjorde NM til en spesiell opplevelse se side 5**



# LONDON-CHESS CENTRE

Europe's leading Chess Supplier

## SOFTWARE



**FRITZ-6**

**ELO-2500+ ♖39.95**

The number one selling chess playing program, as well as one of the best coaching partners. The program that no player – beginner and GM alike – should be without.

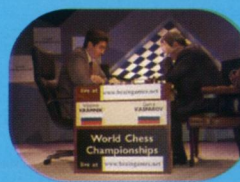
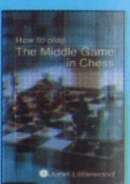
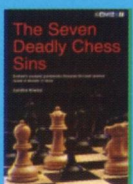
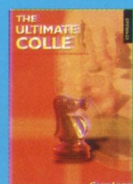
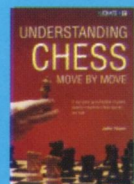


**ChessBase 8.0**

**Starter ♖99.95 Mega ♖249**

Leading database which includes new features such as Explorer-style database search, new 300% larger players encyclopedia, and intelligent search for themes.

## EQUIPMENT



Buy online through our website at [www.chess.co.uk](http://www.chess.co.uk) whilst TWIC lets you follow the top tournaments LIVE

## BOOKS

**Obs!** Bøker og hefter importert fra utlandet og til privat bruk er fri for toll, moms og avgifter. På videoer, sjakk-PC-er og programmer med en pris som overstiger kr. 200,- må det påregnes 24%

London Chess Centre 369 Euston Road, London England, NW1 3AR

Phone: 0044 207 388 2404

Fax: 0044 207 388 2407

Email: [info@chess.co.uk](mailto:info@chess.co.uk)

Website: [www.chess.co.uk](http://www.chess.co.uk)

## Innhold

Nr. 4 • 2001 • årg 67

Lederen: Noe interessant for alle leserne .....	4
Landsturneringen i Kristiansund:	
- Suksess fra første sekund .....	5
- Einar Gausel norgesmester for tredje gang .....	6
- Mester, 1, 2, 3, 4, 5, junior og senior .....	10
- Lynsjakk-NM: Revansjen .....	18
- «Deltakerne ble melket» .....	19
FIDEs regler .....	20
Nimzowitsch i Norge, del 2 .....	21
Leserbrev .....	26
Presidenten har ordet: Om sjakk og madrasser .....	27
Pardubice betyr sjakkopplevelse .....	28
Tromsømafiaen på sydentur .....	29
Kramnik er sjakkongen av Dortmund .....	30
De gamle er eldst .....	31
Norges Grand Prix .....	34
Turneringsinfo og terminliste .....	36
Nytt fra NSF .....	38



## NORSK SJAKK BLAD

[www.sjakk.no](http://www.sjakk.no)

**Redaktør:** Victor Hansen  
Frennings vei 3, 0588 Oslo  
Tlf. 22 22 44 71  
Mobil 957 99 891  
E-post: [victorh@online.no](mailto:victorh@online.no)

**Faste medarbeidere:**  
Jan S. Berglund, Ivar Bern, Per Blikra, Stellan Brynell, Brede A. Kvisvik og Helge A. Nordahl.

**Trykk:** Allservice AS, Stavanger

Norsk Sjakkblad er medlemsblad for Norges Sjakkforbund. Synspunkter som framføres i bladet er ikke nødvendigvis i samsvar med sjakkforbundets offisielle mening.

**Årsabonnement** for ikke-medlemmer koster innenlands kr 310. Norden og verden for øvrig kr 330 (ikke inkl. luftposttillegg). OBS - abonnementsbestillinger, adresse- endringer m.m. - henvendelse til:

**Norges Sjakkforbund**  
Frennings vei 3, 0588 Oslo  
Telefon 22 15 12 41, telefaks 22 71 00 07  
E-post: [sjakkfor@online.no](mailto:sjakkfor@online.no)  
Generalsekretær: Bjarke Kristensen

**Annonsepriser 2001:**  
Alm. side: helside kr 3000, halvside kr 1800, kvartside kr 1000, 2. og 3. omslagsside (farger): helside kr 3600, halvside kr 2400, 4. omslagsside (farger): helside kr 4000. 50% rabatt på rene turneringsannonser.  
**Spesialpris** for turneringer i Norges Grand Prix: helside kr 1100, halvside kr 600, kvartside kr 350.

**Videre utgivelsesplan:**  
**Nr 5 (oktober)** har deadline mandag 24. september.  
**Nr 6 (desember)** har deadline mandag 12. november.



# Noe interessant for alle leserne



Jeg heter Victor Hansen, og jeg skal være redaktør for de neste ni utgavene av bladet du nå holder i handa (minst). Redaktør betyr imidlertid ikke eneherster. Kartet til høyre betyr at jeg ikke legger prestisje i å lage hele sjakkbladet *alene*.

Personene nevnt på kartet er alle *faste medarbeidere* som kommer til å skrive artikler fra sine respektive regioner når det skjer noe der. Disse fungerer nærmest som "korrespondenter", mens Helge A. Nordahl gir redaksjonell bistand og Stellan Brynell hjelper til med partier og fungerer som "ekspertkommentator".

Det jeg derimot legger prestisje i, er at Norsk Sjakkblad skal være et produkt jeg er fornøyd med å ha stått ansvarlig for. Derfor er jeg kontinuerlig i kontakt med lesere av sjakkbladet for å få synspunkter på hva et godt sjakkblad inneholder.

Synspunktene spriker. Knappt en artikkel er interessant for *alle* NSF's 2500 medlemmer. Målet mitt er derfor at alle skal kunne finne *noe* i hvert sjakkblad av interesse. Derfor er jeg interessert i å få tilbakemeldinger fra nettopp *deg*. Hva savner du? Hva bør det være mindre av? Ideer, tips, leserbrev og konstruktiv kritikk, såvel positiv som negativ, mottas med den største takk. Måter å kontakte meg på står på forrige side.

## Men Joachim var ikke død

Sjakk-Norge ble brutalt vekket fra feriedvalen da meldingen kom om at Porsgrunns Joachim Berg-Jensen var utsatt for en alvorlig trafikkulykke. Heldigvis overlevde Joachim, og han gis nå gode sjanser til å trene seg opp til gammel form. I en svært velskrevet og enda mer rørende tekst forteller Hans Olav Lahlum mye om følelser, litt om fakta, og mellom linjene en god del om hvorfor Porsgrunn har et av Norges beste sjakklag. Her følger et utdrag, hele teksten er gjengitt på [home.online.no/~eiriku/lahlums\\_maaned](http://home.online.no/~eiriku/lahlums_maaned).

"Jeg har selv fått mange vonde telefonsamtaler i årenes løp, men den jeg fikk midt på dagen søndag 15. juli 2001 var blant de aller verste. Joachim hadde rik-

tig nok overlevd til foreldrene kom frem, men selv om tilstanden hadde stabilisert seg var den fortsatt livstruende. Vår kjære venn hadde vært i mye større fart enn han burde, og mistet altså hjelmen i luften fordi han ikke hadde festet hakerimene. Ut fra de grusomme hodeskadene som ble beskrevet avskrev jeg for meg selv nærmest alt håp for min unge venns liv." "Jeg har imidlertid aldri hatt fantasi til å forestille meg at det kunne skje med akkurat Joachim, som under alle normale forhold er like pålitelig og praktisk utenfor brettet som han er lettlivet og løssluppen på brettet. Tanken på at akkurat Joachim ikke en gang skulle få bli voksen, har vært like utenkelig for meg som for alle andre."

"Håpet om en lykkelig slutt på denne tra-

giske ulykken får hva Joachim selv angår være at han kan komme tilbake slik han var fysisk, og med et enda bedre og mer reflektert forhold til livet og andre mennesker. Det gjelder delvis i forhold til familie, kjæreste og venner i Porsgrunn, men også i forhold til det større norske sjakkmiljøet. De mange hyggelige hilser og den omtanke som har strømmet inn fra både fjern og nær, var i disse mørke sommerdagene lys som ga varme både for Joachims familie og sjakkmiljøet i Porsgrunn. Det norske sjakkmiljøet er lite, og kanskje uten å tenke så mye over det har vi nær sagt alle mange gode venner spredt løst ut over landet. (...) Joachim får nå vite hvor mange og hvor gode venner han har i sjakkmiljøet, men jeg tror ikke han ante det før ulykken."

Jan S. Berglund  
e-post: [simsim@c2i.net](mailto:simsim@c2i.net)

Brede A. Kvisvik  
e-post: [balex@online.no](mailto:balex@online.no)

Roald Arentz  
e-post: [goald@mancity.net](mailto:goald@mancity.net)

Ivar Bern  
e-post: [ivarbern@hotmail.com](mailto:ivarbern@hotmail.com)

Victor Hansen  
e-post: [victorh@online.no](mailto:victorh@online.no)

Helge A Nordahl  
e-post: [helge@nordahl.as](mailto:helge@nordahl.as)

Per Blikra  
e-post: [pe-blikr@online.no](mailto:pe-blikr@online.no)

Stellan Brynell  
Partikommentator



Landsturneringen i Kristiansund ble

Foto: HAN

## SUKSESS FRA FØRSTE MINUTT

Med allsang og Frode Alnæs på gitar var rammene for Landsturneringen lagt allerede ved åpningsseremonien. Senere ble NM-uken krydret med grillfest og fisketurer og sjelden har vel deltakerne vært mer fornøyd enn i år. Et uttrykk for at det meste ble gjort riktig var kanskje denne kommentaren:  
**- Negativt med NM? Tja, vært kunne vel vært bedre...**

Grunnlaget for mange av godordene var utvilsomt Braathallen. Riksanlegget for bryting kunne utvilsomt også gjort nytten som riksanlegg for sjakk. Her fant man alle de fasilitetene som skulle til, i tillegg til enkelte kreative trekk fra arrangøren. Ett av dem var utvilsomt å låne inn helt nye brett og brikker fra Sølvkongen.

- Det er en fornøyelse å spille med nye

brikker, sier Tore Narvøy fra Porsgrunn og forteller samtidig om mye dårlig materiell ved tidligere landsturneringer.

### For hele familien

Allerede mandag kunne NM-bulletinen melde om "NMs første napp". Da dreide det seg ikke om Torstein Bae og Kjetil Lie og IM-napp som går opp matematisk, men det mangler en tittelholder, men det blir kanskje godkjent likevel. Bildet på forsiden av bulletinen var derimot av Henrik E. Gaudernack fra 1911 som var på fisketur med USFs sommerleir. Fritidsprogrammet for NM har antagelig aldri vært like vellykket som i år. Arrangøren hadde tatt utfordringen fra blant andre Øystein Brekke og gjort Landsturneringen til et godt ferievalg også for ledsagere. I tillegg til tradisjonelle aktiviteter som lag-lyn, fotballkamper og lyn-NM dukket det derfor opp grillfest hos Frode Alnæs med innlagt Gausel-simultan. Ryktene vil også ha det til at bare fremskyndet sesongstart i Manchester forhindret Ole Gunnar Sol-

skjær fra å prøve lykken mot Einar Gausel.

- Vi har helt bevisst satt familien i fokus, sier Rune Edøy. - Det må være noe mer enn en sjakkturnering. Kanskje har det vært en styrke at vi i NM-komiteen ikke er spesielt gode sjakkspillere. Gjennomsnittsspilleren sitter jo i klasse 3 og 4.

Mange fikk også tid til å utforske Kristiansund på egen hånd:

- Jeg har vært på Klippfiskmuseet. Også har jeg brukt tid på å vandre rundt og se byen, forteller Tore Narvøy. Faktisk har en uke blitt for lite til å se alt og han synes det er positivt at Landsturneringen blir utvidet til åtte dager, kanskje fra neste år i Røros, helt sikkert fra 2003 i Fredrikstad.

### Internett

Mediedekningen av Landsturneringen var som vanlig begrenset til lokalaviser og faste sjakkspalter. Et lite unntak var selvfølgelig Dagbladet, som stolt kunne be-



rette at "vi vant sjakk-NM". Med Einar Gausel som mangeårig sjakkredaktør fikk de i hvert fall en bit av NM-tittelen.

Derimot fikk alle de interesserte utenfor Kristiansund oppdatering gjennom tidenes beste Internett-tjeneste. Utviklingen på denne fronten har vært stor de siste årene og det var nok flere som fikk den samme overraskelsen som Kristian Kristiansen fra Stovner:

- Jeg skulle ringe og stolt fortelle om min siste seier, men det første som kom i den andre enden var 'jeg hører at du vant et parti.'

"Sommerens mest positive opplevelse, både for arrangører og for deltakere," var Kristiansund Sjakklubbs uttalte målsetting for turneringen.

- Det føler jeg vi har oppnådd, sier Rune Edøy. - Det har i hvert fall vært det for oss, og vi har fått mange positive tilbakemeldinger. Folk har vært i godt humør og smilet har vært tilstede hele tiden.

● HAN

#### Kristiansund i 2017?

Rune Edøy må trekke på svaret når vi spør han det uunngåelige spørsmålet ved avslutningen av Landsturneringen:

- Når blir det Landsturnering i Kristiansund igjen?

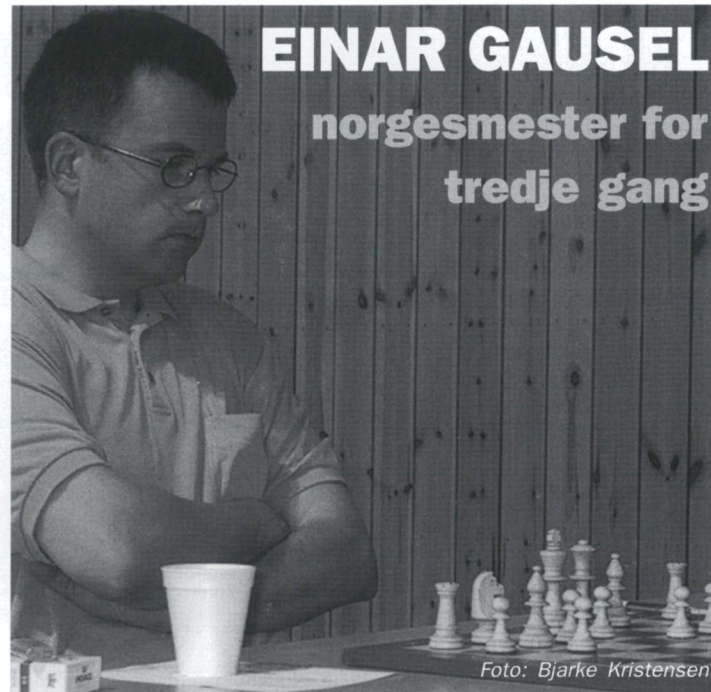
- Vel, kommer det etter en stund, klubben er 100 år i 2017. Men akkurat nå føles det ikke som vi vil gjøre det. Vi er veldig slitne etter NM-ukene.

● HAN



**SJAKK-NM 2001**  
Kristiansund 7. - 14. juli

Aldri før har Internett-sidene fra ei Landsturnering vært så gode. Du finner dem på [www.ksk.no](http://www.ksk.no)



## EINAR GAUSEL norgesmester for tredje gang

Foto: Bjarke Kristensen

**Historien liker å gjenta seg. I år, som i 1992, gikk NM i Kristiansund og Gausel var soleklar forhåndsfavoritt til å vinne Eliteklassen. Ingen av gangene har han vært helt fornøyd med eget spill, men han ble allikevel norgesmester og fikk en kongepokal å sette på premiehylla si.**

- Det er selvfølgelig hyggelig med enda en kongepokal, men denne seieren kan ikke måle seg med den første, forklarer Gausel, og legger til: - NM er spesielt, og med at ord som norgesmester og kongepokal er noe folk utenfor miljøet vet hva er for noe.

#### Ikke sjakkproff

Gausel har en god daglig sjakkspalte i Dagbladet, og skriver i tillegg for blant annet ukebladet ViMenn, og på <http://www.msoworld.com/mindzine/> (klikk "Chess"). Allikevel vil han ikke betegne seg sjøl som sjakkproff: - Betegnelsen "sjakkproff" blir like misvisende som å kalle en som skriver om fotball for fotballproff. Jeg lever av å skrive om sjakk,

ikke av å spille sjakk. Skulle jeg ha levd av det jeg tjener på å spille, hadde jeg bodd i en campingvogn.

Skrivearbeidet er tidkrevende, men det er jo jobben hans. - Det er klart man går lei av og til, akkurat som med en hvilken som helst annen jobb, sier han. Gausel spiller turneringer når han har lyst, og derfor blir det relativt få i løpet av et år, sett ut ifra det nivået han spiller på.

#### VM er målet

Seieren i årets utgave av stormesterturneringa i Cappelle la Grande i Frankrike er uten tvil det beste Gausel har prestert i løpet av sin sjakkkarriere. Han begynte å spille i klubb som 16-åring, og hans første rating var på 1400. Bare tre år seinere representerte han Norge i junior-VM, og gjorde en sterk prestasjon der.

Fortsatt jobbing gjorde at han ble internasjonal mester i 1988 og Norges tredje stormester i 1995. En skulle kanskje tro at det er vanskeligere å motivere seg når man er blitt stormester, men det er tydeligvis ikke tilfelle: - Det eneste målet som sjakkspiller er for øyeblikket å kvalifisere seg til VM, og forhåpentligvis gjøre det

#### Eliteklassen

1. Einar Gausel, OSS	2548	=09 +02 =05 =06 +04 +10 +11 =03 =07	6½	38,5
2. Leif Erlend Johannessen, OSS	2392	+15 -01 +14 +09 +11 +06 -03 -05 +08	6	36,5
3. Torstein Bae, 1911	2304	+17 -06 =12 +14 -05 +08 +02 =01 +10	6	36
4. Kjetil A. Lie, Porsgrunn	2375	+18 +11 =06 -10 -01 +12 +13 =07 +05	6	34,5
5. Berge Østenstad, Asker	2424	=08 +07 =01 -11 +03 =13 +06 +02 -04	5½	39,5
6. Rune Djurhuus, Akademisk	2466	+16 +03 =04 =01 +10 -02 -05 =12 +11	5½	38
7. Flemming Christenson, Nordstrand	2215	=12 -05 =13 =15 =16 +18 +10 =04 =01	5	34
8. Øystein Dannevig, OSS	2299	=05 -10 +17 =12 =13 -03 +18 +09 -02	4½	34
9. Torbjørn R. Hansen, Tempo	2298	=01 =12 -10 -02 +17 =14 +15 -08 +18	4½	33
10. Hans O. Lahlum, Porsgrunn	2184	=14 +08 +09 +04 -06 -01 -07 =11 -03	4	38
11. Atle Grønn, Akademisk	2320	+13 -04 +16 +05 -02 =15 -01 =10 -06	4	37,5
12. Kristian Trygstad, OSS	2319	=07 =09 =03 =08 =15 -04 +17 =06 -16	4	35,5
13. Helge A. Nordahl, Bærum	2241	-11 =14 =07 +16 =08 =05 -04 =18 =17	4	33
14. Geir S. Tallaksen, Porsgrunn	2179	=10 =13 -02 -03 +18 =09 -16 +17 =15	4	32,5
15. Terje Johansen, Strømmen	2257	-02 =17 +18 =07 =12 =11 -09 =16 =14	4	31,5
16. Daniel Hersvik, Bergens	2245	-06 +18 -11 -13 =07 -17 +14 =15 +12	4	30,5
17. Øystein Hole, Akademi	2240	-03 =15 -08 =18 -09 +16 -12 -14 =13	2½	31
18. Georg Børresen, Black Knights	2188	-04 -16 -15 =17 -14 -07 -08 =13 -09	1	32

godt der, sier han.

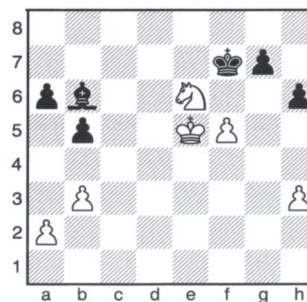
Gausel synes ikke det har noe å si at EM og VM blir spilt med den nye betenkningstida. Han er generelt tilhenger av kortere betenkningstid, fordi han har problemer med å holde konsentrasjonen i sju timer. Hengepartier har han ingenting til overs for: - Jeg synes hengepartier må bort. Det mest negative aspektet er at det inviterer til innhentning av hjelp fra computere og eventuelt sterkere spillere.

Av de ni partia i NM endte ingen med tap for den nybakte norgesmesteren, og han kommenterer her seirene mot Leif Erlend Johannessen og Kjetil A. Lie.

#### Gausel kommenterer:

Einar Gausel (2548)

Leif Erlend Johannessen (2392)



Hvits fordel synes åpenbar, i og med at han har mer aktive offiserer, men

det reduserte materiellet, kombinert med løperens defensive potensiale, gjør at stillingen trolig er remis. En logisk fortsettelse er 50...Lf2, for å sjakke kongen bort fra e5. 50...g6? Svekker h-bonden og likviderer samtidig den potensielt svake f-bonden. 51.h4! La5 52.fxg6† Kxg6 53.Sf4† Her ser man poenget med hvits 51. trekk: Svarts konge blir pent nødt til å rygge. 53...Kf7 54.Kf5 Nå kan hvit forbedre stillingen på kongefløyen i ro og mak. Svart er nemlig blottet for motspill. 54...Lc7 55.Sd5 Ld6 56.h5 b4 57.Sf6 a5 58.Sg4 Kg7 59.Ke6 Lf4 60.Sf6 Le3 61.Se8† Kg8 62.Sd6 Lb6 63.Kf6 Kh7 64.Kf7 Ld8 65.Se4 oppgitt. 65...Lh4 66.Sf6† Kh8 (66...Lxf6 67.Kxf6 Kh8 68.Kg6 og hvit vinner bondesluttspilllet.) 67.Kg6 Lg5 68.Sg4 og h6 faller. 1-0

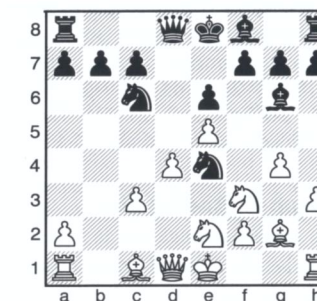
Partiet mot Kjetil var ett av få hvor jeg klarte å holde konsentrasjonen fra start til mål. Ingen av oss husket teorien i varianten som oppsto, og vi brukte derfor mye tid i åpningsfasen. Etter bare tjue trekk var begge parter i tidsnød.

Kjetil A. Lie (2375)

Einar Gausel (2548)  
Aljokhins forsvar, B02

1.e4 Sf6 2.Sc3 Av en eller annen grunn avfeier de fleste teoribøker dette trekket som harmløst. Faktum

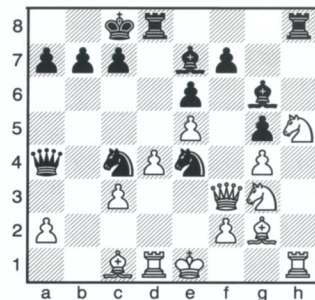
er at det kan føre til langt skarpere spill enn hovedvariantene etter 2.e5. 2...d5 3.e5 Se4 4.Sc2 d4 5.Sf3 Sc6 6.c3 dxc3 7.bxc3 Lg4 8.d4 Det skjodesløse 8.d3? straffes med 8...Lxf3 9.gxf3 Sxe5! 8...e6 9.h3 Lf5 9...Lxf3 10.gxf3 Sxc3 11.Sxc3 Dxd4 12.Dxd4 Sxd4 blir for tynt etter 13.Sb5. 10.g4 Lg6 11.Lg2



Dette er en meget vanskelig stilling å vurdere. Springerer på e4 står utsatt, men den er samtidig til stor sjenanse for hvit, som enten må spille på å fange den eller bytte den av under gunstige omstendigheter. Svart vil på sin side prøve å fullføre utviklingen og deretter underminere hvits sentrum. 11...Le7 12.h4 Alternativet var 12.0-0 12...h6 13.Lb2 Dd7 14.Sf4 Lh7 15.De2 0-0-0 Dermed er svart ferdig utviklet og klar til kamp. 16.Td1 Kraften i de svarte offiserene åpenbarer seg i følgende variant: 16.Sh2? Sxc3! 17.Lxc3 Sxd4 18.Lxd4 Lb4† 19.Kf1



Dxd4 og svart vinner. 16...g5 17.Sh5 Sa5! Svart retter nå oppmerksomheten mot dronningfløyen, hvor blant annet hullet på c4 lokker. 18.hxg5 hxg5! Her var det viktig å holde hodet kaldt. 18...Sxg5 evakuerer hesten, men svart risikerer da å bli overkjørt på kongefløyen etter 19.Sh4 med ideen f4. 19.Sg1? Slike trekk spiller man bare dersom man er sikker på at de vinner materiell. Situasjonen forblir uklar etter 19.0-0 Dc6 20.Sh2 Dc4 21.De1. 19...Dc6 Truer Sxc3. 20.Df3 Lg6 21.Se2 Det kan ikke ha vært særlig morsomt å måtte begynne utviklingen på nytt. 21...Sc4 22.Lc1 Da4! 23.Seg3 Her var alt like håpløst.



23...Sxc3! 24.0-0 Hvits angrep blir for tynt etter 24.Dxb7† Kd7, og 24.Dxc3 strander på 24...Lb4. 24...Sxd1 25.Txd1 c6 Nå trues Sxe5. 26.De2 Lc2 27.Tf1 Txd4 28.Le3 Ld3 og hvit ga opp. 0-1

#### IM-napp til Bae og Lie

Under Landsturneringa fikk to herrer i begynnelsen av 20-åra sitt første IM-napp.

Torstein Bae (22) har svimet rundt 2200 i rating i mange år nå, men før og



Foto: Bjarke Kristensen

◀ Torstein Bae (22) tok sitt første IM-napp i Kristiansund.

under NM har han virkelig fått fart på brikkene sine. Det var nok ikke like overraskende at Kjetil A. Lie (20) tok sitt første IM-napp etter mange sterke prestasjoner i den seinere tid.

Formelt sett mangler det henholdsvis én og to FM-er på et «ekte» IM-napp, men vel informerte kilder opplyser at nappa i NM sannsynligvis vil telle hvis Bae og Lie får ytterligere to IM-napp. Det er fornuftig nok, i og med at begge gjorde prestasjoner over 2451, som er minstekravet til IM-napp.

Baes seier i 7. runde mot en IM, som

også er i begynnelsen av 20-åra, samt solide 3½ poeng på de 4 siste rundene gjorde sitt til at IM-nappet ble et faktum.

● VH

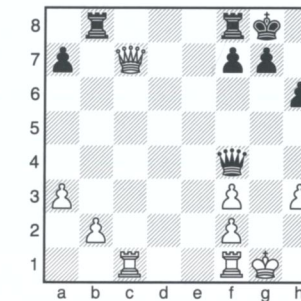
#### Bae kommenterer:

Leif Erlend Johannessen (2392)  
Torstein Bae (2304)  
Chigorins forsvar, D07

1.d4 d5 2.c4 Sc6 Chigorins forsvar (2...Sc6) er blitt rehabilitert av Morozevich, og er nå et fullt akseptabelt alternativ til 2...dxc4, 2...c6 og 2...e6. 3.Sc3 Det vanligste det

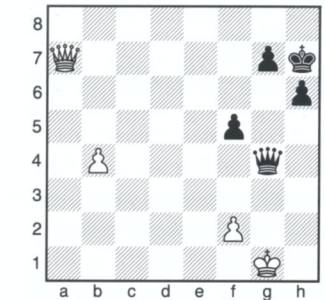
siste året har vært 3.cxd5 Dxd5 4.e3 e5 5.Sc3 Lb4 6.Ld2 Lxc3, og her enten 7.bxc3 eller 7.Lxc3 exd4 8.Se2. 3...dxc4 4.Sf3 Sf6 4...Lg4 er dårlig på grunn av 5.d5 Lxf3 6.exf3 Se5 7.Lf4 Sg6 8.Lxc4! 5.Lg5 5.e4 og 5.d5 er også vanlige trekk. 5...h6 Svart presser Lg5 til å ta en avgjørelse. 6.Lxf6 exf6 7.e3 Ld6 8.Lxc4 0—0 9.a3 Vi er nå over i en variant av Trompowsky (1.d4 Sf6 2.Lg5 d5 3.Lxf6). Hvit hevder at svart har to klare ulemper i forhold til en vanlig Trompowsky (svart har spilt det svekkende h7-h6, og springeren står litt uheldig på c6), og at dette gjør at hvit har en fordel. 9...Se7! 9...Lg4 ville vært dårlig på grunn av 10.h3, og hvis 10...Lh5 kommer 11.g4 Lg6 12.Sh4 med sterk angrep. Lg4 kan altså ikke spilles før hvit har rokert. Teksttrekket forbereder ...c5, og er samtidig et ventetrek. 10.0—0 Nå får svart løst sine åpningsproblemer med Lg4. Men også etter for eksempel 10.b4 (et logisk ventetrek) ville svart stått greit etter 10...Le6 11.Lxe6 fxe6 12.e4 c6 13.0—0 Dd7. 10...Lg4 11.Se4?! Et svakt trekk som gir svart anledning til å få spilt f5-f4 raskt. At svart mister løperparet er av mindre betydning. 11...f5 12.Sxd6 Dxd6 13.h3 Lh5 14.Tc1?! Bedre var 14.Le2 selv om svart står komfortabelt etter 14...f4 15.e4 Sc6 16.d5 Lxf3 17.Lxf3 Se5. Dette var likevel å foretrekke fremfor partifortsettelsen. 14...f4 15.exf4 En stor innrømmelse, hvoretter det er klart at det er svart som spiller på fordel. Men hvit ønsket ikke å tillate ...fxe3 fulgt av Sf5 og Te8 når bonden på e3 er under sterkt press. 15...Dxf4 16.Le2 Tad8 Hvit har nå

store problemer med å holde på bonde d4. På den annen side har han motspill mot svarts noe svake dronningfløy. 17.Da4 17.Db3 b6 18.Da4 a5 ville heller ikke være noen nytelse for hvit. 17...Sc6! 18.Db5 Lxf3 19.Lxf3 Sxd4 20.Dxb7 Tb8! Dette mellomtrekket er nødvendig for at svart skal få fordel. Etter 20...Sxf3† 21.Dxf3 Dxf3 22.gxf3 ville det gå mot remis. 21.Dxc7 Sxf3† 22.gxf3



22...Df5! Det eneste trekket som gir hvit problemer. Det er ikke noen fordel for hvit å ha bonden på f3. Tvert i mot, den hindrer en rask overføring av Tc1 til kongefløyen, noe som illustreres av varianten 22...Dxf3 23.Tc3 Df5 24.Tg3, og stillingen er omtrent i balanse. 23.b4 Dxb3 24.Dg3 Dd7! Svart vil tjene tid gjennom å presse på bonde a3. Dette kan kun gjøres fra a4. Hvit ville ikke hatt problemer etter 24...De6 25.Tfe1 Db3 26.f4! 25.Tc4 Tb6 Nå har svart en klar fordel. 26.Tg4? Taper. Men etter 26.Tfc1 Da4 27.T1c3 a5 ville svart risikofritt kunne spilt mot hvits svake kongestilling. 26...f5! 27.Tc4 Hvis 27.Tg6 vinner svart med 27...f4 28.Dg4 Tg6 29.Dxg6 Tf5 30.Kh2

Dd5 31.De8† Tf8 32.De4 Dh5† 33.Kg2 Tf6. 27...Kh7? Det er ikke mulig for hvit å holde stillingen sammen etter teksttrekket, men svart kunne her ha vunnet direkte med 27...f4! 28.Txf4 Txf4 29.Dxf4 Tg6† 30.Kh2 Db5! og dobbeltrusselen Dh5† og Dxf1 vinner et tårn. Jeg så bare på 30...Dd5, hvoretter hvit klarer seg med 31.Dh4. 28.Kh2 Tg6 29.Df4 Dd3! Svart vinner nå en bonde, og angrepet hans er fortsatt sterkt. Hvit er fortapt. 30.Tg1 Tg1 31.Kxg1 Tf6! Nok et sterkt mellomtrekk. 32.Tc1 32.Kh2 Df1 er game over. 32...Dxa3 33.Td1 Tg6† 34.Kh2 Db2 35.Dd4 35.Dd2 De5† vinner, for eksempel 36.f4 De7 37.Kh3 Tg4. 35...De2 36.Tg1 Hvit får endelig byttet ut svarts siste tårn. Angrepet er dermed ikke farlig lenger, men prisen har blitt for høy. 36...Txg1 37.Kxg1 Dxf3 38.Dxa7 Dg4†



Svart vinner b-bonden. Han kan deretter rolig avansere med h-bonden, ettersom hans kongestilling er helt trygg. Hvit ga derfor opp. 0—1



Oversiktsbilde fra Eliteklassen og Mesterklassen under 4. runde.



Foto: Bjarke Kristensen



**Han kan spille også:**  
Victor Hansen, Trondheim SF

Denne våren har Victor Hansen jobbet med Norsk Sjakkblad, Førsteraden og NTGs årbok. Han har arrangert påskefestival, og nesten blitt kåret til årets avgangselev på NTG. Mellom det har han funnet tid til å trene til mesterklassen i Landsturneringen. Med litt glid underveis gikk han helt til topps.

- Jeg visste jeg i et godt øyeblikk kunne slå alle, men jeg trengte litt glid, sier han og forteller videre om partiet mot Frode Lillevold i siste runde:

- Jeg sto godt i midtspillet, men så fant jeg ikke noe brudd og bukket en bonde i 39. trekk. Sluttspillet burde være vunnet for ham, men så ble det en ny tidsnød. Da bukket han først en bonde og så dronningen.

Nok å gjøre blir det også for Hansen i tiden fremover: Han er nyansatt redaktør for Norsk Sjakkblad og Førsteraden, i tillegg til at han tar over som sivilarbeider på NTG utpå senhøsten en gang. Likevel håper han å få tid til å spille sjakk selv.

- Jeg skal spille så mye jeg har tid til. Eliteklassen neste år blir en utfordring, men jeg har ikke noe forventningspress. Dessuten pleier jeg å gjøre det bedre i sterke turneringer.

Sammen med Victor Hansen blir det Geir Ivar Henriksen fra Tempo som er



Sjakkbladredaktør Victor Hansen til topps i Mester.

Foto: Bjarke Kristensen

kvalifisert for neste års eliteklasse.

- Jeg har et par andre plasser fra før, så jeg er litt skuffet over ikke å vinne. Men det viktigste er jo å kvalifisere seg for eliteklassen, sier han.

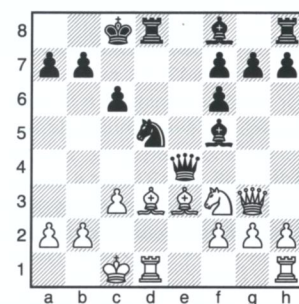
● HAN

**V. Hansen kommenterer:**

**Ole Christian Moen** (2162)  
**Victor Hansen** (2063)  
Caro-Kann, B10

**1.e4 c6 2.Sc3 d5 3.Df3 dxe4 4.Sxe4 Sf6** Hvits åpningsvalg er spesielt og aggressivt, og det var grunnen til at jeg valgte å «temme» stillinga ved å bytte springer.  
**5.Sxf6† exf6 6.Dg3** Dette trekket

hindrer meg i å få utvilka svart-felteren. **6...Lf5 7.c3 Sd7 8.d4 De7† 9.Le3 Sb6 10.O—O—O?** Hvit ligger etter i utviklinga, men kongen blir veldig utsatt etter den lange rokadet. **10...De6!** Bonden på a2 er truet, og verken **11.a3** eller **11.b3** ser særlig delikat ut fordi kongestillinga svekkes ytterligere. **11.d5!** Som venta ga hvit bonde for å få tatt igjen tapt utvikling, og i denne stillinga ser det nok ut til å være det beste trekket. **11...Sxd5 12.Lc4 O—O—O?** Heller ikke den svarte lange rokadet var særlig suksessfull. **13.Sf3?** Etter **13.Lxa7** hadde jeg planlagt **13...Ld6** og trodde jeg fikk godt spill, men jeg hadde fullstendig oversett **14.Lxd5! cxd5**. Etter **15.De3** er nemlig ikke svarts stilling noe å rope hurra for lenger. Med teksttrekket tillater hvit en aldri så liten kombinasjon. **13...De4! 14.Ld3** Tvinget.



**14...Sxc3!!** Etter dette kanontrekket mister hvit to bønder uansett hva han foretar seg. Alle alternativer ender med død og begravelse. **15.Lxe4** Mye verre hadde **15.bxc3 Txd3** blitt. **15...Se2† 16.Kc2 Lxe4†!** Hovedpoenget. Den hvite kongen måtte gå til b1 eller c2, og dermed kunne løperen på e4 tas tilbake med sjakk. **17.Kb3 Sxg3 18.Txd8† Kxd8 19.hxg3** Med to bønder over og løperpar bør resten være teknikk. **19...Kc7 20.Kc3 c5 21.Th4 Lc6 22.Sd2 b6 23.g4 Kb7 24.f3 Ld6 25.Sc4 Lc7 26.b3 h6 27.a4 a6 28.Th5 Te8 29.Kd2 Td8† 30.Kc2 Ld5 31.a5 b5 32.Sb6 Kc6 33.Th1 Lxb3† 34.Kb2 Td3 35.Te1 Le5† 36.Kb1 Lc3 37.Te2 Lxa5** og hvit fant omsider ut at oppgitt var det beste trekket. **0—1**

**Cuba Libre:**  
Paul Johansen, Moss SK

- Jeg trodde jeg var blitt fantastisk god. Jeg hadde tatt 9 poeng av 13 mot et snitt på over 2300. Men på baren etter turneringen fikk jeg vite at ratingtallene bare var tull. Men noen av dem var ganske bra.

Slik beskriver Paul Johansen sin siste turnering – i Havana. Oppladningen til Landsturneringen var to turneringer på Cuba, i tillegg til spill i parker, på gata og overalt. Det fungerte perfekt, etter en dårlig start med tap mot Tom Richard Evensen begynte poengene å strømme inn.

- Men jeg var heldig, forteller han etter turneringen og viser engasjert: - Se bare på denne stillingen, her er jeg helt fortapt. Kan du forstå hvordan jeg fikk denne stillingen? I lynets fart er den tapte stillingen snudd til et helpoeng.

Landsturneringen hadde ikke mossaingen spilt siden 1980. Da i mesterklassen. Neste år er han tilbake i klassen sammen med nummer to og tre i klassen, Hans Arild Runde fra Akademisk og Ole Smeby fra Kongsvinger.

**Paul Johansen** (1901)  
**Ole J. Kristiansen** (1850)  
Moderne forsvar, B06

**1.e4 g6 2.Sf3 Lg7 3.Lc4 d6 4.c3 Sf6 5.De2 c6 6.Lb3** Hvit velger en noe original oppstilling mot mo-



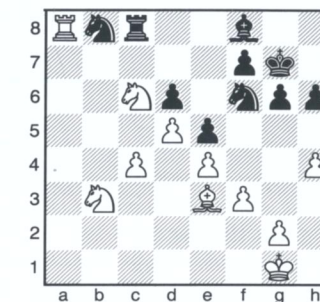
De tre beste i klasse 1, fra venstre toer Hans Arild Runde, vinner Paul Johansen og treer Ole Smeby.

derne forsvar. Manøveren med hvit-feltsløperen kan virke som tempo-tap siden sort uansett ønsker å angripe med bøndene på dronningfløyen. **6...O-O 7.d4 b5 8.Lf4 a5 9.Sbd2 a4 10.Lc2 Sbd7 11.h3 La6?!** Her blir løperen stående ganske offside etterhvert. Bedre var kanskje **11...a3** som svekker hvits bondestruktur **12.b4 Sh5 13.Le3 e5** med «dynamisk balanse». **12.b4 axb3** Sort prøver å redde en fremtid for løperen på a6. Hvit får fordel etter **12...c5 13.O-O Db6 14.Le3 Lb7. 13.axb3 c5** Et spennende alternativ var **13...e5**, men hvit ser ut til å beholde bonden med fordel etter **14.dxe5 dxe5 15.Sxe5 Sxe5 16.Lxe5 Te8 17.Sf3. 14.O-O Sh5 15.Le3 Dc8 16.Ld3 c4?!** Bedre var

**Klasse 1**

1. Paul Johansen, Moss	1901	-12	+31	=25	=08	+16	+09	+10	+03	=02	6½											
2. Hans A. Runde, Akademisk	1729	+20	+27	+15	-14	=11	=07	+03	+06	=01	6½											
3. Ole Smeby, Kongsvinger	1805	=07	+22	+24	+06	+04	+14	-02	-01	=05	6											
4. Tor Gulbrandsen, Nordstrand	1962	+28	+05	=14	+07	-03	+15	-06	+11	=08	6											
5. Finn M. Gulliksen, Caissa	1946	+30	-04	=09	=22	+08	=11	+17	+07	=03	6											
6. Sjur Nørve, Stjernen	1874	+31	+21	=27	-03	+10	+26	+04	-02	=07	6											
7. Ola Mogstad, Molde	1944	=03	+20	+08	-04	+18	=02	+14	-05	=06	5½											
8. Trond A. Nilsen, Hamar	1910	+11	=16	-07	=01	-05	+31	+18	+20	=04	5½											
9. Tore Garberg, 1911	1750	-14	+32	=05	+23	=26	-01	=16	+15	+17	5½											
10. Hans P. Opdahl, Kr.sund	1860	-15	=28	+29	+25	-06	+21	-01	+19	+14	5½											
11. Kai R. Johansen, Sjakkameratene	5, 12. Tom R. Evensen, Trondheim	5, 13. David Lilleøren, Trondheim	5, 14. Trond E. Nilsen, Nordstrand	4½, 15. Rune Vik-Hansen, Tromsø	4½, 16. Ole J. Kristiansen, Hamar	4½, 17. Anton Jørgensson, Stjernen	4½, 18. Øyvind Pedersen, Sjakkameratene	4½, 19. Hugo Lande, Namsos	4½, 20. Espen Thorstensen, Kongsvinger	4, 21. Pål Agdestein, Asker	4, 22. Thore Østrem, Nordstrand	4, 23. Fred Westerby, 1911	4, 24. Odd Nordahl, Bærum	4, 25. Ole Jørn Gyldenås, Nordstrand	4, 26. Morten Lilleøren, Lørenskog	3½, 27. Ivar Areklett, Hauge	3, 28. Mehmedalija Kunic, Kongsberg	3, 29. Per K. Vgdal, Nordstrand	3, 30. Jan Synnestvedt, Nordstrand	3, 31. Øyvind Ukkelberg, Trondheim	2½, 32. Hugo Parr, Nittedal	1

16...Dc6 og sort beholder materiell likevekt, men hvit står litt bedre. **17.bxc4 bxc4 18.Lxc4 Lxc4 19.Dxc4 Dxc4 20.Sxc4 Txa1 21.Txa1 Tc8 22.Sfd2 Shf6** Muligvis var **22...Tc7 23.Ta8+ Sf8** et bedre forsøk, Men sorts stilling er uansett kritisk. **23.Ta7 Td8 24.Sa5 e5 25.Sc6 Te8 26.d5** Passiviserer fullstendig det som måtte være av sorte brikker. **26...Lf8 27.f3 Sb8 28.Sb4 Tc8 29.c4 Sbd7 30.Sc6 Kg7 31.Sb3 h6 32.h4 Sb8 33.Ta8**

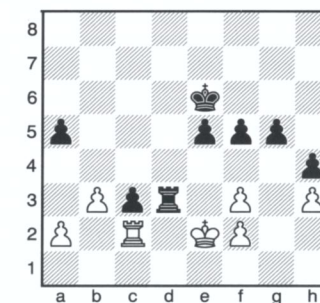


Sort er hermetisert og klar til servering. **33...Sfd7 34.La7 Sxc6 35.Txc8 Sxa7 36.Tc7 Sb6 37.Txa7 Sxc4 38.Tc7 Sb2 39.Sa5 1-0**

● HAN

Oddetallsreserve Hans Arild Runde kom på en overraskende 2. plass.

**Sjur Nørve** (1874)  
**Hans Arild Runde** (1729)



**43...Td2†!** Vinner forsert. **44. Txd2 cxd2 45. Kxd2 Kd5 46. Kd3** På 46. Ke3 kommer 46... a4! **47. b4 a3! 46... g4! 47. fxg4 47. Ke2** hjelper ikke. **47... fxg4 48. Ke2 gxh3 49. Kf1 Ke4! 50. a3 Kf3 51. Kg1 h2† 52. Kxh2 Kxf2 53. b4 axb4 54. axb4 e4 55. b5 e3 56. b6 e2 57. b7 e1=D 58. b8=D Dg1† 59. Kh3 Dg3†** Svarts siste bonde går inn. **0-1**

● VH





Foto: Bjarke Kristensen

**Alle gode ting er ti:**  
Harry Andersen, Sarpsborg

Andersen spilte si tiende Landsturnering i år, og jubileumsturneringa endte med førsteplass.

**Harry Andersen avsluttet med fem strake.**

Han begynte å spille i klubb i Sarpsborg i 1983, og siden da har det gått jevnt og trutt framover.

Med sine 1102 partier er han en av ganske få i Norge som har spilt firesifret antall ratede partier. Rutinen han har fått med seg gjennom de partia viste seg å komme godt med da det sto på som verst i årets NM.

Det er også verd å merke seg at Lars Erik Pedersen fyker gjennom ratingklassene. I forrige NGP-sesong vant han klasse 3 suverent. Med tredjeplass i klasse 2 nå er han dermed kvalifisert til klasse 1 neste år.

Andersen hadde en kanon avslutning. Fem strake seire i de fem siste rundene og et iskaldt hode var det som skulle til for å nå helt til topps i klasse 2 i årets Landsturnering.

**Klasse 2**

1. Harry Andersen, Sarpsborg	1687	+64	+41	-02	=31	+09	+04	+07	+08	+16	7½																																																																																																
2. Per Nestande, Førde	1646	+37	+60	+01	=07	+03	=28	=05	+12	=04	7																																																																																																
3. Lars E. Pedersen, Strømmen	1633	+21	+50	=08	=29	-02	+18	+14	=05	+13	6½																																																																																																
4. Tron Aarstad, Stjørdal	1646	=36	=10	+60	+40	+28	-01	+24	+07	=02	6½																																																																																																
5. Terje Nilsen, Strømmen	1619	=30	+55	+56	=28	=11	+46	=02	=03	+08	6½																																																																																																
6. Per Inge Holmen, Mo	1606	=16	=34	+51	=15	+33	=12	=11	=10	+24	6																																																																																																
7. Kjell Ove Blekken, Verdal	1567	+20	+49	+57	=02	+46	=08	-01	-04	=09	5½																																																																																																
8. Øyvind Housken, Hauge	1487	+27	=56	=03	+47	+29	=07	+40	-01	-05	5½																																																																																																
9. Leif Kverndal, Stjernen	1742	-60	+37	+19	=10	-01	=35	+34	+11	=07	5½																																																																																																
10. Morten Røine, Hønefoss	1627	=13	=04	+41	=09	=31	=29	+46	=06	=14	5½																																																																																																
11. Tore Kallset, Kristiansund	5½	12. Toan Thanh Pham, Akademisk	5½	13. Stian Instefjord, Bergens	5½	14. Jørn Snellingen, Black Knights	5½	15. Torleif Halås, Molde	5½	16. Thomas Pedersen, Bergens	5½	17. Sigmund Lunde, Sarpsborg	5½	18. Oddvar Solli, Voss	5	19. Morten Wendelborg, Porsgrunn	5	20. Odd Nordheim, Moss	5	21. Jan Rune Moberg, Follo	5	22. Gunnar Bue, Tønsberg	5	23. Jahn Spillum, Moss	5	24. Hans Richard Thjømøe, Drammen	5	25. Lars Johansen, Nordstrand	5	26. Asbjørn Lindland, Voss	5	27. Knut Jarle Hjørnevik, Stavanger	5	28. Arne-H. Hammersland, Passant	4½	29. Steinar Bryn, Lillehammer	4½	30. Tor Gran Nilssen, Vadsø	4½	31. Thoralf Barstad, Nordstrand	4½	32. Mikhail Lilleøren, Lørenskog	4½	33. Tom Eriksen, Sotra	4½	34. Jon Arne Stokhaug, Stjørdal	4½	35. Henrik Sjøel, Akademisk	4½	36. Shaoul Dery, Nordnes	4½	37. Hafsteinn Agustsson, Nordnes	4½	38. Jan G. Fredriksen, Akademisk	4½	39. Einar Kjæmperud, Caissa	4½	40. Henning Pettersen, Lillehammer	4	41. Bernt Kirkebø, Lillestrøm	4	42. Jan Ludvigsen, Fredriksstad	4	43. Freddy Aamodt, Sarpsborg	4	44. Jan Fredrik Moen, Kongsberg	4	45. Vidar Garmannslund, Sotra	4	46. Sven Sawa, Våler	3½	47. Olav Fredriksen, Fnatt	3½	48. Pål Skogli, Gjøvik	3½	49. Einar Kvale, Hauge	3½	50. Stein Tore Gausdal, Sandnes	3½	51. Jan Svenske, Strømmen	3½	52. Martin Wold Lund, Trondheim	3½	53. Viggo Andersen, Stjernen	3½	54. Olav Øye, Nordstrand	3½	55. Tom R. Wister, Kirkegata	3½	56. Lars Nybrott, Kristiansund	3	57. Halfdan Akre-Aas, Røros	3	58. Gunnar Lie, Porsgrunn	3	59. Tore Reppen, Kongsvinger	3	60. Aslak Haanshuus, Røros	2½	61. Jan Petter Leidland, Egersund	2½	62. Thor Roverud, Caissa	2½	63. Arild Øksnevad, Nittedal	2½	64. Foad Amin Hamid, Kristiansund	1½

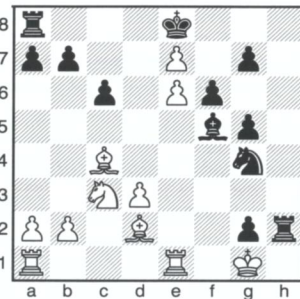
I 8. runde ble Andersen stående offiser under, men med noe kompensasjon var noen feiltrekk fra motstanderen nok til at det gikk Andersens vei.

• VH

**H. Andersen kommenterer:**

Harry Andersen (1687)  
Øyvind Housken (1487)  
Prøyssisk, C57

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Sf6 4.Sg5 d5 5.exd5 Sd4 6.0—0 Teorien går 6.c3 b5. 6...h6 7.c3? Hvit åpner opp foran egen konge. 7...hxg5 8.cxd4 (? Bedre hadde 8...exd4 vært. - VH) 8...e4 9.d3 Dd6 10.f4 Hvit kan ikke spille 10.h3 på grunn av 10...Lxh3! 11.gxh3 Txh3. Nå må hvit spille 12.f4 for å unngå matt, og stillingen raser etter 12...exf4. 10...exf3 11.De1† Le7 12.De5 fvg2 13.Te1 Dxe5 14.dxe5 Sg4 15.Lb5† Kf8? Jeg ser med en gang at dette mister offiser. 16.d6 c6 Jeg kan slå to ganger på d6, fordi 16...cxd6 17.exd6 Lxd6 blir matt umiddelbart: 18.Te8†. 17.dxe7† Ke8 Jeg ville unngå løpersjakk på g5. 18.Lc4 (? Dette blir feil på grunn av svarts mulighet i 19. trekk. - VH) 18...Txh2 19.Ld2 Lf5 (? Svart er uoppmerksom i det han kan avgjøre. Her kunne han ha spilt 19...Th1† 20.Kxg2 Txe1 21.Lxe1 Se3†, og neste mål får springeren er tårnet på a1, som han tar fra c2. Hvis hvit hadde spilt 18.La4, hadde c2 vært dekket og ikke fungert. - VH) 20.e6 f6 21.Sc3?? Hvit måtte ha spilt 21.a4, men står da trangt.



21...Th1†! Svart vinner offiser. 22.Kxg2 Th2† 23.Kg3 Txd2 24.Se4 Lxe4 25.dxe4 Se5 26.Th1 Kxe7 27.Th7 Tg8 og med offiser over vant svart enkelt. 0-1

**Mest suvereren:**

Tor Kristian Larsen, Bergens SK



Foto: Bjarke Kristensen

Tor Kristian Larsen vant med 8 av 9.

Den mest suverene seieren kom i Landsturneringas største klasse, og gikk til Tor Kristian Larsen fra Bergen. Larsen er 21 år, og studerer matematikk i Bergen.

Etter å ha meldt seg inn i Bergens Schakkklub i 1998, og siden da spilt mye sjakk der, gikk han altså helt til topps i si aller første Landsturnering.

- Jeg hadde forhåpninger om å vinne, men jeg kunne jo ikke vente det, var Larsens kommentar til førsteplassen.

I partiet i 7. runde fikk hans motstander en gyllen mulighet til å vinne kvalitet, men da han ikke benyttet seg av den, var Larsen nådeløs.

• VH

**Larsen kommenterer:**

Dag Andersen (1486)  
Tor Kristian Larsen (1482)  
Dronningindisk, E18

1.d4 Sf6 2.Sf3 e6 3.c4 b6 4.g3

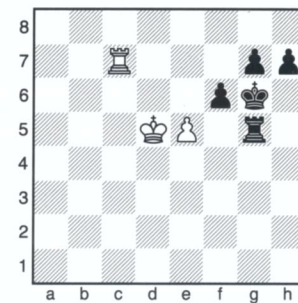
**Klasse 3**

1. Tor Kristian Larsen, Bergens	1482	=55	+36	+06	+21	+19	=09	+13	+05	+08	8																																																																																																						
2. Terje Wivestad, Nordstrand	1492	+48	+34	=21	+51	=09	=11	=08	+10	=04	6½																																																																																																						
3. Audun Pedersen, Trondheim	1460	+44	+33	=40	=41	=22	+07	+09	-04	+11	6½																																																																																																						
4. Odd Pedersen, Lørenskog	1382	+52	-19	+10	=32	=20	+42	+39	+03	=02	6½																																																																																																						
5. Frank Johansen, Halden	1346	+43	=40	=54	+44	+41	=08	+20	-01	+12	6½																																																																																																						
6. Bjørn Salvessen, Røros	1425	=20	=39	-01	=56	+57	+52	+32	+14	+13	6½																																																																																																						
7. Per Blikra, Stavanger	1449	=64	=25	+34	=12	+58	-03	+45	+21	+15	6½																																																																																																						
8. Leif Gulliksen, Stjernen	1306	+31	-14	+66	+40	+16	=05	=02	+09	-01	6																																																																																																						
9. Rune Jordet, Nittedal	1376	+23	+13	+60	+19	=02	=01	-03	-08	+29	6																																																																																																						
10. Frank Gustav Løhre, Røros	1437	=67	+11	-04	+37	=15	+12	+24	-02	+19	6																																																																																																						
11. Åsmund Sem-Johansen, Groruddal	5½	12. Jan Brix, Caissa	5½	13. Dag Andersen, Sarpsborg	5½	14. Tore Høe Løvaas, Trondheim	5½	15. Rolf Haug, OSS	5½	16. Jostein Kausarud, Stjernen	5½	17. Jussi Dyrnes, Nordstrand	5½	18. Thomas Nilsen, Stjernen	5½	19. Steinar Flo, Nordstrand	5	20. Knut Aanestad, Randaberg	5	21. Pål Moe, OSS	5	22. Kjell Juul, Stjernen	5	23. Chris Hinman, Stavanger	5	24. Ståle Lund, Røros	5	25. Arne Olav Pedersen, Kristiansund	5	26. Karl Lima, Stavanger	5	27. Per Morten Hopland, Verdal	5	28. Steinar Haugen, OSS	5	29. Lasse Dahl, Moss	5	30. Karl K. Brustad, Frosta	5	31. Per Ferkingstad, Sevlund	5	32. Rolf Eknes, Nordnes	4½	33. Geir Ove Olsen, Kristiansund	4½	34. Tore Narvøy, Porsgrunn	4½	35. Oddbjørn Christensen, Tønsberg	4½	36. Karsten Ovesen, Sevlund	4½	37. Øyvind Ekeberg, Bærum	4½	38. Erling Støre, Rocaden	4½	39. Audun Sele, Molde	4	40. Trond Evanger, Akademisk	4	41. Erik Lind Pedersen, Moss	4	42. Reidar Kristiansen, Hamar	4	43. Rudolf Steinkellner, Kirkegata	4	44. Einar Elboth, Nittedal	4	45. Thor Christenson, Nordstrand	4	46. Anders Jensen, Lørenskog	4	47. Harald Mottang, Stjernen	4	48. Ivar Stensrud, Groruddal	4	49. Carl Christian Aarnes, Gjøvik	4	50. Magne Svendsen, Lillestrøm	4	51. Per Skogli, Gjøvik	3½	52. Pål Egil Knutsen, Tana	3½	53. Harald Opland, Steinkjer	3½	54. Ole-Jonny Kloster, Hauge	3½	55. Klaus Smedtorp, Kongsvinger	3½	56. Tore Sverdrup, Bodø	3½	57. Bjørn Ellingsrud, Nordstrand	3	58. Jan M. Karlsen, Arendal	3	59. Roar Kjellstrøm, Black Knights	3	60. Pat Schanzenbecker, Kristiansund	3	61. Odd Fystro, Sjakkamatene	3	62. Finn A. Wister, Kirkegata	3	63. Atle Mongstad, Bergens	3	64. Håkon Sannes, Hadeland	2½	65. Christian Griffin, 1911	2½	66. Trygve Olsen, Follo	2	67. Olav A. Fjellheim, Mo	1½

Lb7 5.Lg2 Le7 6.0—0 0—0 7.Sc3 Se4 8.Dc2 Sxc3 9.bxc3 Hvit burde nok ha slått med dronningen. Slik hvit fortsetter blir det i hvert fall dårlig. 9...d6?



10.Td1? Hvit kunne ha spilt 11.Sg5! med trusler om matt på h7 og 12.Lxb7 med kvalitetvinst. 10...Dc8 11.Sg5?! Lxg5 12.Lxb7 Dxb7 13.Lxg5 c5 14.Tab1 Etter 14.Lf4 får svart problemer med d6, og bør muligens gi bonde, men står kanskje fint etter 14...e5 15.dxe5 dxe5 16.Lxe5 Sc6. 14...f6 15.Lc1 e5 16.dxe5 Kanskje hadde 16.d5!? for å hindre manøveren Sb8-c6-a5-c4 vært bedre. 16...dxe5 17.Td5 Da6 18.Db3 Sc6 19.Db5 19...Dxa2? går ikke på grunn av 20.Td2!. 19...Dxb5 20.cxb5 Hvit er kvitt dobbeltbonden, men c4 forblir et guffesejuv. 20...Sa5 21.Le3 Sc4 22.a4 a6 23.Kg2 axb5 24.axb5 Ta5?! 25.Td7?! Hvit burde ha prøvd 25.Lxc5!?! bxc5 26.Txc5. Sluttspillet er uklart. 25...Tfa8 26.Kf3 T8a7 27.Td8† Kf7 28.Ke4 Sa3 29.Tb3 Txb5 30.Txb5 Sxb5 31.c4 Sa3 32.Kd5 Ta4 33.f3 Sxc4 34.Lf2 Sa5 35.Ta8 Ta2 36.Le1 Txe2 37.Lxa5 bxa5 38.Txa5 Txh2 39.Txc5 Th3 40.Tc7† Kg6 41.f4 Txg3 42.fxe5 Tg5



Hvit ga opp. 0-1



### Vinner fra miniklubb:

Bjarne Undheim, Nærbø SK

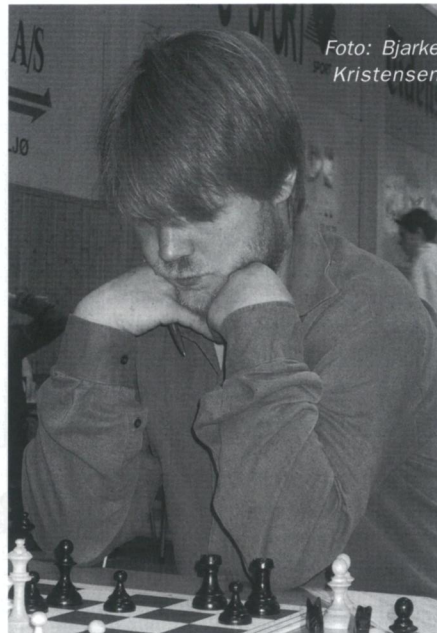
Bjarne Undheim heter norgesmesteren fra den sjakkklubben som trolig har færrest hovedmedlemmer i ratinglista. Ingen av Nærbø Sjakklubs fire medlemmer er å finne på forrige ratingliste.

- Vi møtes til spill omtrent hver tredje uke, opplyser Undheim. Nærbø er et lite sted som ligger sør for Bryne. 30-åringen fra Rogaland forberedte seg til NM ved å spille mange lengre partier (15 minutter og oppover) mot Fritz og på Internett.

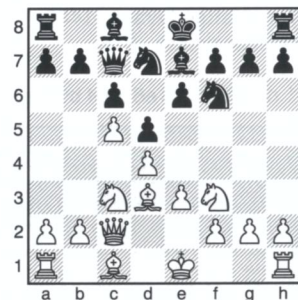
Partiet han var mest fornøyd med, var naturlig nok det følgende:

**Kjell-Arne Carlsen (1148)**  
**Bjarne Undheim (-)**  
Avslått dronninggambit, D31

1.d4 d5 2.e3 Sf6 3.c4 c6 4.Sc3 e6 5.c5?! Dette er sjelden godt fordi hvits bondestruktur kan bli satt på prøve med en gang. 5...Sbd7 Svart kan straffe hvits pågåenhet direkte ved å spille 5...b6! Hvis hvit tar 6.cxb6 axb6, har svart fordel av flere bønder i sentrum (fordi brudd med ...c5 kommer på sikt), og etter 6.b4 a5! blir hvits bondestruktur splittet. Etter for eksempel 7.bxa5 bxc5 står svart allerede kriminelt godt. 6.Ld3 Le7 7.Sf3 Dc7 8.Dc2



Bjarne Undheim øvde seg på Fritz i forkant.

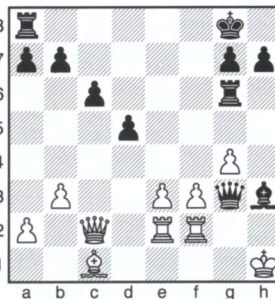


8...e5! Svart har konsekvent og planmessig spilt for å få brutt i sentrum, og bruddet er sterkt og vir-

#### Klasse 4

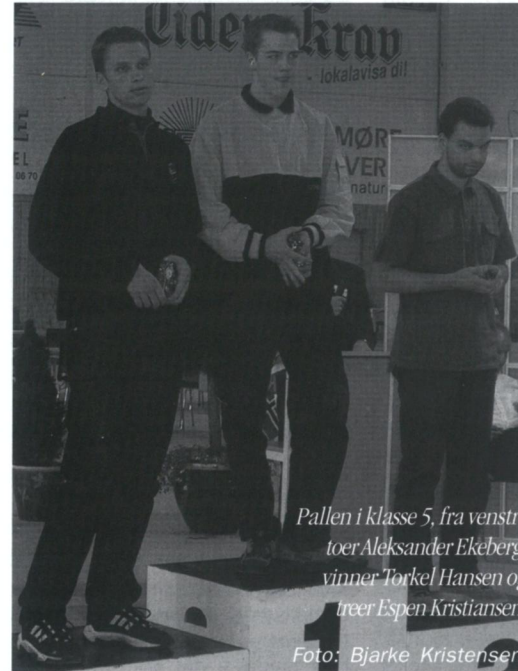
1. Bjarne Undheim, Nærbø	+07 +27 -02 +28 +23 +05 +04 +06 -03 7																				
2. Magnar Nikolaisen, Mo	1037 =19 +20 +01 +06 -04 +22 +03 =05 =08 6½																				
3. Harald Oldemes, Vadsø	1183 +25 =24 =22 +15 +06 =04 02 +11 +01 6½																				
4. Bjørn Lie, Nordnes	1197 =26 +12 +16 +22 +02 =03 -01 =10 =05 6																				
5. Øivind B. Hansen, Lørenskog	1019 =28 +18 =14 +09 +07 -01 +15 =02 =04 6																				
6. Per Steinar Runde, Ørsta	1234 +14 +23 +17 -02 -03 +12 +11 -01 =10 5½																				
7. Eivind Ellingsrud, Nordstrand	1171 -01 +W0 +27 +13 -05 -11 +23 =09 +17 5½																				
8. Øyvind Mørkedal, Molde	1006 -27 +29 -11 +21 =10 +18 =17 +24 =02 5½																				
9. Knut Are Hansen, Tromsø	1112 +15 -22 +24 -05 -12 +25 +16 =07 +13 5½																				
10. Rune Haug, Frosta	1049 =12 =13 -28 +31 =08 +26 +22 =04 =06 5½																				
11. Stig Allan Snåhre, Egersund	5, 12. Olav Hjortås, Bergens	4½, 13. Knut Svensson, Verdal	4½, 14. Tom Rune Johansen, Sarpsborg	4½, 15. Bjørn Berg Johansen, Fredriksstad	4½, 16. Olav Skjæveland, Strand	4½, 17. Øistein Yggeseeth, Asker	4½, 18. Harald Omiland, Asker	4½, 19. Sudhir Kumar Gupta, Sarpsborg	4½, 20. Lars Hope, NSF	4½, 21. Rolf Rolfen, Trondheim	4½, 22. Karl Eirik Ødegaard, Trondheim	4, 23. Tor Petterson, Porsgrunn	4, 24. Øivind Hagberg, Stovner	4, 25. Anders Knutsen Beck, Tønsberg	4, 26. Knut Andreas Brandt, Eidsvoll	3½, 27. Finn A. Syvertsen, Asker	3½, 28. Kjell-Arne Carlsen, Harstad	3, 29. Steinar Ulvik, Frosta	3, 30. Ole Birkeland, Kristiansand	3, 31. Arne W. Stein, Nordnes	2½

kningsfullt. Svart har en ubehagelig trussel med 9...e4. 9.dxe5 Sxe5 10.Sxe5 Dxe5 11.0—0? Hvit var uoppmerksom. Nå ryker bonden på c5 forholdsvis unødvendig. Det hadde vært naturlig å dekke denne bonden med trekk som 11.Se2, 11.Sa4 eller 11.b4. 11...Lxc5 12.Se2 Ld6 Svart øyner kongeangrep, og stabler opp den andre diagonale brikken med blikket mot h2. 13.Sg3 0—0 14.Ld2 De7 15.Tae1 Lxg3! Svart spiller klokt. Her er det riktig av svart å bytte av løperen mot en springer fordi han får en gullspringer plassert på e4. 16.hxg3 Se4! 17.Lc1 f5 18.b3 Tf6! Svart vil ha flere brikker med i angrepet. 19.Lxe4?! Springeren på e4 er veldig sterk, men det blir allikevel galt å bytte den av med tanke på hva hvit blir stående igjen med, og det er ikke stort annet en en dårlig løper, to passive tårn og ei malplassert dronning. 19...fxe4 20.f3? Hvit står nok uansett til teknisk tap, men dette trekket åpner alle slusene rundt hvits konge. Svart gjennomfører det hele godt. 20...exf3 21.gxf3 Lh3 22.Tf2 Tg6 23.g4 Dh4 24.Tee2 Dg3† 25.Kh1



Alle hvits brikker dekker andreraden, men det hjelper så lite. 25...Th6! Svart får med seg tårnet i angrepet, og det blir avgjørende. Nå er hvit sjanseløs mot matrusler i alle retninger. Svart truer 26...Lg2†† fulgt av 27...Th1†. 26.Th2 Det eneste trekket, men alt annet blir også matt. 26...Dxf3† 27.Kg1 Df1† Matten kom til sist på førsteraden. 1—0

● VH



Pallen i klasse 5, fra venstre toer Aleksander Ekeberg, vinner Torkel Hansen og treer Espen Kristiansen.

Foto: Bjarke Kristensen

### Det halve kvalitetspoeng:

Torkel Hansen, Trondheim SF

Før siste runde så det ikke ut som om Torkel Hansen fra Trondheim hadde noen mulighet til å gå helt til topps, men da alle partia i siste runde gikk slik Hansen bare kunne drømme om, ble resultatlista en positiv overraskelse.

- Ja, det så mørkt ut før siste runde, kommenterer Hansen til Norsk Sjakklblad.

ble dermed den eneste familien som stakk av med to førsteplasser i NM.

Som nevnt skulle også en del andre partier gå Torkels vei i siste runde, men desto viktigere var det jo at han vant siste rundepartiet sjøl. Og det gjorde han med en fin posisjonell oppvisning.

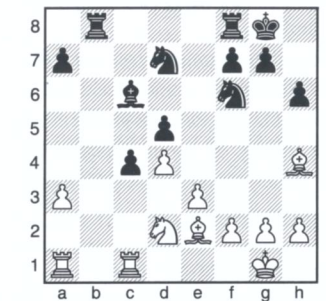
**Tom-Greger Knutsen (-)**  
**Torkel Hansen (935)**  
Nimzo-indisk, E30

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Lg5 Lb4† 4.Sc3

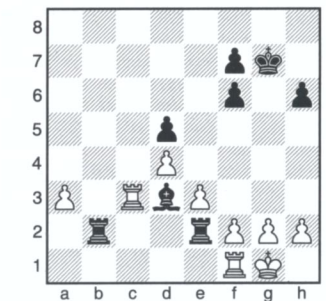
#### Klasse 5

1. Torkel Hansen, Trondheim	935	+22 +10 +30 +07 -03 =04 =02 +11 +06 7																						
2. Aleksander Ekeberg, Bærum	926	+12 +14 =04 =18 +06 =03 =01 +05 +15 7																						
3. Espen Kristiansen, Sarpsborg	968	+29 +18 +11 +05 +01 =02 =04 -06 =07 6½																						
4. Alf Røyrvøy, Stord		+17 +13 =02 +20 =05 =01 =03 =09 =10 6																						
5. Ørjan Jørgensen, Stjernen	941	+16 +23 +20 -03 =04 +24 +07 -02 =09 6																						
6. Tom-Greger Knutsen, Tana		-23 +26 +08 +25 -02 +11 +20 +03 -01 6																						
7. Charles Hulsmans, Drammen	948	+32 +30 +19 -01 =11 +13 -05 +18 =03 6																						
8. Odd Morten Øvereng, Tr.heim		-10 +15 -06 +33 -09 +31 +29 +12 +18 6																						
9. Andreas Angeltveit, Porsgrunn	994	+21 -20 -23 =19 +08 +25 +13 =04 =05 5½																						
10. Preben Johansen, Mo		+08 -01 =21 -24 +27 =19 +25 +20 =04 5½																						
11. Leif Rønning, Lillestrøm	5, 12. Ragnhild K. Runde, Akademisk	5, 13. Trond Davidsen, NSF	5, 14. Ivar Myran, Risør	5, 14. Allan Lilleøren, Lørenskog	5, 16. Tor-Ivar Paulsen, Modum	5, 17. Halvor Hagen, Lørenskog	5, 18. Bjørn Michaelsen, Stovner	4½, 19. Jack Helgesen, Sarpsborg	4½, 20. Alf Terje Aure, Molde	4, 21. Karstein Veia, Hauge	4, 22. Fredrik Heggelund, Nordnes	4, 23. Asbjørn Thomassen, Stavanger	3½, 24. Jostein Fredheim, Florø	3½, 25. Kristian Kristiansen, Stovner	3½, 26. Martin Eiebakke, Bærum	3½, 27. Nils P. Mikkelsen, Sandnes	3½, 28. Bente Bysting, Asker	3½, 29. Odd Brenne, Modum	3, 30. Karl-Petter Jernberg, Tromsø	3, 31. Tore Nilssen, NSF	3, 32. Arne Knut Røv, Ørsta	2½, 33. Erik Fredriksen, Modum	2, 34. Hans B. Andreasen, Trondheim	1

0—0 5.Dc2 d5 6.e3 Sbd7 7.a3 Lxc3† 8.Dxc3 b6 9.cxd5 exd5 10.Sf3 Etter 10.Dc6 Tb8 11.Lf4 blir svarts utvikling hemmet, og hvit vinner bonden på c7. Nå får svart fullført utviklinga uten problemer. 10...Lb7 11.Dc2 Tc8 12.b4 h6 13.Lh4 c5! Svart får gjennomført det sterke bruddet han lenge har forberedt. 14.bxc5 bxc5 15.Db2 Da5† 16.Dd2 Dxd2† 17.Sxd2 c4 Etter dronningbyttet står svart godt. 18.Le2 Lc6 19.0—0 Tb8 20.Tfc1? Tillater unødvendig svarts inntrengen på andreraden.



20...Tb2! Vinner materiell forsert. 21.Sxc4 Txe2 22.Se5 Hvit overser en bedre mulighet. 22.Kf1 fanger tårnet, men etter 22...dxc4 23.Ke2 har svart fordel i sluttspillet på grunn av to lette offiserer for tårnet og en fribonde. 22...La4 23.Sxd7 Lxd7 24.Lxf6 gxf6 Etter at krutt-røyken har lagt seg blir svart stående offiser over, og gjennomfører partiet godt. 25.Tc7 Lf5 26.Txa7 Tb8 27.Ta6 Kg7 28.Tc6 Tbb2 29.Tf1 Ld3 30.Tc3 Svart får inn en fin sluttkombinasjon.



30...Txf2! 31.Txf2 Tb1† Hvit ga naturlig nok opp da matt følger. 0—1

● VH



## Østtveit klar for Elite:

Martin Østtveit, OSS

Miniputtmester av 1994 og lilleputtmester av 1995. Da skulle en kanskje tro at kadett og junior sto for tur like etter? Nei da, Østtveit har aldri vunnet kadett, og derfor var det nok ekstra moro for han å vinne junior i år.

Om Eliteklassen neste år sa han følgende til Bulletin 001, den offisielle NM-bulletengen: - Det blir selvsagt gøy å prøve seg på et høyere nivå, men det krever nok mye mer av forberedelser. Vi får se hva slags tilbud arrangørene på Røros kommer med.

Østtveit innrømmer at han hadde den nødvendige glien gjennom hele turneringa. Mot Kvisvik vant han på tid i ei pill råtten stilling, og mot forhåndsfavoritt Borchgrevink var det nok at Østtveit bare tidvis spilte godt.

Harald Borchgrevink (2149)

Martin Østtveit (2036)

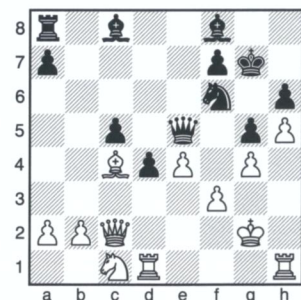
Moderne forsvar, A42

1.d4 g6 2.c4 Lg7 3.e4 d6 4.Sc3 Sd7 5.f3 e5 6.d5 Sgf6 7.Lg5 h6 8.Le3 0-0 9.Dd2 Kh7 10.g4 Se8 11.h4 c5 12.dxc6 bxc6 13.h5 g5 14.c5 dxc5 15.Lxc5 Hvit står mer aktivt, og det er mange huller i svarts stilling. Svart var ikke fornøyd med stillinga, og valgte derfor å gi kvalitet for å få offiserene i sving. 15...Da5 16.Lxf8 Lxf8 17.Kf2 Sc5 18.Td1 Se6 19.Kg3 Sd4 20.Sce2 Dc7 21.Sxd4 exd4† 22.Kg2 c5

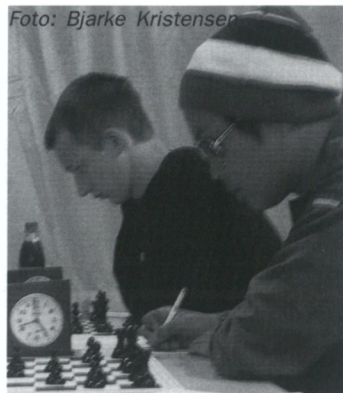
### Junior

1. Martin Østtveit, OSS	2036	+20	+14	+11	+03	=04	+07	-02	+08	+12	7½																						
2. Espen Lie, Porsgrunn	2138	+13	+22	=03	-04	+19	+11	+01	=07	+08	7																						
3. Harald Borchgrevink, Bergens	2147	+16	+09	=02	-01	+05	-08	+10	+04	+07	6½																						
4. Carl Fredrik Ekeberg, Bærum	2146	+05	=08	+26	+02	=01	+10	=07	-03	=09	6																						
5. Jonas Ingvaldsen, Sarpsborg	1712	-04	=13	+23	+15	-03	=06	+21	=11	+10	5½																						
6. Magnus Øen Carlsen, NTG	1907	=26	-10	=15	=12	+24	=05	=17	+18	+14	5½																						
7. Nikolas Axel Mellem, Våler	1987	=10	+12	=08	+09	+16	-01	=04	=02	-03	5																						
8. Brede A. Kvisvik, Kristiansund	1921	+24	=04	=07	-10	+14	+03	+13	-01	-02	5																						
9. Kjetil Stokke, Fana	2012	+25	-03	+21	-07	=11	=12	+19	=10	=04	5																						
10. Torill Hagesæther, Hauge	1661	=07	+06	=19	+08	+17	-04	-03	=09	-05	4½																						
11. Silje Bjerke, Bærum	4½	12. Lars Gunnesdal, Bærum	4½	13. Håvard Skøien, Kristiansand	4½	14. Tarjei J. Svensen, Molde	4½	15. Thomas Nyland, Molde	4½	16. Thomas Pronstad, Lørenskog	4½	17. Ivar Abusdal, Nordstrand	4½	18. Brage Brakedal, Bergens	4½	19. Anita Hersvik, Bergens	4	20. Thomas Bryn, Molde	4	21. Jørund Berstad, Førde	4	22. Henrik Karlstrøm, OSS	4	23. Tage Nielsen, OSS	4	24. Håkon Haugsrud, Fredriksstad	4	25. Frode Ryan Lund, NTG	4	26. J. Paul Schmidt, Sørum	3	27. Odin Blikra Vea, Stavanger	1½

23.Dc2 De5 24.Lc4 Kg7 25.Se2 Sf6 26.Sc1

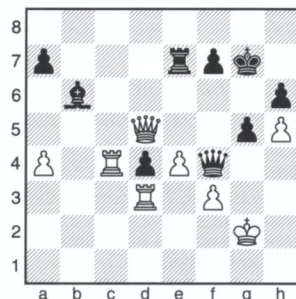


I det lange løp er nok dette ei stilling hvit bør vinne fordi han er kvalitet over. Derfor må svart prøve å sette hvit ut av spill så snart som råd er. 26...Lxg4? Svart tar bort alle hvits bønder på kongefløyen i ett jafs, samtidig som hesten fort galopperer inn til g3. Rent praktisk var det nok det beste svart kunne prøve på, men begge spillerne glemte å tenke ett trekk ekstra. 27.Df2?! Hvit burde i dette tilfellet ha tatt det som sto i slag, sjøl om han nok også etter teksttrekket står noe bedre. Nå har nemlig svart fått en bonde som enda litt kompensasjon for kvaliteten. Etter 27.fxg4 Sxg4 trues gaffel på e3, men når man står tårn over er det ingenting i veien for å ofre tilbake litt det materielle man står over. Først 28.Th3 for å dekke springergaffelen, deretter 28...Ld6 29.Kh1 for å dekke matten på h2 med dronninga, og svart har få skitne knep igjen å prøve. Etter for eksempel 29...Se3 får hvit den nevnte muligheten til å ofre tilbake: 30.Txe3! dxe3 31.Dc3 bytter av dronningene.



Martin Østtveit og Espen Lie (bak)

27...Le6 28.Sd3 Dc7 29.Dc2 Hvits fordel skrumper inn. Kanskje hadde 29.Lxe6 fxe6 30.b3 fulgt av Sb2-c4 vært bedre. 29...Lxc4 30.Dxc4 Sd7 31.b3 Se5 32.Dd5 Te8 33.b4?! Hvit blir utålmodig. Etter 33.Sxe5 Txe5 34.Dc4 Ld6 må hvit riktignok ta hensyn til at svart truer med å trenge inn på de svarte feltene, men hvis han gjør det med trekk som 35.Thg1 har han fortsatt en liten fordel i sluttspillet. Hvits tårn har foreløpig ikke noen åpenbart gode felter, men det samme gjelder jo for svarts tårn og dårlige svartfeltsløper. 33...Sxd3 34.Txd3 Td8 35.Dc4 De5 36.bxc5 Lxc5 37.Tc1 Lb6 38.a4 Td7 39.Db5 Df4 40.Tc4 Te7 41.Dd5?



41...g4! Svarts trusler begynner å bli ekle. Nå trues 42...gxf3 fulgt av 43...Dxe4. 42.a5 Lc7 43.Dxd4† Le5! Dronninga har få retrettmuligheter. 44.Df2 Tb7! Nå sliter hvit virkelig med sine malpasserte brikker. 45.Tcd4 45.Tc2 Tb1! hadde også vært kroken på døra. 45...g3! 46.De1 Tb2† 47.Td2 Lxd4 48.Txb2 Lxb2 49.Db4 Le5 50.Dc5 Dd2† 51.Kh3 Dh2† 52.Kg4 g2 0-1

• VH

## Første NM siden 1962:

Hans Christian Fotland

Forrige gang Hans Christian Fotland spilte Landsturnering var i NM på Hamar i 1962, og da fikk han en av de siste premiene i Mesterklassen. I si neste Landsturnering 39 år seinere gikk samme Fotland helt til topps i seniorklassen!

- Jeg spiller ganske kjedelig sjakk, men gjør ikke så mange bukker. Jeg unnegte tap, og var heldig i stikkampen mot Thor Johansen, gir Fotland som forklaring på hvorfor det gikk hans vei denne gangen.

Da Fotland pensjonerte seg for vel to år siden, flyttet han tilbake til sin hjemby Egersund. Da klubben i Egersund våkna til liv igjen for omtrent ett år siden, fikk han lyst til å prøve seg igjen.

En førsteplass i klubbmesterskapet i Egersund og noen lagkamper lå til grunn for hans aller første ratingtall på 1612. Forrige gang Fotland spilte aktiv sjakk var før ratingsystemet ble innført i Norge!

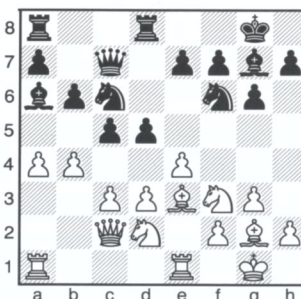
Slik gikk det i 7. runde:

Richard Wicklund-Hansen (1742)

Hans Christian Fotland (1612)

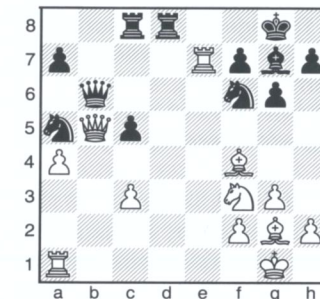
Siciliansk, B20

1.e4 c5 2.d3 Sc6 3.g3 g6 4.Le3 d6 5.Sf3 Lg7 6.c3 Sf6 7.Sbd2 0-0 8.Lg2 Dc7 9.a4 b6 10.0-0 La6 11.Dc2 d5 12.Tfe1 Tfd8 13.b4? Hvit truer riktignok 14.b5, men over ser svarts briljante svar.

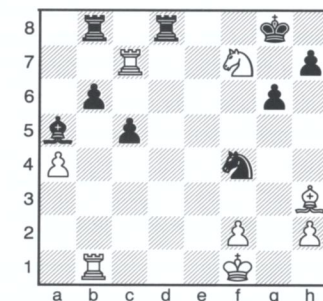


13...Lxd3! Hvit får seg en støkk. Nå mister han en bonde uansett hva han foretar seg. 14.Dxd3 dxe4 15.Dc4 exf3 16.Sxf3 Etter slag-

vekslinga har svart kommet ut av det hele med en bonde over og sunn stilling. 16...Tac8 17.bxc5 Sa5! 18.Db5 bxc5 19.Lf4 Db6 20.Txe7 Hvit får tilbake bonden, men det er bare midlertidig...



20...Sd5! Nå får svart herpa hvits bondestruktur, hvilket jo betyr at svart snart bør få merbonde nok en gang. 21.Dxb6 Hva ellers? 21...axb6 22.Ta7 Sxf4 23.gxf4 Lxc3 Svart har gardert fribonde, klart sunnere bondestruktur og mer aktive offiserer. 24.Tb1 Sc6 25.Tb7 La5 26.Lh3 Tb8 27.Tc7 Sd4 28.Se5? Hvit står til teknisk tap, og prøver derfor å rote det hele til. 28...Se2+ 29.Kf1 Sxf4 30.Sxf7



30...Td4? Svart syntes dette så tryggest ut, men burde absolutt ha spilt 30...Sxh3 31.Sxd8 Txd8 og fått to lette offiserer og en bonde for tårnet. 31.Sh6+ Kf8 32.Txh7 Et bedre forsøk var kanskje 32.Lc8 for å lure løperen rundt til b5 via a6.

### Senior

1. Thor Johansen, Asker	1817	-02	+W0	+10	+03	=04	=05	+06	+08	+07	7
2. Hans Christian Fotland, OSS		+01	+06	=03	=05	+08	=04	+09	=10	+11	7
3. Kjell M. Haug, Stjernen	1782	+05	+04	=02	-01	+09	+07	-08	-06	+W0	5½
4. Karl W. Strand, Kristiansund	1827	+07	-03	=08	+06	=01	=02	+10	=11	=05	5½
5. Willy L. Olsen, OSS	1885	-03	+10	+11	=02	-07	=01	+W0	+09	=04	5½
6. Aage Mella, Strømmen	5½	7. Rolf A. Sannes, Kristiansund	5	8. Rolf Christiansen, Asker	4½	9. Richard Wicklund-Hansen, Moss	4	10. Bjørn Bie, Hamar	2½	11. Sigurd Stene, Moss	2

## Neste ut er Røros og Fr.stad

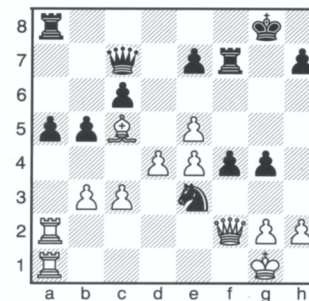
Fredriksstad Schakselsskap fikk tildelt arrangementet av NM i 2003 den 5.-12. juli på 'Kongstenhallen' i Fredriksstad. I 2002 er Røros SK som skal stå for arrangementet av kongress og Landsturnering 6.-13.7 i 'Storstuggu' på Røros. Hjemmesiden til Røros har adresse [www.sjakknm2002.net](http://www.sjakknm2002.net)

32...Tbd8 Svart later til å ha kontroll, og fordelene blir stadig større etter hvert som bøndene ruller framover. 33.Lg4 Sd3 34.Tf7+ Ke8 35.Le2 Txa4 36.Th7 Tad4 37.Tb3 c4 38.Tb5 T8d5 39.Lf3 Txb5 40.Lc6+ Kd8 41.Lxb5 Se5 42.Th8+ Kc7 43.Te8 Td5 44.La6 b5 45.f4 Sd3 46.Te7+ Kb6 47.Te6+ Kc5 48.Txg6 c3 49.Lb7 Sxf4 50.Tc6+ Kd4 51.Lc8 b4 52.Sf5+ Kd3 53.La6+ Kd2 54.Sd6 Kc2 55.Sc4 Kb1 56.Se3 Td2 57.h4 b3 58.Sc4 Td1+ 59.Kf2 Lb4 60.Sa3+ Ka2 61.Kf3 Sd5 62.Le2 Td2 63.Sc4 Td4 64.h5 b2 65.Ta6+ Kb3 66.Sxb2 og hvit valgte å gi labb før svart spilte 66...cxb2. 0-1

En annen morsom avslutning fikk han inn med hvit i 5. runde:

Hans Christian Fotland (1612)

Rolf Christiansen (1580)



Etter 29.g3! ble hesten fanga. 1-0

• VH



## Ananasbrusens hjemland

Andre uke av juli var sannsynligvis en av årets beste uker for Oscar Syltes Mineralvannfabrikk i Molde. I mangel av Fanta og Cola (Pepsi gjelder ikke!) har vi aldri drukket så mye ananasbrus i løpet av kort tid. Oscar Sylte kan være fornøyd. Det kan sikkert også Sevaldsen med konditoriet og Ben med pizzarestauranten. Og Burger King, Maxime, DiCaprio Frisør og en hel del andre steder vi la igjen penger.

Forhåpentligvis har de merket seg at det har vært sjakkturnering i byen. Det hadde i hvert fall drosjesjåførene, som viste store evner i å gjenkjenne sjakkspillere. (Hvorfor det, mon tro?) Så bærer vi kanskje over med at deres vanligste spørsmål var "er denne sjakkturneringen ferdig snart?". Andre må kanskje svare på hvilket inntrykk sjakkspillerne la igjen. Men sannsynligvis blir svaret det samme gamle: En ganske sær gjeng. Eller som én sa: "Selv når de spiser, titter de på disse brikkene sine".

Så bør vi kanskje ikke tenke altfor mye på hva de andre synes. I alt pratet om å profilere sjakken er det nok noen som har glemt at man må ekskludere minst halvparten av sjakkspillerne for å få "den rette" profilen. Til gjengjeld kan jo vi synes kristiansunderne er litt sære også. Søte, men litt sære. Klippfisk for eksempel. En ganske sær oppfinnelse, men utrolig godt. I hvert fall når man får bacalao som på NM-banketten. Eller bare beliggenheten: Helt ute i havgapet, uten en holme helt til Grønland, for å sitere turistsejefen. Litt sært det og, men flott også. Og så kan vi egentlig si det samme om både sjakk, Kristiansund og om ananasbrusen fra Molde: Litt sært, men egentlig ganske godt.

● HAN

## Revansjen

**Etter en vanskelig og frustrerende uke i eliteklassen ble fredagen Georg Børresens dag i Kristiansund. Han overrasket alle, inkludert seg selv, med et suverent norgesmesterskap i lynsjakk.**

- Jeg hadde forhåpninger om en plass blant de tre-fire beste, sier jusstudenten fra Oslo. - Det siste året har jeg jobbet som sivilarbeider på universitetet og da har det blitt tid til noen timer om dagen med lynsjakkspilling på ICC.

- Det var deilig å vinne noen partier igjen. Denne seieren redder uken for meg, sier han etter bare ett poeng og sistedeblutt i eliteklassedeblutt.

Børresens seier var også den første NM-tittelen til den nystartede Oslo-klubben Black Knights and White Widows. - Vi er en vennegjeng som bestemte oss for å starte en ny klubb. Nå skal vi spille andre divisjon i Østlandsserien til høsten. Navnet var for så vidt det seriøse alternativet. Vi vurderte "Fete rev", men ville ikke bli oppfattet altfor useriøst.

Den nye klubben rakk å sette sitt preg på lyn-NM. I tillegg til norgesmesteren fikk de seier i klasse 2 ved Jørn Snellingen og fjerdeplass i klasse 3 ved Roar Kjell-



Foto: Øystein Brekke

strøm.

Suksess i hovedturneringen var ingen forutsetning for suksess i lyn-NM. Både Harald B. Borchgrevink i junior og Amund Teigum i kadett revansjerte mangel på resultater i hovedturneringen med seier i lyn-NM. Og Magnus Carlsen hadde for anledningen valgt lilleputtene som ofre. Den eneste som klarte "the double" og ble norgesmester to ganger var Jon Ludvig Hammer i miniputt. Han klarte til gjengjeld 100% i begge turneringene. Endelig ble lyn-NM også arrangørens revansj: Karl W. Strand sikret Kristiansunds eneste NM-gull i seniorklassen.

● HAN

### NM i lynsjakk

13. juli

Mester	Lilleputt	Klasse 2
1. Georg Børresen 15½	1. Magnus Carlsen 4½	1. Jørn Snellingen 4
2. Torbjørn R. Hansen 14	2. Håkon Øksnevad 3	2. Thomas Bryn 3½
3. Kjetil A. Lie 11½	3. Ørnulf Stubberud 2½	3. Svein Erik Lurdalen 3½
4. Rune Djurhuus 11		
5. Kristian Trygstad 11	Miniputt	Klasse 3
6. Terje Johansen 10½	1. Jon Ludvig Hammer 15	1. Håkon Haugsrud 4
	2. Johannes L. Kvisla 12½	2. Tor Kristian Larsen 3½
	3. Helge Selle 12	3. Ole-Jonny Kloster 3
	Senior	Klasse 4
	1. Karl W. Strand 7	1. Ronny Moy 12½
	2. Kjell M. Haug 6	2. Odin Blikra Veia 12
	3. Hans Chr. Fotland 6	3. Tor Petterson 10½
	Kadett	Klasse 5
	1. Amund Teigum 5	1. Torkel Hansen 15
	2. Øystein B. Fossum 3	2. Alf Røyrvåg 13½
	3. Trond Ferkingstad 3	3. Dag Håvar Veia 13

## «Deltakerne ble melket»

**Flere av deltakerne i årets Landsturnering synes arrangøren var i overkant kommersielle i sin opptreden. Høye kantinepriser og dårlig premiering var to av elementene de reagerte på.**

"Landsturneringen er en ufattelig pengemaskin i norsk sjakksammenheng", skriver Sotras Tom Eriksen i sin NM-rapport på Sotra Sjakklubb's hjemmeside (<http://home.no.net/sotras/lt2001.html>).

Han fortsetter også kritisk: "Årets arrangørklubb akter å reise eget klubbhus for overskuddet, og melket deltakerne for atskillige hundretusener den uken den varte."

- Jeg synes at kantine er utrolig dyr, sa Andreas Moen allerede på USFs årsmøte ved starten av NM-ukene. Nettopp kantineprisene fortsatte å bli kritisert gjennom hele uken, og ble også påpekt som forbedringsforslag til neste års NM-arrangører på Røros. Gunnar Lie fra Brattås sitter i komiteen som skal evaluere arrangementet og har notert det samme: - Vi har fått med oss at mange har vært misfornøyd med kantineprisene i Braathallen.

Spesielt blant de yngre var det også skuffelse over premieringen. Glasspremiene var enkle og små; ikke siden forrige Landsturnering i Kristiansund i 1992 har premieringen vært så lite påkostet. Lie fortsetter sin kritikk:

- Det er spesielt to ting folk reagerer på: Det er ikke graving på annet enn de tre første plassene, og premiene er for små, spesielt i de yngste klassene - de forsvinner rett og slett.

Leder av arrangementskomiteen Rune Edøy tar ikke selvkritikk: - Kantine har vært drevet kommersielt av Braathallen A/S og de har satt prisene. Hvis vi skulle fått billigere kantine måtte vi subsidiere maten. Til gjengjeld har utvalgt vært kjempebra.

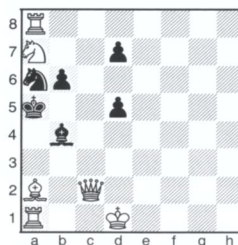
Allerede ved starten av turneringen sa Edøy at et solid overskudd var svært viktig for arrangøren. Han forteller at det økonomiske resultatet ikke er klart, men at Kristiansund Sjakklubb venter å sitte igjen med et pent overskudd. Det er vedtatt at overskuddet fortrinnsvis skal brukes til nye lokaler for sjakkklubben.

● HAN

## PROBLEMSJAKK

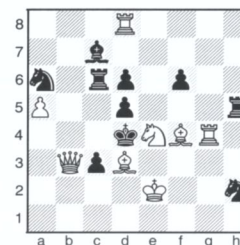


**234. Hans Petter Bie**  
Høvik



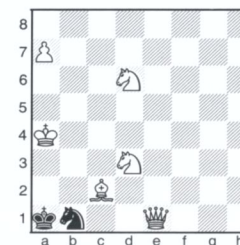
Matt i to trekk.

**243. Lars Larsen**  
Sønderborg, Danmark



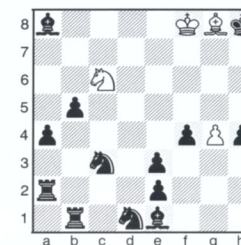
Matt i to trekk.

**245. Nils Adrian Bakke**  
Stjørdal



Matt i tre trekk.

**246. Vemund Blomkvist**  
Oslo



Selvmatt i elleve trekk.

### Beklagelse

Problemredaktøren beklager at de tre første oppgavene er korreksjoner av tidligere publiserte problemer!

### Løsninger

**234 (Bie): 1.Dd3**, truer 2.Db5♣. 1... Ka4 2.Lb3♣. 1...Sc7 2.Sc6♣. Bies dobbeltsjakkidè!

**243 (Larsen):** Dette temaet omtalte Larsen i en artikkel i Problemblad. **1.Sc5!** truer 2.Se6♣. 1...Sc5 2.Db4♣, 1...Kc5 2.Dc3♣, 1...Tc5 2.Lh2♣, 1...Te5 2.Le3♣. Forsvarene 1...dxc5/1...Sxc5 illustrerer "offersperring".

**245 (Bakke): 1.Se7?** Le4!, 1.Sd8? Ld5!. Derfor **1.g5!**

truer 2.g6 Lxc6 3.g7♣. 1...Se4 2.Se7! med 3.Sg6♣, 1...Sd5 2.Sd8! med 3.Sf7♣ Et logisk matt-bildeproblem.

**246 (Blomkvist): 1.a8D Ka2 2.Dd5♠ Ka1 3.Da5 Ka2 4.Lb3♠ Ka1 5.Sb4 Kb2 6.Sc4♠ Ka1 7.Sa3 Kb2 8.De2♠ Sd2 9.De5♠ Kc1 10.Da1♠ Sb1**

**11.Dc3♠ Sxc3♠.** Dette er hovedvarianten. Om svart i sitt 8. trekk spiller 8...Kc3 følger 9.Dd3♠ Kb2 10.Dc2♠ Ka1 11.Dc3♠ Sxc3♠. På 8...Kc1 spiller hvit 9.Dd1♠ Kb2 10.Dc2♠ Ka1 11.Dc3♠ Sxc3♠. Hvis svart spiller 8...Ka1 følger 9.Dd1 Kb2 10.Dc2♠ Ka1 11.Dc3♠ Sxc3♠.



# § FIDEs regler anno 2001

På FIDE-kongressen høsten 2000 ble det foretatt en revisjon av FIDEs regler.

De fleste endringene i den engelske utgaven skyldes tydelig at de engelskspråklige kommisjonsmedlemmer har vært opptatt av å få frem "bedre" og mer Oxford-preget engelsk. Altså en del formuleringsendringer som ikke innebærer noen reelle regelendringer. Enkelte bestemmelser er blitt flyttet på, noen "gamle" paragrafer er delt opp i nye punkter.

De reelle endringene fremkommer av nedenstående. Sentralstyret har vedtatt at det nye reglementet skal gjelde fra 1. oktober 2001.

De komplette reglene i norsk oversettelse er tilgjengelige på Sjakknett (www.sjakk.no) samt i NSF's håndbok 2001. Denne kan bestilles fra Sjakkkontoret.

## Endring i §5

I § 5 er det kommet inn en presisering/innskjerping. Teksten lyder i §5.2.b: *Partiet er remis hvis det oppstår en stilling hvor ingen av partene kan sette motstanders konge sjakk matt med hjelp av lovlig trekk. Partiet ansees å ha høvet i en "død stilling" Dette avslutter partiet umiddelbart betinget av at trekket som frembragte stillingen var lovlig.*

Dette innebærer at partiet øyeblikkelig er remis i det øyeblikk det oppstår en stilling eller en brikkekonstellasjon hvor ingen av partene kan matte motstanderen. Nytt er det at det presiseres at det siste trekket må være lovlig.

## Endring i §6

I §6.8d fremkommer det at dersom en spiller ikke er i stand til å betjene klokken, dvs. har et fysisk handicap, kan han benytte en assistent til dette. Assistenten må godkjennes av turneringslederen før partiet starter. Videre fremgår det at turneringslederen kan justere tiden på klokken dersom han mener dette er påkrevet. I praksis betyr det at dersom dette, etter turneringslederens mening, gir den handikappede spilleren en fordel skal denne fratas noen minutters betenkningstid. Det er ikke anbefalt noen tid i reglene så vurderingen er fullt og helt opp til turneringslederens skjønn.

## Endring i §7

Endring er det også i § 7.3. Nå kan begge spillere stanse klokken i en situasjon som

beskrevet i 7.3. første setning. I de gamle reglene sto det at motstanderen kunne sette i gang spillerens ("synderens") klokke. Nå kan man IKKE lenger sette i gang motstanders klokke, man må stanse BEGGE klokkene og tilkalle turneringsleder. Turneringslederen har anledning til å straffe "synderen", jfr siste setning. Den nye §7.3. lyder i sin helhet som følger:

*7.3 Hvis en spiller forskyver, feilplasserer eller velter en eller flere brikker, må han rette opp stillingen på egen tid. Om nødvendig kan hvem som helst av de to spillere stanse klokken og be om hjelp fra turneringslederen. Denne kan straffe spilleren som har forskyvet, veltet eller feilplassert brikkene"*

En må også merke seg de nye §§ 7.4 og 7.5. De gjengis i sin helhet her:

*7.4 a) Hvis det i løpet av partiet konstateres at det er blitt gjort et ulovlig trekk, skal stillingen rekonstrueres slik den var umiddelbart før uregelmessigheten oppstod. Hvis stillingen umiddelbart før uregelmessigheten ikke kan bestemmes entydig, skal partiet fortsette fra den sist identifiserbare stilling forut for uregelmessigheten. Klokken skal justeres i overensstemmelse med § 6.14. §4.3. gjøres gjeldende for det trekk som erstatter det ulovlige trekket. Partiet skal så fortsette fra den nye stillingen en er kommet frem til.*

*b) Dersom §7.4.a må tas i bruk skal spilleren for de to første forseelsene straffes ved at motstanderen får 2 minutter ekstra tid på sin klokke. Ved tredje gangs forseelse skal partiet dømmes til tap.*

*7.5 Hvis det i løpet av partiet konstateres at brikker er blitt forskyvet fra sine felt, skal stillingen rekonstrueres slik den var umiddelbart før uregelmessigheten oppstod. Hvis stillingen umiddelbart før uregelmessigheten ikke kan bestemmes entydig, skal partiet fortsette fra den sist identifiserbare stilling forut for uregelmessigheten. Klokken skal justeres i overensstemmelse med § 6.14. Partiet skal så fortsette fra den nye stillingen en er kommet frem til.*

Her er bestemmelser i gamle § 7 og §10.3 slått sammen. Både 7.4 og 7.5 må sees i sammenheng med 7.3. Spesielt er det å merke seg forskjellen mellom 7.3 og 7.5. 7.3. dekker de situasjonene hvor en spiller velter, forskyver, feilplasserer en (eller flere) brikke(r) og motstanderen påberoper seg dette straks. 7.5. derimot dekker situasjonene når dette først kommer for en dag senere i partiet. 7.4 dekker situasjonene hvor en spiller utfører et ulovlig trekk. Det er således viktig å se forskjellen på ulovlig trekk og forskyving/velting av brikker.

## Kort sammenfatning av reglene i § 7.3, 7.4, og 7.5.

**A.** Velter du en eller flere brikker kan hvilken som helst av spillerne stanse klokken (7.3.). OBS. Det er ikke lenger tillatt å sette i gang motstanderens. Videre må spillerne

tilkalle turneringslederen som på sin side vurderer om synderen skal straffes.

**B.** Hvis det i løpet av partiet oppdages at en spiller har utført et ulovlig trekk (7.4.) skal stillingen rekonstrueres og synderen straffes (7.4.b).

**C.** Hvis det i løpet av partiet (7.5.) oppdages at en brikke er forskyvet, altså ikke utført ulovlig trekk, skal stillingen rekonstrueres, men i en slik situasjon skal det ikke ilegges noen straff.

## Endringer i §9

Se nedenstående. Det er nye "tidsstraffer" hvis en spiller feilaktig krever remis. Den nye teksten taler for seg selv, men det er viktig at både spillere og turneringsledere merker seg endringene

*9.5 Hvis en spiller krever remis under henvisning til § 9.2 eller § 9.3, skal han straks stanse begge klokker. Han kan ikke trekke kravet tilbake.*

*a) Hvis kravet viser seg å være korrekt, er partiet umiddelbart remis.*

*b) Hvis kravet viser seg å være ukorrekt, skal turneringslederen tildele motstanderen tre minutters tillegg i betenkningstiden. Hvis den som feilaktig krevde remis, har mer enn to minutter betenkningstid igjen til tidskontrollen, skal det trekkes fra halvparten av hans resterende betenkningstid, men maksimalt tre minutter. Hvis spilleren har mer enn ett minutt igjen, men mindre enn to, skal hans betenkningstid settes til ett minutt. Hvis spilleren har mindre enn ett minutt igjen, får han ingen tidsstraff. Partiet skal så fortsette, og det eventuelt angitte trekk må utføres.*

Endringen ligger i de tre siste setningene.

## Hurtigsjakk (og følgelig også lynsjakk)

Det er endring i pkt B4.

*B4 Når begge spillere har gjort tre trekk kan det ikke fremsettes krav som knytter seg til feil oppstilling av brikkene eller sjakkbrettet eller at klokken er uriktig innstilt. Dersom konge og dronning er byttet om i utgangsstillingen er rokade ikke tillatt." Endringen ligger i siste setning. Det er ikke tillatt å rokere dersom utgangsstillingen på konge og dronning er byttet om.*

Videre er det en ny formulering i B5 b)

*5b) En spiller mister retten til å påberope seg §7.2, 7.3 og 7.5 (feilsatt brikke/ulovlig trekk) straks han har rørt en brikke slik beskrevet i §4.3.*

Straks spilleren tar i en brikke mister han retten til å påberope seg ulovlig trekk.

## ● Tom J. Johanssen

Reglementsutvalget (RU)

# første graden

BARNAS EGET SJAKKBLAD

Nr. 4 2001 - 25. årgang - Organ for Ungdommens Sjakkforbund

## Sjakkfest i Kristiansund



Foto: Bjarke Kristensen

33 miniputter og 37 lilleputter bidro til å gjøre Landsturneringa i Kristiansund til sommerens høydepunkt ved sjakkbrettet. Høyest av miniputtene raget Jon Ludvig Hammer (OSS). Han vant alle partiene sine.

Se side 4-8

## Fargerik sommersjakkleir

Ikke bare sjakk for de 33 deltakerne på USFs sommersjakkleir i Kristiansund.

Se side 2-3

## Tre nye oppgaver å bryne seg på

Sjakkdagen starter opp igjen etter sommerferien og gir deg tre nye spennende oppgaver.

Se side 9



# Fargerik sommersjakkleir

En stor fisk? Var det ikke sjakk vi skulle spille i Kristiansund, da? Jo da, visst ble det mye sjakk, men Endre Larsplass og de 32 andre som var med på USFs sommersjakkleir fikk med seg mange artige ting i tillegg. Båttur, fotballturnering, kinobesøk, bowling og sightseeing var deilig når hodet måtte tømmes for en overflod av sjakktrekk.



av Erik Parr  
Fotoer: Jon  
Kristian Strand

Grønne og gule T-skjorter, en rød løper fra Kristiansund SK og fin utsikt mot havet det blå. Landsturneringen i Kristiansund var ikke bare svart og hvit. Det syntes i hvert fall ikke deltakerne på USFs fargerike sommersjakkleir.

USFs sommersjakkleir gikk parallelt med Landsturneringen i Kristiansund fra 7.-14. juli, og samlet i alt 33 deltakere. Alt fra ferske miniputter til ivrige lilleputter og ambisiøse kadetter var representert, så det var duket for en hyggelig, sosial og interessant leir. Allerede første kveld fikk deltakerne stifte bekjentskap med Kjetil A. Lie, som kommenterte tre viktige partier for hans utvikling som sjakkspiller. Tilskuerne satt fascinerte og så på Kjetils gode trekk og fine ofre som gjorde at han vant partiene. At det var mange talenter i salen var det ingen tvil om. Det kom stadig forslag på gode trekk som Kjetil innrømte at han burde ha spilt. Sjakkbesøket med Kjetil var engasjerende og slo an tonen for flere andre artige besøk. Utover i uka kom både stormester Rune Djurhuus, sølvkonge Svein Erik Lurdalen og stjernesuddet Leif Erlend Johannessen på besøk til Dalabrekka skole.



Artig med fotballturnering i Bingen! I buret står 26 fornøyde fotballspillere og venter på at dommer Ivan skal blåse i gang kampen. Ser du de som ser litt rødde ut til høyre i bildet? Det er helt uten grunn, for det er lederen i USF, Espen Andersen, som skal til å skyte fra bak kameraet...

Sjakkundervisningen var delt i tre forskjellige kurs. ♘-kurset startet på søndag og ble ledet av Sheila B. Berntsen fra Asker SK. Sheila forklarte elevene gode metoder for å lære sjakkåpninger. Mange synes det var litt rart at Sheila ikke lærte bort alle åpningene med en gang, men etter hvert skjønnte de fleste at det å lære gode metoder ikke var så dumt. ♚-kurset ble ledet av Torstein Bae. Torstein ga barna gode tips om taktikk i midtspillet. Hvordan skal vi regne varianter og lure motstanderen i en lur felle? Til slutt kom ♜-kurset med Erik Parr. Erik gikk gjennom noen enkle sluttspill, og viste forbløffede elever hvordan en elitespiller som heter Kristian

hadde glemt et viktig prinsipp og rotet bort et halvt poeng i runden dagen før!

Selv om det ble mye sjakk, var det også lagt opp til andre varierte aktiviteter. Båttur, tur i svømmehallen, fotballturnering, kinobesøk, bowling og sightseeing var deilig når hodet måtte tømmes for en overflod av sjakktrekk. Jon Kristian Strand fra Kristiansund var aktivitetsleder for det ikke-sjakklike, en oppgave han løste med glans. Jon Kristian jobbet også med NM-bulletinen, og dermed var det daglige oppslag om det artige som skjedde på leiren.

18 av barna var med på leiren på heltid. De sov og spiste

på Dalabrekka skole, hvor også alle sjakkbesøkene og undervisningen fant sted. Kari Grønnestad og Terje Kvisla var flinke og gode kjøkkensjefer gjennom hele uka. De disket opp med frokost, lunsj og kveldsmat til skrubbsultne sjakkspillere. Takket være Ivan Randjelovic kunne de som bodde på skolen ligge trygt på puta om natten. Ivan hadde hovedansvaret for alle som bodde på skolen, og gjorde en strålende innsats. Det at alle følte seg trygge hos Ivan, Kari og Terje gjorde at alle fikk en herlig nattesøvn og nok mat i en hektisk NM-uke!

Samarbeidet mellom Kristiansund SK og USF har vært veldig fint i forbindelse med leiren.

**førsteraden**

Medlemsblad for Ungdommens Sjakkforbund

Redaktør: Victor Hansen, Frennings vei 3, 0588 Oslo  
tlf. 22 22 44 71, mobil 957 99 891, e-post: [victorh@online.no](mailto:victorh@online.no)  
Trykk: Allservice A/S, Stavanger

Stoff til nr. 5 bør være mottatt innen mandag 24. september.



Klasse Miniputt:

## JON LUDVIG VANN ALLE PARTIA

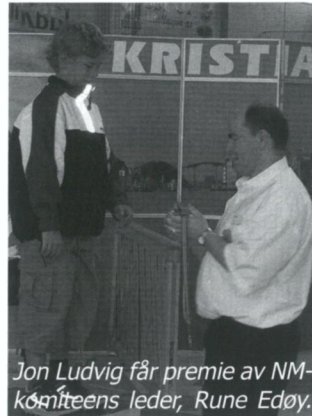
Med den største favoritten, Magnus Carlsen, trygt plassert tre klassar over hos juniorane, var det her klart for ein annan klar favoritt og suveren vinnar.



av Per Blikra  
Foto: Bjarke  
Kristensen

Jon Ludvig N. Hammer frå Oslo vann klassen med 9 av 9, og han ville nok ha vore med i favorittsjiktet i både ein og to klassar over om han hadde valgt å delta der. Like klare var 2.- og 3.-plassane til Kai Inge Esbensen og Johannes Kvisla. Oslo-dominansen i denne yngste klassen viste seg òg i at 1/3 av dei 33 deltakarane var frå Oslo-klubbar.

I forhold til folketalet er det like imponerende at sju i klassen er frå Karmøy (Sevland og Hauge), og at dei beste derifrå kom på delt



Jon Ludvig får premie av NM-komiteens leder, Rune Edøy.

4.-6. plass med 6 poeng. Med like stor deltaking frå resten av landet som frå Karmøy ville det ha deltatt ca. 1000 i miniputtklassen!

Beste jenta i klassen vart Line Jin Jørgensen frå Sevland med 6 poeng. Line Jin har ikkje spilt sjakk så lenge, men med den iveren, forståelsen og interessa ho har, skal det bli spennande å følgja med ho framover.

No skal vi sjå Jon Ludvigs parti frå 5. runde.

**Jon Ludvig Hammer** (1390)  
**Kai Inge Esbensen** (593)  
Réttis forsvar, A09

**1.Sf3 d5 2.c4 dxc4 3.Sa3 c5 4.Sxc4 Sf6 5.b3 g6 6.Lb2 Lg7**

### Miniputt

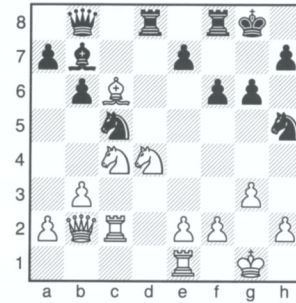
1. Jon Ludvig N. Hammer, OSS 1390	+27 +04 +11 +05 +02 +10 +03 +09 +07	9
2. Kai Inge Esbensen, 1911U	593 +07 +19 +14 +03 -01 +04 +06 +05 +13	8
3. Johannes Kvisla, 1911	891 +16 +12 +20 -02 +08 +06 -01 +10 +09	7
4. Ketil Sivertsen, Hauge	+26 -01 +16 +25 +09 -02 +08 -07 +11	6
5. Helge Selle, Hauge	566 +33 +17 +09 -01 -10 +15 +11 -02 +16	6
6. Line Jin Jørgensen, Sevland	+24 -11 +15 +13 +20 -03 -02 +12 +10	6
7. Endre Larsplass, 1911U	-02 +22 =08 +26 +12 +16 -10 +04 -01	5½
8. Einar D. Agdestein, Asker	+32 +29 =07 +14 -03 -09 -04 +18 +17	5½
9. Ada Mellem, Våler	+18 +15 -05 +11 -04 +08 +13 -01 -03	5
10. Jonatan M. Andersen, Moss	+30 -14 +19 +21 +05 -01 +07 -03 -06	5
11. Gunnar Abusdal, Nordstrand 5,	12. Magnus Herregården, Lillehammer 5,	13.
Håkon Teigum, OSSU 5,	14. Kristian Brenne, Modum 5,	15.
Jonathan E. Time, Hauge 5,	16. Jørgen Pettersen, 1911U 4½,	17.
Eirik Ihle, Nittedal 4½,	18. Snorre Flo, Nordstrand 4½,	19.
Kristin Schmidt, Sørumsund 4,	20. Asbjørn Hjørnevik, Stavanger 4,	21.
Magnus Guderud, Asker 4,	22. Alf Reidar Smelvær, Sevland 4,	23.
Evy Færevaa, Masfjorden 4,	24. Kristoffer Eidem, Asker 4,	25.
Maria Schmidt, Sørumsund 4,	26. Kjetil Danielsen, Nordstrand 3½,	27.
Emilie Bergum Larsen, OSSU 3½,	28. Raymond Sivertsen, Hauge 3½,	29.
Kristian S. Kvinge, Masfjorden 3,	30. Åshild Hjørnevik, Stavanger 3,	31.
Alma Johanne Smelvær, Sevland 3,	32. Maria Housken, Vandaskog 2,	33.
Ole Martin T. Moen, OSS 2		

**7.d3 b6 8.g3 Lb7 9.Lg2 Sbd7 10.0-0-0**



Båe spelarane har stelt seg opp sunt uten å gjera unødvendige bondesvekkingar. Kongen er trygg og offiserane står på aktive felt. No er det på tide å finne ein plan føre midtspelet. Å finne ein gjennomtenkt langsiktig plan i ei så fleksibel stilling er ikkje lett. Den russiske trenaren Dvoretiskij snakkar i stedet for om å få gjort mikroplanar. Mikroplanar er små, korte operasjonar som gjer at ein kan forbetre stillinga si, til dømes å aktivere ein offiser, gjera eit godt bytte eller svekkje bondestillinga til motstandaren. I stillinga vi har no gjeld det for båe spelarane å finne rette linjer for tårna og eit godt felt for dronninga. Som kvitspelar ville eg ha plassert tårna i c- og d-linjene og seinare gjennomført d3-d4. For svart er det sjølvstøtt at eit tårn skal stå i d-linja, men seinare er det vanskelegare. Kanskje skal ein ha eit tårn på e8 for å kunne spela e7-e5 og stoppe d3-d4. Når vi seinare har gjennomført vår lille mikroplan, er det på tide å tenkje ut neste mikroplan. Djupare treng ein ikkje vera! **11.Se3 Dc7 12.Te1!** 12.Tc1 følgte av Dc2 og Tfd1 hadde vore betre. **12...Tad8 13.Tc1 Db8 14.Tc2 Tfe8 15.Da1 Sh5 16.Sc4 Lxb2 17.Dxb2 f6 18.d4 cxd4 19.Sxd4 Sc5?** 19...Lxg2 20.Kxg2 e5 er betre. 21.Sc6 går ikkje på grunn av 21...Da8!. **20.Lc6!? Tf8?! 20...Txd4 21.Lxe8 Txc4 22.Txc4 Dxe8** gir ei uvanleg fordeling av materiellet - to tårn mot tre lette offiserar. Kanskje

står kvit litt betre, fordi tårna jo kan komme inn i både c- og d-linjen.



**21.b4!** Fordi springaren må flyttast, kjem kvit inn med sin springar på e6! **21...Sd7 22.Lxb7 Dxb7 23.Se6 Dd5 24.Sxf8 Kxf8** Kvit har vunne kvalitet og han gjer ikkje svart nokon sjanse vidare i partiet. **25.Dc1 Db5 26.a3 Sg7 27.Td1 Se6 28.De3 Se5 29.Txd8+ Sxd8 30.Sxe5 Dxe5 31.Dxe5 fxe5 32.Tc8 Ke8 33.Ta8 h5 34.Txa7 Kf7 35.Ta6 Sc6 36.Txb6 Sd4 37.e3 Sc2 38.a4 Sa3 39.Tc6 Ke8 40.b5 Kd7 41.Tc1** og svart ga opp. **1-0**

Kommentarar: Stellan Brynell

Klasse Lilleputt:

## ATLE VANN KLART - MEN BAK HAN VAR DET TETT

Førehandsfavoritt Atle Bøyum Fossum frå Drammen fekk 7½ poeng og vann med god margin til dei neste.



av Per Blikra  
Foto: Bjarke  
Kristensen

Med dette bytta brødreparet Fossum plassering frå Landsturneringa i fjor. I Asker vann storebror Øystein lilleputtklassen, mens Atle kom på tredjeplass i Miniputt.

Etter vinnaren fulgte det heile fem med 6½ poeng, best av desse var Ørnulf Stubberud frå Oslo og Sigmund Reppen frå Kongsvinger. Ørnulf og Sigmund er og "veteranar" i Landsturnering-samanheng,



Atle Bøyum Fossum

Ørnulf fekk 1. plass i miniputt i 1999 og 3. plass i lilleputt i 2000, Sigmund 2. plass og 10. plass i dei same klassane.

Jentene klarte ikkje å hevda seg heilt i toppen, beste jenta var Katrine S. Kvinge frå Masfjorden på 11. plass med 5½ poeng.

## Stellan kommenterer partier



Foto: Bjarke Kristensen

**Mannen på bildet har du kanskje ikke sett før. Det er ikke så veldig rart, for han bor i Sverige og er ganske sjelden i Norge. Han kommer allikevel til kommentere partier for Førsteraden framover.**

### Mikroplaner - hva er det?

Hvis du leser kommentarene til partiet mellom Jon Ludvig Hammer og Kai Inge Esbensen, ser du at han forteller deg noe smart om mikroplaner. I dette nummeret har han kommentert flere partier fra NM i Kristiansund.

Sjøl om han er svensk, er han en veldig god sjakkspiller. Stellan er veldig nær ved å bli stormester. I juli mangla han bare 14 ratingpoeng på å få over 2500 i rating, som er det han må ha for å bli stormester. I tillegg er han kjent for å være blant de beste i Sverige til å lære bort sjakk. Du kommer til å lære mye av Stellan hvis du leser Førsteraden framover!  
(VH)

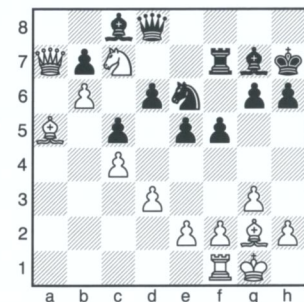


Atle var mest fornøgd med partiet sitt i 8. runde:

**Atle Bøyum Fossum** (1386)  
**Stefan Randjelovic** (1057)  
Engelsk forsvar, A21

**1.c4 g6 2.g3 Lg7 3.Lg2 d6 4.Sc3 e5 5.d3 f5 6.Sf3 Sf6 7.Ld2 Sbd7 8.a3 a5 9.b4 0-0 10.0-0 h6** Båe spelarane har funne sine egne territorium. Kvit skal angripe på dronningfløya, medan svart siktar på eit kongeangrep. **11.Se1 axb4?!** Eg liker ikkje dette trekket. Svart hjelper kvit med å få i gang spelet sitt på dronningfløya fordi han opnar a-linja. **12.axb4 Txa1 13.Dxa1 c6 14.Sc2 Tf7 15.b5 Dc7 16.Sb4** Kvit har komme i gang med spelet sitt på dronningfløya, medan svart har vore tvilande på den andre sida. **16...c5?** No har kvit eit fantastisk felt på d5 og løparen på g2 blir utruleg sterk. **16...e4** som opnar diagonalen a1-h8 ser betre ut. **17.Sbd5 Dd8 18.Da7 Kh7 19.b6 Se8** Veldig passivt spelt. **19...Sxd5 20.Sxd5 Sf6** er eit betre forsøk for å lette på trykket. **20.Sb5 Sf8 21.Sdc7 Se6 22.La5** Kvit tenkjer for mykje på det posisjonelle. **22.Sxe8 Dxe8 23.Sxd6** hadde vunne direkte. **22...S8xc7**

### 23.Sxc7



**23...Sxc7?** På grunn av dette trekket får kvit ein fribonde på sjuanderaden, og det må vera feil. Etter 23...Sd4 hadde svart vore med i partiet. **24.bxc7 De7 25.Lxb7** No står kvit til klar vinst, fordi han med c7-bonden kjem til å vinne materiell. **25...Ld7 26.Db6 Tf8 27.La6 Te8 28.Db8!** Det effektivaste. **28...Df8 29.Tb1 Lf6 30.Da7 Lg7 31.Tb8 g5 32.Txe8 Dxe8 33.Db8 De6 34.c8D Lxc8 35.Dxc8 Df7 36.Dc7 Df8 37.Dd8 Dxd8 38.Lxd8 Kg6 39.Le7** Eit fint posisjonelt parti av kvit. Svarts motspel på kongefløya kom aldri i gang. **1-0**

Kommentarar: Stellan Brynell

### Lilleputt

1. Atle B. Fossum, Drammen	1386 +28 +33 +23 =12 +08 =02 +07 +06 =03 7½
2. Ørnulf Stubberud, OSS	1297 +14 +30 +16 +07 =12 =01 +13 -03 =04 6½
3. Sigmund Reppen, Kongsvinger 1071	-04 +37 =17 +10 =23 +15 +12 +02 =01 6½
4. Aleksander Omtvedt, 1911	+03 +17 -07 +11 -19 +16 +14 +13 =02 6½
5. Eirik Garnås, 1911	810 +31 =08 =15 +09 =06 -07 +20 +10 +13 6½
6. Stefan Randjelovic, Nordstrand 1057	+29 +19 -12 +20 =05 +08 +21 -01 +09 6½
7. Brede Hagen, Bærum	929 +26 +13 +04 -02 +16 +05 -01 -09 +14 6
8. Alexander Krossøy, Masfjorden	+36 =05 +10 +23 -01 -06 -19 +22 +20 5½
9. Håvard Vederhus, 1911U	+24 -12 +19 -05 +28 =20 +22 +07 -06 5½
10. Jostein Thorsen, Kragerø	=15 +27 -08 -03 +35 +23 +17 -05 +21 5½
11. Katrine S. Kvinge, Masfjorden 5½, 12. Magnus K. Tande, Masfjorden 5, 13. Daniel S. Pettersen, Lillehammer 5, 14. Jørgen Flo, Nordstrand 5, 15. Christian Elboth, Nittedal 5, 16. Daniel Schmidt, Sørums 5, 17. Håkon Øksnevad, Nittedal 5, 18. Arne Selle, Hauge 5, 19. Henrik Gaudernack, 1911 4½, 20. Silje Totland, Masfjorden 4½, 21. Ingar Edvardsen, Drammen 4½, 22. Bjarne Sivertsen, Hauge 4½, 23. William Magnor, 1911 4, 24. Eldbjørg Blikra Vea, Stavanger 4, 25. Ranveig T. Mjanger, Masfjorden 4, 26. Imran Bogfjelldal, Lillehammer 4, 27. Ole Kenneth Olsen, Kongsvinger 4, 28. Fredrik A. Lindsøe, Frosta 3½, 29. Eir Kaltvedt, Stavanger 3½, 30. Remi Haarberg, Kongsvinger 3½, 31. Kjetil M. Hagen, Lørenslog 3½, 32. Stian Andre Weiseth, Nordstrand 3, 33. Harald Danielsen, Nordstrand 3, 34. Margrethe Smelvaer, Sevland 3, 35. Annette S. Holmaas, Masfjorden 3, 36. Audun Sommerseth, Narvik 2½, 37. Sindre Larsen, OSSU 1½	

## Skjønnhetspartier

Som vanlig ble det kåra skjønnhetspartier i Lilleputtklassen i NM. Denne premien går til vinneren og taperen av tre velspilte partier.

Det er ikke sånn at det er et godt parti bare noen har vunnet. For å vinne skjønnhetspremie må *begge* spillerne må ha spilt godt.

### Førstepremie

«En fortjent førstepremie for et mesterlig gjennomført strategisk parti, som viser stor modenhet,» var juryens begrunnelse for å gi det følgende partiet førstepremie.

(VH)

**William Magnor** (771)

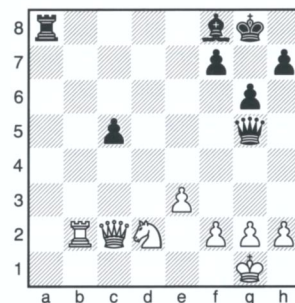
**Jostein Thorsen** (-)  
Grünfeld-indisk, D94

**1.d4 d5 2.c4 c6 3.e3 Sf6 4.Sc3** Etter å ha byrja med slavisk, går svart no over til Grünfeld-indisk, noko som både er vanlig og bra viss kvit spelar e3 tidleg. **4...g6 5.Sf3 Lg7 6.Le2 0-0 7.0-0 Lf5 8.Ld2** Dette er ikkje så vanleg. Kvit burde kanskje spele 8.cxd5 cxd5 9.Db3 med ein liten frampart. **8...Se4 9.Sxe4 Lxe4 10.Lc3 Sd7 11.Ld3 Sf6 12.Lxe4 Sxe4 13.cxd5 Dxd5**



Svart har jamna ut utan problem. Ja, han står til og med litt betre fordi han har kontrollen over dei kvite feltene i sentrum. **14.Lb4 Tfe8 15.Sd2 Sd6 16.Db3 Dg5?!** Svart gir ein bonde utan at det er ein god

grunn til å gjera det. **17.Lxd6 exd6 18.Dxb7 c5 19.dxc5 dxc5 20.Tab1 a5 21.b3 a4 22.bxa4** Kvit hjelper svart å doble i a-linja. Etter 22.Sc4 axb3 23.Dxb3 har ikkje svart nokon kompensasjon for bonden. **22...Txa4 23.Db3 Tea8** Svart vinn a-bonden. No gjeld det for kvit å sørje for at c-bonden til svart ikkje passerer c4-feltet. **24.Tfc1 Txa2 25.Tc2 Txc2 26.Dxc2 Lf8 27.Tb2?** Etter 27.Sc4 følgd av til dømes h3 har ikkje kvit så mykje å ottast for.



**27...Dd5!** No har kvit plutsleg store problem. C-bonden er på veg og kvit har problem med matt på første-raden. Det truar jo ...Dxd2! **28.Sf1 c4 29.Ta2 Tc8 30.Ta4 c3 31.Td4 Db5 32.Td3 Db2 33.Dxb2 cxb2 34.Tb3 La3! 0-1** Bonden kjem inn etter at svart spelar ...Tc1. Vi ser at då svart fekk fart på c-bonden, rasa stillinga til kvit med ein gong! **0-1**

Kommentarar: Stellan Brynell

Andrepremie gikk til **Silje**

**Totland** og **Arne Selle** i et parti Silje vant. Juryens begrunnelse: «For god vurderingsevne i en strategisk vanskelig stilling. Partiet tjener begge spillere til ære.»

Tredjepremie gikk til **Eirik**

**Garnås** og **Håvard Vederhus** i et parti Håvard vant. Juryens begrunnelse: «For god oversikt i en taktisk komplisert stilling og gode forsvarsegenskaper da det gjaldt som mest.»

(VH)

Klasse Kadett:

## KADETTKLASSANE VAR UVANLEG JAMNE OG SPENNANDE



av Per Blikra  
Foto: Bjarke  
Kristensen

**I Kadett A** stakk til sist Trond Ferkingstad frå Sevland av med seieren med 6½ poeng på kvalitet framfor Vegard Aanestad frå Randaberg. Det var første tittel for lillebror til Gro og Sjur, men det var kanskje ikkje så overraskande når me ser at Trond var part nummer 6 i Kadettklassen både i 1999 og 2000. For Vegard sin del er kanskje den gode plasseringa her inspirasjon til ikkje "bare" å spilla fotball.

På tredje plass kom Øystein B. Fossum frå Drammen (på kvalitet framfor 5 andre på 5½ poeng), og med to av tre (Vegard og Øystein) på pallen viste 1987-årgangen at òg førsteårskadettar kan hevda seg i toppen. På førehand var det venta at jentene skulle kunna hevda seg heilt i toppen i kadettklassane, men beste jenta i Kadett A, Marte Egeland, kom på ein (i alle fall for ho sjølv) noko skuffande 8.plass med 5½ poeng.

Ferkingstad kommenterer sjølv:

### Kadett A

1. Trond Ferkingstad, Sevland	1473 =11 =03 +08 =12 +06 =14 =02 +07 +04 6½
2. Vegard Aanestad, Randaberg	1473 +18 +17 -06 +13 +05 -04 =01 +03 +10 6½
3. Øystein B. Fossum, Drammen	1601 =12 =01 =09 +15 +10 +06 =04 -02 =05 5½
4. Askild Bryn, Lillehammer	1408 -08 +20 =10 +19 +12 +02 =03 =05 -01 5½
5. Severin Hanevik, Bergens	1352 +07 =14 +15 =06 -02 =09 +18 =04 =03 5½
6. Amund Teigum, OSS	1562 +13 =15 +02 =05 -01 -03 +12 +14 =09 5½
7. Ståle A. Sending, Drammen	1535 -05 +18 -11 =08 +16 +15 +13 -01 +14 5½
8. Marte Egeland, Sandnes	1537 +04 -12 -01 =07 =19 +20 =10 +17 +13 5½
9. Johnny Schmidt, Sørums	1552 -17 +19 =03 =11 +18 =05 =14 =13 =06 5
10. Daniel J. Kovachev, OSS	1447 =16 +11 =04 =14 -03 =12 =08 +18 -02 4½
11. Ranveig Blikra Vea, Stavanger 4½, 12. Jo Vederhus, 1911 4, 13. Laila Viestad, Hauge 4, 14. Linda Marie Hansen, Trondheim 4, 15. Erik Eliassen, Hauge 4, 16. Christian Mørk, OSS 4, 17. Stig-Atle Paulsen, Modum 3½, 18. Øystein Edvardsen, Drammen 3, 19. Eirik Viken Kallset, Kristiansund 2½, 20. Torgeir Teigum, OSS 1	



Fra venstre Vegard Aanestad, Trond Ferkingstad og Øystein Bøyum Fossum.

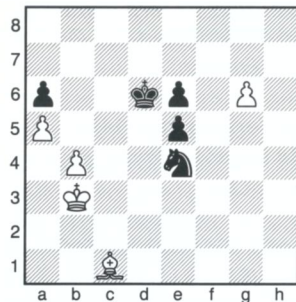
**Trond Ferkingstad** (1473)

**Askild Bryn** (1408)  
Italiensk, C50

**1.e4 e5 2.Sf3 Lc5 3.Lc4 Sc6 4.d3 Sf6 5.Lg5 h6 6.Lh4 d6 7.Sc3 g5 8.Lg3 Lg4 9.Sa4 Sd7 10.c3 Df6 11.Sxc5 Sxc5 12.b4 Se6 13.Lxe6 fxe6?! 14.Kd2 0-0?** Svart burde ha spilt 14...0-0 eller 15...Tf8. **15.h4 Lxf3 16.Dxf3 Dxf3 17.gxf3 Txf3 18.hxg5 hxg5 19.Th5 Tf7 20.Tah1 Td8?? 21.Th8?!** 21.b5! hadde vunnet hesten. Hvis hesten flytter, for eksempel 21...Sa5, vinner hvit tårnet etter 22.Th8+. **21...Kg7 22.T8h7+ Kf6 23.T1h6+ Ke7 24.Txf7+ Kxf7 25.Th7+ Ke8 26.Txc7 Td7 27.Txd7 Kxd7 28.f3 Sd8 29.Lf2 a6 30.Le3 Sf7 31.Kc2 Kc6 32.a4 b5 33.a5 d5 34.Kb3?** Nå som stillingen er låst av, kunne



jeg bare ha gått med kongen til g4 og true bonden på g5. Svart måtte ha dekket den, og da kunne jeg ha spilt c4! og kommet først i mål med en bonde. **34...Kd6 35.c4?** Jeg kunne fortsatt ha gjort det samme. **35...Kc6 36.cxb5+ Kxb5 37.Ld2 dxe4** Sort har ikke så veldig mye å gjøre. **38.dxe4 g4? 39.fxc4 Sd6 40.g5** 40.Lc3 vinner bonde. **40...Sxe4 41.Lc1 Kc6 42.g6 Kd6?** Stillingen er nok tapt for sort uansett, men burde ha spilt 42...Kd7.



**43.Lg5!!** Bonden går rett inn uansett. Hvis svart prøver å ta løperen med 43...Sxg5, kommer 44.g7!. Svart ga derfor opp. **1-0**

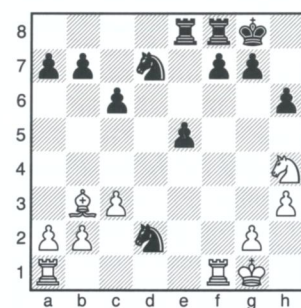
Kommentarer: Trond Ferkingstad

I **Kadett B** var ikkje jentene like lette å stoppa, og Ellisiv Reppen frå Kongsvinger vant klassen med 6,5 poeng på kvalitet framfor Sture Alne frå Drammen. Xiang Yi Kong kom på tredjeplass med 6 poeng.

**Thomas Børstad** (991)  
**Ellisiv Reppen** (951)  
Wienerforsvar, C26

**1.e4 e5 2.Sc3 Sf6 3.Lc4 Lc5 4.d3 h6?!** Eit unødvendig trekk i åpninga. Det hadde vore betre å utvikle seg med 4...Sc6 eller 4...d6. **5.f4 d6 6.f5 c6** Svart satsar på eit motstøt i sentrum, noko som normalt er riktig taktikk når motstandaren angrip på ei fløy. **7.h3?!** Kvitt tek ikkje omsyn til svarts plan. Etter 7.Df3, som hindrar

svarts d5-framstøt, hadde kvitt hatt ei utmerka stilling. **7...d5! 8.Lb3 dxe4 9.dxe4 Dxd1+ 10.Sxd1?** Det hadde ikkje vore artig å ta med kongen, men no mistar kvitt materiell **10...Sxe4 11.Le3 Lxf5** Med to bønder meir står svart til vinst. No gjeld det «berre» å vise god teknikk og spele rolig og sikkert. **12.Sf3 Sd7 13.c3 0-0 14.0-0 Lg6 15.Sh4 Lh7 16.Sf5 Lxe3+ 17.Sdxe3 Lxf5 18.Sxf5 Tae8 19.Sh4 Sd2?!**



Svart har førebels dekt seg bra. Han har utvikla seg, bytta offiserar og heldt på dei to bøndene han fekk, men no gir han kvitt sjansen til å få tilbake materiell. **20.Sg6!?** Eit oppfinnsamt trekk. **20.Tfd1 Sxb3 21.axb3** var òg godt. Kvitt får tilbake ein bonde fordi det heng båe på a7 og d7. **20...Sxb3 21.Sxf8 Sxa1 22.Sxd7 Sc2 23.Tc1?!** Det hadde vore betre å spele **23.Kf2!?** for ikkje å sleppe ut springaren. **23...Se3 24.Te1 Sc4 25.b3 Te7 26.Td1 26.bxc4 Txd7 27.Txe5 Kf8** leier til eit håplaus sluttspele for kvitt. Tårnet til svart kjem inn og plukkar kvits svake bønder på dronningfløya. **26...Se3 27.Td3 Sd5 28.Sc5 e4 29.Tg3 e3**

#### Kadett B

1. Ellisiv Reppen, Kongsvinger	951	+13+04+11-02	+10+03=08-06	+07	6½
2. Sture Alne, Drammen	1241	=09+14+05+01+03+08-04	-07	+11	6½
3. Xiang Yi Kong, OSS	1018	=04+12+07+11-02	-01	+10+08	=06
4. Emil D. Agdestein, Asker	808	=03-01	+14=07+05	=12+02	=09+13
5. Per Erik Fredriksen, Modum	971	+10-07	-02	+06-04	+16=13+14+12
6. Alexander Elboth, Nittedal	5½				
7. Thomas K. Børstad, OSS	5				
8. Georg Vikra, Sevlund	5				
9. Oddvar Raugstad, Sandnes	5				
10. Torkel K. Tande, Masfjorden	5				
11. Dag Håvar Veia, Hauge	4				
12. Vibecke Endresen, Hauge	4				
13. Rune H. Wangberg, Indre Østfold	4				
14. Siri C. Finnestad, Stavanger	3				
15. Anne L. T. Kvingedal, Masfjorden	1				
16. Stian Schjetne, Vidars Hvite Hest	0				

## EIN NEGATIV TREND VART SNUDD

For første gang på fire år er det fleire deltakarar med i dei yngste klassane enn året før. Etter ein jamn nedgang sidan 1998 var det i år 106 deltakarar i dei tre yngste klassane. Det er 20 fleire enn i Asker i fjor. Gledelig er det og at det var fleire jenter med enn på lange tider. Sannsynlegvis var sjakkleiren for dei yngste ein viktig faktor for denne framgangen. Det blir ein stor og kjekk utfordring for Røros å vidareutvikla dette tilbudet i 2002.



av Per Blikra

**30.Kf1 Sxc3 31.Sxb7? Sxa2?**  
**31...Txb7** vinn direkte. **32.Sc5 e2+**  
**33.Ke1 Sb4 34.Tc3 a5 35.g3 g5 36.h4 f6 37.hxg5 hxg5 38.Sa4 Kg7 39.Sc5 f5 40.Sd3 Sxd3+**  
**41.Txd3 Kf6 42.Td6+ Te6 43.Td2 Te3 44.Txe2 Txb3 45.Tc2 Tb6 46.Tc5 Tb5 47.Txc6+ Ke5 48.Ta6 Ke4 49.Kf2 Tb2+ 50.Kg1 Ta2 51.Kh1 Kf3 52.Tg6 g4 53.Tc6 Kxg3 54.Tc1 f4 55.Td1 f3 56.Tg1+ Kh3 57.Tc1 g3 58.Tg1 Th2# 0-1**

Kommentarer: Stellan Brynell

## SJAKKIADEN 2001

«SJAKKIADEN» er en lærerik premiekonkurranse som alle barn og ungdommer inntil 18 år kan delta i. De fleste oppgavene er kanskje litt lettere enn i fjor!

I år får alle under 11 år godkjent løsningen når du har klart to riktige svar. Så trekker vi ut fem vinnere av bokpremier i hvert nummer.

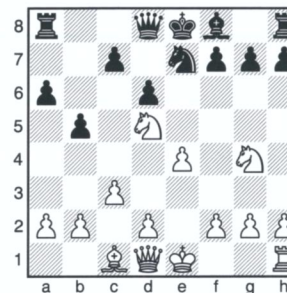
**SJAKKIADEN-MESTEREN 2001** trekkes ut blant dem som har levert godkjent løsning minst fire ganger. Vinneren får en pokal og et elektronisk sjakkur eller et fint turneringssett. Fem andre vinner også sammenlagt-premier!

### SJAKKIADEN 2001 - del 4:

#### Oppgave 1:

Hvit trekker og setter matt.

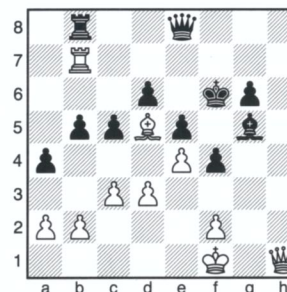
Min løsning:  
(Det holder med første trekk!)



#### Oppgave 2:

Hvit trekker og setter matt.

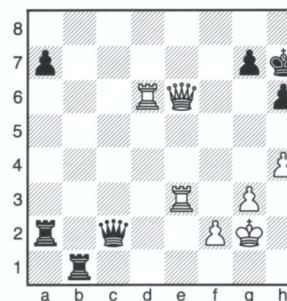
Min løsning:



#### Oppgave 3:

Hvit trekker og setter matt.

Min løsning:



**NB: Det holder å angi første trekk i de riktige løsningene!**

Send svar innen 21. september til:

Førsteraden, Frennings vei 3, 0588 Oslo  
eller e-post: [victorh@online.no](mailto:victorh@online.no)

Det er nok at du skriver riktig løsning på et ark. Du behøver ikke klippe i bladet. SEND INN!

#### Løsningen er innsendt av:

Navn \_\_\_\_\_

Adresse \_\_\_\_\_

Fødselsdato \_\_\_\_\_

#### Løsninger og vinnere i del 3:

Riktige løsninger: **Oppgave 1: 1.Dxf6+!** og svart blir matt etter 1...Txf6 (spiller ingen rolle hvilket tårn) 2.Th7#. **Oppgave 2: 1.Tg5!** og truer 2.Th5#. Det eneste svart kan gjøre med det er å ta tårnet med 1...fxg5, men da blir han matt allikevel etter 2.hxg5#. **Oppgave 3: 1.Kd4!** truer springeren på e5. Hvis 1...h2?? kommer, kan hvitt ta springeren med 2.Lxe5+ og ta bonden i neste trekk. Derfor må svart sjakke med 1...Sc6+, og hvitt rekker akkurat å ta igjen h-bonden med 2.Ke3 Sxb8 3.Kf3. Legg merke til at springeren står altfor langt unna til å rekke å stoppe kongen! 3...h2 4.Kg2. Hvit får tak i bonden, og som du sikkert veit, klarer ikke hesten å sette matt alene.

Blant de mange som sendte inn riktige løsninger, trakk vi ut følgende fem som får hver sin bokpremie: **Håvard Vederhus**, 1410 Waterloo, Belgia  
**Kenneth Einarsen** (13), 3112 Tønsberg  
**Eirik Vivelid Stokke** (7), 5353 Straume  
**Line Holen** (11), 2016 Frogner  
**Rolf Arne Myraunet** (7), 7633 Frosta

Vi gratulerer!



## Stipend fra jentesjakk-utvalget



USFs jentesjakkutvalg utlyste i februar to stipender á kroner 1000 til jentesjakkspillere. Etter hard konkurranse har utvalget besluttet å tildele stipendene til følgende to kandidater:

### I. Rannveig Blikra Vea, Stavanger SKU

*Juryens begrunnelse:* Rannveig har en meget god merittliste dette året. Hun har vært aktiv, og har gjennom sin satsing på sjakk blitt et forbilde for andre jentesjakkspillere. Det at hun har representert Norge i utlandet hvor hun har hevdet seg godt i flere sterke turneringer viser klart og tydelig hennes evne og vilje til å satse på sjakk.

### II. Karianne Oldetrøen Solli, Hanstad SSL

*Juryens begrunnelse:* Karianne har vært med en stund, men har helt klart trappet opp satsingen på sjakk dette året. Karianne ble beste jente i miniputt-BGP, hvor hun kom på 13.plass sammenlagt med 82 poeng. I tillegg til sine gode sjakklige resultater er hun godt synlig i lokalmiljøet på Elverum, og det gjør henne til et inspirerende forbilde for andre jentesjakkspillere i Hedmark.

10 FØRSTERADEN

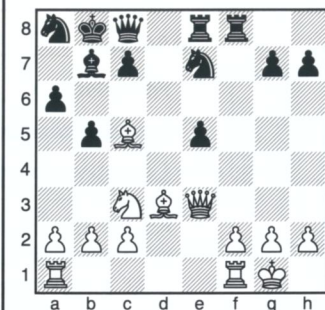
## Treningsoppgaver

# Ser du matten?

I alle dagens oppgaver er du hvit og skal prøve å finne matten i diagramstillingen.

### OPPGAVE 1:

Hvis du finner svarts konge, klarer du nok også å finne ut hvordan du matten den!



### OPPGAVE 3:

Et dronningoffer kan hjelpe deg til snarlig matt. Hvordan?



Løsningene kommer i neste nummer.

## Løsninger fra nr. 3:

I forrige nummer sto det feil antall trekk for oppgavene 3 og 4.

**Nr. 1:** Svart setter matt etter 1...Dd1#.

**Nr. 2:** Hvit «settematter sidelengs» etter 1.Txh4# Kxh4 2.Dh2#.

**Nr. 3:** 1...Tg2# og det blir matt etter 2.Kf1 Lxe4#. Matten tar lenger tid etter 2.Kh1 Th4 3.Dh3 Txh3#.

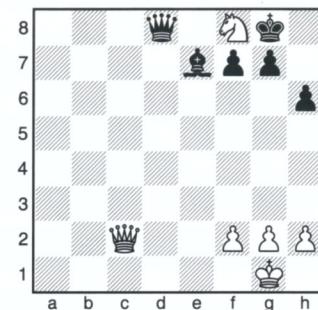
**Nr. 4:** 1...Lf1# Hvit må sette i mellom 2.Te2 Txe2 3.Df2 Txf2# Dg2#.

I oppgave 1 og 4 skal du sette matt i ett trekk.

I oppgave 2 og 3 skal du sette matt i to trekk.

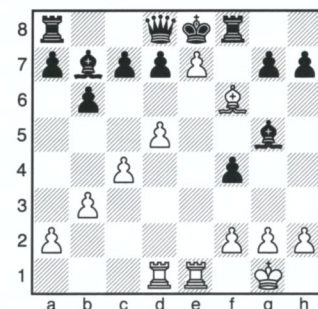
### OPPGAVE 2:

Svarts konge kan bli sekke-matt fra en uvanlig side. Ser du hvordan?



### OPPGAVE 4:

Det blir matt i ett hvis du tar riktig og velger riktig brikke!



## Nytt fra USF

Redigert av Bjarke Kristensen

### USFs årsmøte 2001

Forbundsstyret består i sesongen 2001-2002 består av: Leder Espen Andersen, styremedlemmer: Bjørn Å. Christensen, Tore Hansen, Hans Olav Lahlum, Hans Inge Kongevold, Nils P. Mikkelsen og Bjarne Gjørvad. Varemedlemmer: Ole Valaker og Odd Helge Birkestrand. Styret konstituerer seg på sesongens første møte. Kasserer Tore Hansen og turneringssjef Hans Olav Lahlum forventes å fortsette i rollene deres.

### Vellykket sommerleir!

USFs sommerleir 2001 i forbindelse med Lands-turneringen i Kristiansund slo godt an både blant barn, foreldre og ledere. I alt var 33 barn med på sjakkundervisning, fisketur, bowling, fotballturnering, kino og annen moro i løpet av NM-uka. USF vil ta med seg årets erfaringer til Røros neste år, hvor vi skal prøve å gjøre leiren enda bedre! En spesiell takk rettes til Erik Parr, Ivan Randjelovic, Terje Kvisla, Kari Grønnestad samt alle øvrige som stilte opp som instruktører, hjelpere og ansvarspersoner.

### Sivilarbeider søkes

USFs nåværende sivilarbeider, Erik Parr, slutter den 13.oktober. USF søker dermed en ny sivilarbeider til variert og meningsfylt prosjektarbeid med utgangspunkt fra Sjakkkontoret i

Oslo. De som nå står foran siviltjenesten og synes dette høres interessant ut, oppfordres til å kontakte Sjakkkontoret.

### Søk frifond aktivitetsstøtte - nå!

USF minner alle lokallagsledere om at søknadsfristen for aktivitetsstøtte fra "Frifond" er 1.september. Klubber som dannes etter 01.09. kan søke om dispensasjon for denne fristen.

### Instruktørkurs i Hordaland

USF avholder helgen 1.-2. september kurs for kommende instruktører i Bergen (regi Bergens SKU). Sjakkspillere, lærere og foreldre fra Hordaland, Rogaland, Vest-Agder og Sogn og Fjordane er invitert. Informasjon og påmelding til kurset skjer via Sjakkkontoret.

### NM for ungdom 2001

skal arrangeres av Randaberg SKU den 23-25. november. Kvalifisering gjennom kretsmeesterskap og helga 27-28/10 er reservert for dette.

### Nordisk for barneskolelag

Mesterskapet for barneskolelag går i Struer, Danmark 7.-9. september, og norske representanter er norgesmestrene fra Sandnes Skule (Rogaland).

### Terminfesting

BGP/UGP-sesongen varer fram til 31. desember, og det er tid for terminfesting av de siste turneringene i 2001. Turneringer som skal telle i Barnas/Ungdommens Grand Prix, må meldes USF minst 10 uker før

arrangementet finn stad. Mot slutten av sesongen gis det ikke dispensasjon for denne fristen. Planlegg i god tid, reserver lokale, fyll ut tilsendt søknadsskjema for terminfesting av turneringer og returner det til USF. Absolutt siste sjanse denne sesongen er 15. oktober. Men ny sesong starter 1.1.2002!

## Barnas Grand Prix & Ungdommens Grand Prix 2001

### Brattås sommerturnering

**Begynnere:** 1. Deniece Darisaw, Brattås 5/6, 2. Kristian Riiber, Modum 5, 3. Karsten Nenseth, Brattås 4½, 4. Jørgen Rustbakken, Kragerø 3½, 5. Benjamin Andersen, Moss 2½, 6. Venke Riiber, Modum 2, 7. Hans Olav Brenne, Modum 1, 8. Espen Riiber, Modum ½  
**Miniputt:** 1. Audum B. Fløtten, Modum 6/6, 2. Jonatan Andersen, Moss 5, 3. Nicholas Carding, Kragerø 4, 4. Morgan Amundsen, Kragerø 4, 5. Lars Kristian Eskilt, Brattås 3½, 6. Simen H. Furumo, Brattås 3, 7. Karianne Grunn-sund, Kjørbekekkgda 3, 8. Bendik Svendsen, Kragerø 3, 9. Alexander Salvosen, Brattås 3, 10. Timmie Nygaard, Kjørbekekkgda 3, 11. Jon Schøning, Brattås 3, 12. Kristian Brenne, Modum 2½, 13. Knut Oscar Knutsen, Brattås 2, 14. Anne M. Kristensen, Brattås 2, 15. Øystein Follo, Brattås 1  
**Lilleputt:** 1. Johannes Kvisla, 1911 5/5, 2. Chris W. Grunn-sund, Kjørbekekkgda 4, 3. Jostein Thorsen, Kragerø 3, 4. Torodd Helgesen, Kjørbekekkgda 2, 5. Sondre Baltzersen, Kragerø 1, 6. Dennis Nygaard, Kjørbekekkgda 0  
**Kadett:** 1. Olav Nikolai Breivik, Brattås 3½/6, 2. Hans M. Kristensen, Brattås 3½, 3. Tommy Sneltvedt, Brattås 3, 4. Daniel Engh Egeland, Brattås 2  
**Junior:** 1. Kjetil A. Lie, Brattås 6/6, 2. Espen Lie, Brattås 5, 3. Stig K. Martinsen, Bergens 3½, 4. Raymond Vagle, Kragerø 3, 5. Jan R. Holmboe, Caissa 3, 6. Vigleik Angeltveit, Brattås 2½, 7. Tommy Thoresen, Brattås 2½, 8. Andreas Angeltveit, Brattås 2½, 9. Johnny Sebastian, Brattås 2



### Ungdommens Sjakkforbund

Frennings vei 3, 0588 Oslo  
Tlf. 22 15 12 41, faks 22 71 00 07  
E-post: [sjakkfor@online.no](mailto:sjakkfor@online.no)  
USF på Internett: [www.sjakk.no](http://www.sjakk.no)  
Bankgiro 6090.06.03161

### Kontoret er åpent

mandag - fredag  
kl. 10.00-16.00

### Generalsekretær:

Bjarke Kristensen

### Leder:

Espen Andersen  
Knuten 61  
1536 Moss

Tlf. 69 25 89 75

E-post: [kiresp@online.no](mailto:kiresp@online.no)





## Barnas og ungdommens TERMINLISTE fra Ungdommens Sjakkforbund



pr. 20. aug. 2001

25. august **Hunderfossen BGP/UGP.**  
Info: Henning Pettersen, tlf. 61 27 42 45, e-post: [henningp@c2i.net](mailto:henningp@c2i.net)
30. aug. - 10. sep. **EM for ungdom i Hellas.** Uttaking av USF.
- 1.-2. september **Instruktørkurs i Bergen.** Arrangeres av USF. Info: Sjakkkontoret v/ Erik Parr.
- 7.-9. september **Nordisk mesterskap for skolelag.** Ansvarlig: USF.
8. september **Hauge BGP/UGP II.** Hauge SKU.  
Info: Dag Eliassen, tlf. 52 71 44 07p, e-post: [deliasse@online.no](mailto:deliasse@online.no)
8. september **Ørsta BGP/UGP III.** Ørsta SL.  
Info: Jarl-Arve Sunde, tlf. 70 06 75 29p, e-post: [jsunde@nor.packardbell.org](mailto:jsunde@nor.packardbell.org)
8. september **Stomperudsjakken BGP/UGP.** Sørums SKU.  
Info: Jim Schmidt, tlf. 63 82 48 42p, e-post: [jschmidt@online.no](mailto:jschmidt@online.no)
15. september **Anna Elisabeth Westerlunds minneturnering, Hanstad BGP/UGP.**
15. september **4. runde HEAS Cup.** Info: Carl H. Amundsen, tlf. 62 41 25 35p
15. september **Anna Elisabeth Westerlunds minneturnering, Vandaskog BGP/UGP.**  
Info: Sigmund Salamonsen, tlf. 53 74 00 31p
15. september **Fanas Høstturnering, BGP/UGP.** Fana SKU.  
Info: Hans Chr. Riise, tlf. 55 91 29 60p, e-post: [hans.christian.riise@kbank.no](mailto:hans.christian.riise@kbank.no)
- ~~15. september~~  
9. september **Bærum BGP/UGP I - Bærum SKU. Avlyst!**
9. september **Korsvollsjakken II BGP/UGP.** SK av 1911U.  
Info: Johs. R. Kjekken, tlf. 22 46 12 06p, e-post: [kjekken@senswave.com](mailto:kjekken@senswave.com)
22. september **Det 4. Åpne OM for jenter BGP/UGP.** OSU  
Info: Johs. Kjekken, 22 46 12 06p, e-post: [kjekken@senswave.com](mailto:kjekken@senswave.com)
29. september **Sjakk mot vold.** Brattås USK.  
Info: Gunnar Lie, tlf. 35 51 38 57p, 35 55 53 50a, e-post: [gunnli@online.no](mailto:gunnli@online.no)
- 5.-7. oktober **Firelandskamp for jetner og gutter.** USF.
6. oktober **Nittedal BGP 2001.** Nittedal SKU.  
Info: Arild Øksnevad, tlf. 67 07 61 88p, e-post: [aoeksnev@online.no](mailto:aoeksnev@online.no)
- 12.-14. oktober **NM for juniorlag 2001.** Bærum SKU. *Flyttet fra 21.-23. september.*  
Info: Øivind Ekeberg, tlf. 67 13 46 39p, e-post: [oekeber@online.no](mailto:oekeber@online.no)
20. oktober **Klubbmesterskap for lokallag.** Klubber i OSU. *Flyttet fra 13. oktober.*
20. okt. - 3. nov. **VM for ungdom i Spania.** Uttaking av USF.
- 26.-28. oktober **KM for ungdom individuelt.** USF-kretsene.
18. november **Bærum BGP/UGP.** Bærum SKU. Info: Øivind Ekeberg.
- 23.-25. nov. **NM for ungdom individuelt.** Randaberg SKU.  
Info: Thor Geir Harestad, tlf. 51 41 83 43p, 51 41 55 00a, faks 51 41 30 15,  
e-post: [tgharest@online.no](mailto:tgharest@online.no)
8. desember **Brattås Juleturnering.** Brattås USK. Info: Gunnar Lie.
8. desember **Ørsta BGP/UGP IV.** Ørsta SL. Info: Jarl-Arve Sunde.

### Fire bud for arrangører:

- 1) Bare arrangement som det er søkt skriftlig om kommer på terminlista.
- 2) Søknadsfristen er normalt 10 uker før turneringen finner sted.
- 3) Husk å sende ut innbydelser i god tid.
- 4) Husk å sende resultatene raskt til USF, til Førsteraden og til lokalavisa.

Nimzowitsch i Norge, del 2:

## TIDENES STØRSTE sjakkturné i Norge

**Den drøyt to måneder lange turnéen til Aron Nimzowitsch vinteren 1925 er den mest omfattende som en sjakkspiller har gjennomført her i landet. Få måneder etter besøket innledet han glansperioden sin som sjakkmeister og begynte å forfatte hovedverket «Mein System».**

I tidsrommet 19. januar - 22. mars 1925 opptrådte Nimzowitsch på minst 52 kvelder rundt i norske sjakkklubber fra Sandnes til Namsos. Liksom i 1921 holdt han nesten alltid et foredrag og spilte denne gang blant annet hele 1118 partier i 48 simultanoppvisninger. I tillegg ble en oppvisning i Oslo Schakkklub 20. januar avbrutt fordi spillelokalet av en eller annen grunn måtte rømmes.

Den usedvanlig store oppslutningen fra klubbene om et nytt besøk bekreftet hvor populære opptredenene hans i 1921 hadde vært og at sjakkinteressen rundt i landet fortsatt var stigende. Mye av æren for suksessen tilfaller imidlertid Olaf Trygve Dalseg som påtok seg å arrangere turnéen i rollen sin som samtidig både sekretær i Norsk Schakkforbund og sjefredaktør for Norsk Schakkblad.

### Norsk Schakkblads initiativ

Willy Kristiansen, én av bladets parti-redaktører, hadde innledet kontakten med Nimzowitsch da de møttes i København. I et brev til Nimzowitsch 30. september 1924 bekreftet Dalseg en turné med start 15. januar 1925 og at de var enige om betingelsene: 100 kroner for én aften, 150 kroner for to påfølgende aftener, plus reiseomkostninger. Nimzowitsch ville selv dekke oppholdsutgiftene. Turnéen var planlagt i Norsk Schakkblads regi, med salg av både blader og abonnement un-

derveis, og Dalseg fikk følgende svarbrev datert 17. oktober 1924:

«Hr Trygve Dalseg  
Kristiania

Mange Tak for Deres elskverdige skrivelser. Jeg glæder mig meget til at gense mine norske Venner. Jeg forsikrer Dem for, at jeg har beholdt dem allesammen i den vanligste Erindring. -

Maa jeg ved denne Lejlighed udtale, at jeg anser det store arbejde, De, Hr Dalseg har gjort for «Norsk Schakkblad» værende til blivende Fordel for hele det norske Schakliv! Det var mig en Glæde at læse Bladet, det har faaet et Ansigt, man føler, at der staar en Personlighed bagved! -

Jeg skylder Dem Tak, fordi De, ærede Hr Redaktør, i Deres egenskab som saadan vil arrangere en Tournée i Januar, Februar. Tournéen vil utvivlsomt bidrage sit, til at styrke Bladets Anseende rundt omkring i Landet.

Jeg kan godt begynde 15.1.25. Jeg haaber, at der vil indløbe mange Anmeldelser. Prisen er jo rimelig.»

...

### 15 nye klubber i 1921...

Dalseg brukte naturlig det nye besøket av Nimzowitsch som hovedoppslag i Norsk Schakkblad nr. 10, oktober 1924, med utgangspunkt i hvilken suksess det ble da Nimzowitsch sist besøkte Norge i 1921:

«... Pressen omtalte enstemmig hans aftener som «aarets schakbegivenhet»; klubbernes medlemsantal øket automatisk under og efter hans besøk, og femten nye klubber blev indmeldt i Norsk Schakkforbund i samme periode. Kort sagt, successen var ubetinget, og overalt uttrykte man haabet om snart igjen at se stormesteren som gjest. Det var derfor med støtte i den almindelige opinion at Norsk Schakkblads redaktion i høst

indledet underhandling med Nimzowitsch om en ny norges-turné, og det vil sikkert glæde hans mange venner her i landet at høre at stormesteren fra midten av januar næste aar og et par maaneder fremover atter vil staa til disposition for de norske schakkklubber. ...

Staar Nimzowitsch høit som simultan- og turneringsspiller, saa er han som schakpædagog uten side-stykke. Han forener her originale meninger og et dypt kjendskap til moderne teorier med et kaaserimæssig vid og en evne til levendegjørelse, som gjør hans foredrag og demonstrationer til rene oplevelser. Hans fremstilling er ofte krydret med anekdoter, og en fænomenal hukommelse setter ham i stand til at belyse sin paastande ved demonstrationer av tidligere spillede partier. Som saa mange av sine landsmænd er han litt av et sproggeni og behersker bl.a. de tre skandinaviske sprog meget godt.» ...

Derneft sendte forbundet et «cirkulære nr. 6/24» til kretsene og klubbene i begynnelsen av desember med tilbud om å bestille Nimzowitsch-besøk, eventuelt på spesielle ukedager. De mulige arrangørene fikk også et par kommentarer omkring finansiering og markedsføring:

«Klubberne kan helt eller delvis dække sine utlæg ved 1. indgangspenger for tilskuere og 2. ekstrakontingent for simultanspillerne. Dessuten kan mesterens besøk utnyttes til reklame for klubben og vil sikkert resultere i mange nye medlemmer og øket interesse blant de gamle. Den lokale presse maa brukes i størst mulig grad.» ...

### ...alle Foredrag i Hovedet

I mellomtida kom det et nytt brev fra Nimzowitsch datert 5.12.24. Her gir han blant annet en nærmere beskrivelse av hvilke foredrag han kan tilby i tilknytning til en simultanoppvisning med normalt inntil 25 partier:

«Hr O. Trygve Dalseg

Mange Tak for Deres venlige Brev. Det var udmærket, at de har udsendt Cirkulærer til Klubberne.

I Besvarelse af Deres ærede Forespørgsel vil jeg nævne at:



1) jeg ejer et godt Demonstrationsbrædt som følger med paa mine Tournéer som min Skygge.

2) af mine Æmner er: «Udviklingens Principper» «Aabne Linier» «7. og 8. Række» «Fribønder» «Afbytningssteknik, den bundne Brik og Afdækkerskaken» «Bondekæder» - Endvidere «Dronninggambits karakteristiske Momenter» og saa «Slutspiltekniken». Dertil kommer Foredragene om turneringerne 1) Den skandinaviske Mesterturnering 1924 2) New York 1924. Samt Foredrag om a) ny og nyeste Spilaabninger b) Den moderne Skole. Hvert Foredrag er afsluttet i sig selv.

Jeg har alle Foredrag i Hovedet og kan holde hvilket som helst med 5 minutters Varsel. Klubberne kan vælge hvilket som helst og de behøver ikke meddele det mig paa Forhaand.» ...

## 26 brev fra Nimzowitsch

En omfattende korrespondanse mellom Nimzowitsch og Olaf Trygve Dalseg fra 1924-25 synes å foreligge komplett i Norges Sjakkforbunds arkiv på Riksarkivet i Oslo. De mange bevarte brevene fra Nimzowitsch - til sammen 26 brev, to

postkort og tre telegrammer - gjør det selvfølgelig ekstra interessant å arbeide med besøkene hans i Norge. Jeg har valgt å gjengi en del av denne korrespondansen og da ordrett fra hans egen penn.

Foruten selve turnéen og resultater fra denne var oppdraget hans som salgsgent for Norsk Schakblad et vesentlig tema i de mange brevene underveis i landet. Han sendte navn og adresser på nye abonnenter samt penger, og han ba om å få ettersendt blader og bladpakker til forskjellige hoteller der han bodde på reisen.

Programmet var svært tett, som han selv ønsket det. Noen av de få fridagene ble båtreisene langs kysten. Her et brev forfattet på turen mellom Ålesund og Bergen:

«Dampskibet Tordenskjold den 16.2.1925

Kære Hr Dalseg!

Skriver paa Skibet, i grunden er der ikke meget at skrive om denne gang, men noget skal man jo bestille og saa sidder jeg der og skriver.

Tænk jeg fik dog hele 7 Helabonnenter i Aalesund!! 6 af dem fik mit Billede som gratispræmie! I alt har jeg nu fra og med Hamar, altsaa

i Byerne Hamar, Lillehammer, Trondhjem, Levanger, Stenkjær, Namsos, Kr. sund N og Aalesund tegnet 53 hele i alt. Det er ikke værst vel!

Bergen er et Problem for sig. Det kan gaa glimrende og det kan gaa galt. Den sedvanlige Fremgangsmaade kan ikke bruges i Bergen, fordi Schei er meget eksklusiv og aristokratisk foranlagt, han taaler vist ikke at nogle gaar omkring og tegner?! Bare han vilde give mig «frit spil» saa fik jeg nok mange Abonnenter.

Se, Hr Dalseg, vil De ikke straks naar De får det her brev, ordne 75-100 trier helst med mine Partier, Onsdag tidelig sender jeg Dem da et Telegram. Sender telegram med kun i tilfælde naar Sendingen er ønskværdig, jeg har endnu over 50 Julehæfter og vist 40 trier. ...

Kr.sund N og Aalesund havde Underskud, førstnevnte Klub indtil 100 Kroner, de var alligevel meget tilfredse og vil snarest (de sagde i 1926) se mig igjen. For Resten er gentagelse af tournéen et almindeligt Ønske i alle Klubber jeg optraadt. - Har De spurt i Hospitet angaaende Brev til mig? Mange tak i Forvejen. ...

De venligste Hilsner Deres hengivne A Nimzowitsch»

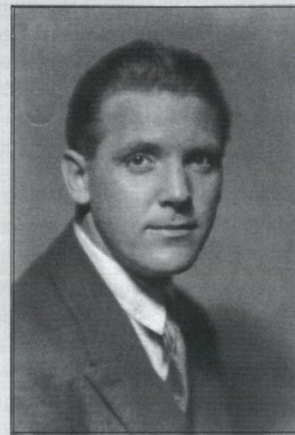
Nimzowitsch-turnéens arrangør Olaf Trygve Dalseg (1898-1987) var en kommet som lyste opp den norske sjakkhimmelen midt på 1920-tallet. Fra starten av 1924 ble han, 25 år gammel, den første redaktøren av Norsk Schakblad i forbundets regi. I 1906-08 var bladet utgitt privat og fra 1919 i Christiania Schakselskabs regi med midler fra Heftyes fond. På kongressen sommeren 1924 ble Dalseg også valgt til sekretær i Norsk Schakforbund, et verv han skjøttet i to år og med stor aktivitet.

Olaf Trygve Dalseg var medlem i Schakklubben av 1911 og egentlig så lenge han levde, for han tegnet en gang et livsvarig medlemskap i klubben, kunne han fortelle i en samtale i 1981 i anledning sjakkbladets 75-årsjubileum. Han var en habil, men lite aktiv sjakkspiller. Vi ser han på en annenplass i klubbturnering i «1911» som den gang hadde mange sterke spillere, og i 1925 steg han - tross de to sentrale vervene sine - inn på den siste plassen i øverste klasse i landsturneringen som ble spilt etter det helt nye «Monrads system», men tok bare et halvt poeng av åtte. I forbindelse med samme turnering laget han for øvrig det aller første innslaget om sjakk på radio i Norge, bare få uker etter at sendingene var startet opp.

Dalseg valgte tidlig å kutte aktiviteten sin i sjakk. - Det måtte nesten bli enten eller, som han uttalte i 1981.

I sin lange sivile karriere var han blant annet en pioner innen markedsføringsfaget i Norge. Sønnen Olav Dalseg (født 1933) kan fortelle at faren svært tidlig var reklamesjef i Sporveiene og laget en av Norges første reklamefilmer. Han ble annonsesjef og disponent i Hjemmet, direktør i Morgenbladet og startet eget reklamebyrå på begynnelsen av 50-tallet.

## En stor markedsfører



## «Et urskogseventyr»

Nimzowitsch bidro stadig med original-kommentarer til både norske og internasjonale partier i Norsk Schakblad på 20-tallet, særlig i forbindelse med besøkene sine her i landet. Alt i nr. 2 1925 skrev han nedenstående epistel som introduksjon til tre partier fra simultankampene, hvorav vi gjengir ett:

## «Snapshots fra simultankampene

Av A. Nimzowitsch

I de første 14 dager under mit opphold her i landet har jeg spillet 11 ganger simultan og naturligvis var der manen en morsom vending eller nydelig overraskelse imellem. Motstanden var ganske sterk, og da jeg ikke alltid følte lyst til rolig og langsomt at overvinde denne, især efter at ha holdt et anstrengende foredrag i forveien, saa brukte jeg engang imellem at anvende en anden taktikk, nemlig denne, at søke at lokke motstanderen ind i en «urskog av kompliserte varianter». Hva under at nogen av motstanderne ikke følte sig rigtig til pas i saadan en urskog og tapte likevegten naar de saa sig truet av de uhyggeligste urskogsspøkelser som matt eller dronningoffer m.m.

Vi bringer nu nogen av disse urskogseventyr og haaber at den strenge, men dog velvillige læser ikke vil stille kravet om en absolut korrekthet.»

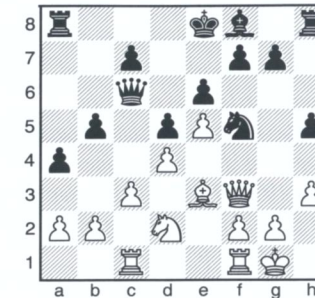
Simultan Oslo 1925

Hans Chr. Siebke

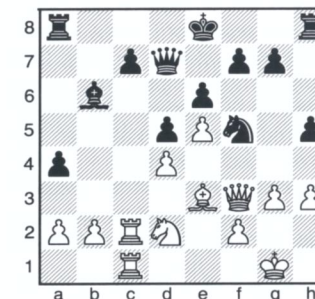
Aron Nimzowitsch

Nimzowitsch' forsvar, B00

1.e4 Sc6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.Lb5 Dd7 5.Sf3 e6 6.0—0 a6 7.Lxc6 Dxc6 8.c3 Lg4 9.Le3 Se7 10.Sbd2 Sf5 11.Tc1 Det interessante ved dette træk er at selv ikke svaret b5 kan forhindre det tilsigtede gjenembrud c3-c4. 11...b5 12.Sb3 Straks h3 kunde ske. 12...a5 13.h3 Lxf3 14.Dxf3 a4 15.Sd2 h5 Sort maa vel gjøre noget mot den truede fremrykning av den hvite bondemasse paa kongefløien, f.eks. g4, Se7, Dg2 med f2-f4-f5.



16.c4! Smukt spillet. 16...bxc4 17.Txc4 Dd7 18.Tc2 18.Tfc1? Sh4! og vinder. 18...Lb4 19.Tfc1 La5 20.g3 Paa Sc4 frygtet hvit remis med Sh4, Dg3, Sf5, Df3, Sh4. 20...Lb6 d-bondens svakhet er sorts haab.



21.Sc4 Indledningen til en aandrik kombination som gjør Siebke al hæder og ære. 21...Lxd4 22.Sd6† cxd6 23.Tc7 Lxe3 Det bedste motspil. 24.Txd7 Lxc1 25.Tc7 Lxb2 26.De2! Lxe5 27.Db5† Kf8 28.Dd7! Sh6 Hvit vinder et helt taarn. (Men det synes som om svart kunne beholde et solid overtak med 28...Kg8! - ØB) 29.Tc8† Txc8 30.Dxc8† Ke7 31.Dxh8 a3! Sort har allikevel et spil som ikke kan tapes, i det mindste. Morsomt! 32.Db8 Lb2 33.Dc7† Kf6 34.Dxd6 g6 35.Df4† Kg7 36.g4 hxg4 37.hxg4 Sg8 38.g5 Se7 39.Kf1 Sf5 40.Df3 Sd6 41.Ke2? Se4! Vinder bonden g5 eller a2. 42.Df4 Sc3† 43.Kd3 Sxa2 44.Kc2 Sc1 45.Df3 d4 For tidlig, Kg8!, Df4!, Se2 bragte springeren i spil med gevinstchancer. Nu blir spillet spændende igjen! 46.Df6† Kg8 47.Dd8† Kh7 48.Df8 d3† 49.Kd1 a2 50.Dxf7† Lg7 0—1

## Nimzowitschs tredje Norges-turné januar - mars 1925:

19/1	Schakklubben av 1911	15	+12	=2	-1
21/1	Oslo Schakklub	25	+17	=4	-4
22/1	Christiania Schakselskab	22	+18	=3	-1
24/1	Christiania Schakselskab	22	+15	=3	-4
25/1	Randsfjord Schakklub	25	+24	=0	-1
26/1	Schakklubben av 1911	16	+13	=1	-2
28/1	Oppgaard Schakklub	19	+19	=0	-0
29/1	Schakklubben av 1911	12	+8	=2	-2
31/1	Hamar Schakklub	25	+21	=4	-0
1/2	Hamar Schakklub	24	+20	=4	-0
2/2	Lillehammer Schakselskab	21	+20	=1	-0
3/2	Trondhjems Schakklub	26	+22	=2	-2
4/2	Trondhjems Schakklub	25	+21	=4	-0
5/2	Levanger Schakklub	20	+20	=0	-0
6/2	Stenkjær Schakklub	25	+23	=1	-1
7/2	Stenkjær Schakklub	25	+24	=1	-0
8/2	Namsos Schakklub	25	+21	=3	-1
9/2	Namsos Schakklub	25	+22	=2	-1
10/2	Trondhjems Schakklub	33	+25	=7	-0
12/2	Kristiansund Schakklub	18	+16	=1	-1
13/2	Kristiansund Schakklub	18	+13	=5	-0
14/2	Aalesund Schaklag	24	+22	=1	-1
15/2	Aalesund Schaklag	25	+21	=2	-2
17/2	Bergens Schakklub	25	+14	=9	-2
19/2	Bergens Schakklub	25	+20	=4	-1
21/2	Schakklubben Svithun	21	+16	=2	-3
22/2	Schakklubben Svithun	18	+16	=2	-0
23/2	Schakklubben Svithun	26	+21	=3	-2
24/2	Sandnes Schakklub	20	+19	=0	-1
26/2	Schakkl. Caissa, Bergen	25	+17	=5	-3
27/2	Bergens Schakklub	25	+18	=4	-3
28/2	Alvøns Schakklub	22	+22	=0	-0
1/3	Bergens Schakklub	25	+23	=1	-1
2/3	Schakklubben Caissa	25	+18	=5	-2
6/3	Moss Schakklub	17	+14	=2	-1
8/3	Drammens SK og Drammens Arbeiderforenings SK	37	+31	=4	-2
9/3	Notoddens Schakselskab	15	+14	=0	-1
10/3	Rjukan Schakselskab	22	+20	=2	-0
11/3	Rjukan Schakselskab	18	+16	=1	-1
12/3	Skien Schakklub	25	+20	=4	-1
13/3	Tønsberg Schakklub	24	+21	=2	-1
15/3	Larvik Schakklub	41	+31	=7	-3
16/3	Fredrikstad Schakselskab	26	+24	=1	-1
18/3	Fredrikstad Schakselskab	23	+21	=2	-0
19/3	Sarpsborg Schakklub	25	+21	=3	-1
20/3	Sarpsborg Schakklub	25	+20	=2	-3
21/3	Fredrikshald Schakklub	22	+22	=0	-0
22/3	Fredrikshald Schakklub	26	+22	=1	-3
Samlet resultat		1118	+939	=119	-60

## Fornærmet av vittigheter

Alt tyder på at Nimzowitsch kom riktig godt overens med sjakkspillerne rundt i norske klubber. Bare én gang - i et brev 21. februar fra Stavanger - kan han fortelle om det bedrøvelige han opplevde i Bergen da noen skal ha blitt fornærmet pga. hans «Vittigheter, som dog er saa harmløse!..»

«Kære Hr Dalseg!

I Hast vil jeg for sikkerheds Skyld bare tillade mig at gentage - da Brevet kunde jo have gaaet tabt - at jeg





◀ Hans Chr. Siebke (1903-88) klarte å slå både Nimzowitsch og Lasker i simultanpartier på 20-tallet. Han ble gjennom lang tid en sentral skikkelse i Oslo Schakselkap og også i Norges Sjakkforbund som president i årene 1964-67. I 1980 gjorde han 76 år gammel et bra come-back med fem poeng i klasse 1 i lands-turneringen. Det var 57 år etter at han sist deltok og da vant klasse 2 som 19-åring i 1923.

rolig å kunne tåle å sitte der med en blodforgiftet arm, legger hr. Nimzowitsch til.

Da forestillingen var avsluttet gikk denne interesserte sjakkvenn op til en læge, som hurtig foretok en operasjon og som før øvrig fant at blodforgiftningen var nådd næsten op til skulderen, så det var på høi tid å operere. Patienten tok det hele med urokkelig ro - takket for behandlingen, samt tok avskjed med følgende ord: Hvis jeg ikke hadde vært blodforgiftet, så hadde jeg nok «klødd» ham!

For øvrig, sa hr. Nimzowitsch, er jeg tilfrets med min turné. Interessen er større enn i Danmark. Særlig er dette tilfelle i Bergen, hvor antallet av tilhører gikk op i flere hundrede.

- La ikke Fredrikshald stå efter.»

Fredrikshald er som kjent dagens Halden. Avis kunne også berette om den forrige kveldens arrangement i Sarpsborg som samlet mange framfotte og der så mange som tre spillere klarte å vinne over Nimzowitsch. Vinnerne het Spigseth, Walstrøm og Lima, sistnevnte antagelig Sven Lima, initiativtakeren til å stifte Norsk Schakkforbund elleve år tidligere i 1914.

### Sliten i innspurten

Det er tross alt ikke tilfeldig at Nimzowitsch tapte relativt flest partier i siste del av turnéen sin, selv om han stort sett ikke møtte så sterke spillere som i innledningen i Oslo. Han ba på den ene siden om et tett program for å rekke å hvile ut litt etterpå til kommende store sjakkbegivenheter. Men mot slutten ga Nimzowitsch uttrykk for at han var svært

sliten og bl.a. ville avstå fra en turnering i Wiesbaden som han var invitert til like etter Norges-besøket. Det ble heller ikke noe av en match mot Rubinstein som han nevnte i brev underveis.

«Jeg tror, jeg er overanstrengt», skrev Nimzowitsch i et brev 15. mars fra Grand Hotell Larvik og ba Dalseg redusere det avsluttende programmet i Oslo til ikke flere enn to aftener (se kopi av brevet som illustrasjon). Resultatet ble at denne delen ble avlyst og turnéen i stedet avsluttet med besøk hos klubbene i Østfold.

Tre uker etter at han forlot Norge og reiste hjem til København var Nimzowitsch imidlertid på plass til en 20-runders storturnering i tyske Baden-Baden som begynte 15. april. På bakgrunn av anstrengelsene i Norge var det ikke overraskende at han måtte avfinne seg med en plassering som nr. 9, bak Aljechin, Rubinstein, Sämisch, Bogoljubow, Marshall, Tartakower, Rabinowitsch og Grünfeld.

En ukers pause fram til neste turnering i Marienbad (Marianske Lazne) gjorde godt. Nå delte Nimzowitsch allerede førsteplassen med Rubinstein, foran Marshall, Torre, Réti, Tartakower, Spielmann, Grünfeld osv.

### Blokaden og systemet

I flere artikler i Wiener Schachzeitung i 1913 hadde Nimzowitsch publisert noen grunntanker i det han kalte sitt «nye system». Sin første lille, men viktige bok «Die Blockade» fullførte han like før avreisen til Norge, med forordet datert desember 1924, og bare få måneder etter besøket hos oss gikk han løs på hovedverket «Mein System».

I et brev til Dalseg av 12. juli 1925 forteller Nimzowitsch det interessante at det var forleggeren Bernhard Kagan som - gjennom et «pludselig Engagement» - ba han å skrive den boka som er utropt til både 1900-tallets og tidenes viktigste sjakk-bok. Men det er knapt korrekt slik det gjengis i sjakkleksikonene, at «Mein System» ble utgitt i «Berlin 1925». Den utkom i fem hefter, det første i 1925 og det siste ikke før i 1927, som dermed er året

da boka forelå ferdig.

Vi gjengir hele brevet av 12.7.25 som først og fremst tar opp ønsket om enda en ny norsk turné i 1926, enda brevet også bekrefter hvor sliten han må ha vært etter de to månedene på reisefot rundt i Norge.

«Kære Hr Dalseg!

Først og fremmest siger jeg Dem mange hjerteligste Tak for sidst. Og saa beder jeg Dem meget om at undskylde mig fordi jeg kommer saa sent med 1 Parti, men jeg er og har været overtræt og jeg er til og med bange for at jeg bryder sammen en skønne Dag.

Kære Hr Dalseg, efter Baden og Marienbad skulde jeg til at hvile, da fik jeg pludselig Engagement af Kagan til at lave 3-4 Bøger til ham med Mit System. Det vil udkomme i Hæfter. 1. Hæfte vil udkomme i Begynd. af August. Jeg havde saa travelt saa travelt.

Efter Breslau skal jeg sende Dem 2 partier til, maaske 3. I fald det bliver en Tourné i Norge i Januar 1926 saa beregner jeg ingenting for Bidragerne, ellers kunde vi nok enes om et vis minimum?

Hva tror de Kære Hr Dalseg om Muligheden for én norsk Tourné i Januar? Tror De ikke, at min pæne Sejr i Marienbad vilde skaffe et

udmærket jordbund for Reklamen? Tror De endvidere at De igjen vil kunne offre Deres Tid og Kraft at lave Tournéen? Tror De ikke at denne Gang vilde det gaa meget lettere? Jeg haber snart at modtage Deres venlige svar, send mig et Kort, er De sød, til Breslau (adr. Hr Adolf Kramer, Salvateplatz ¾ Breslau Tyskland) og ha det rigtig godt.

Med 1000 Tak for alt.

Deres venskabeligst hengivne Nimzowitsch

Mange Hilsner til alle mine norske Venner. Jeg har sendt det norske Parti Jokstad - A.M.Erichsen til Kagans N.N. med meget smigrende Noter! Partiet er ogsaa glimrende spillet.»

Det kom ikke til å bli noen ny turné av Nimzowitsch i Norge. Hovedårsaken var antagelig at Olaf Trygve Dalseg rimelig nok trappet ned på den ekstra store aktiviteten han utfoldet i norsk sjakkliv i 1924 og 25. På kongressen i 1926 ble han riktignok «oppgradert» fra sekretær til visepresident i sjakkforbundets styre, men uten at han kunne engasjere seg like aktivt i de to årene sine i dette vervet.

I 1927 ble det i stedet en simultan-turné med tidligere verdensmester Emanuel Lasker, og i 1929 gjennomførte

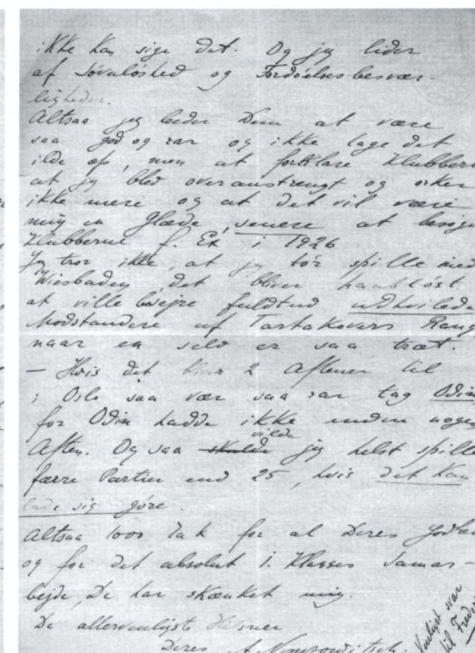
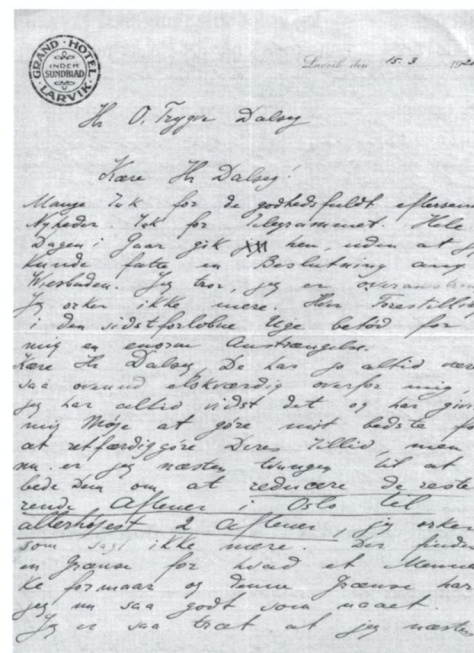
Richard Réti en norsk turné helt til Tromsø og nesten så omfattende som Nimzowitsch i 1925. Da han kom hjem til Praha etter den anstrengende reisen, ble Réti sørgelig nok syk med skarlagensfeber og døde etter få uker.

### Innledning av glansperioden

Det er interessant at Aron Nimzowitsch både innledet sin mest glansfulle femårsperiode som sjakkmeister og forfattet første del av hovedverket sitt, «Mein System», fra sommeren 1925, forbausende kort tid etter at han gjennomførte en slitsom turné i Norge.

I den selvbiografiske beretningen «Hvordan jeg ble stormester» utgitt i 1929, opprinnelig i Leningrad på russisk, oversatt til dansk av Palle Ravn og trykket i «Hilsen til Jens Enevoldsen på 70-årsdagen 1977», uttaler Nimzowitsch den store verdien av de mange pedagogiske foredragene han holdt og klarheten han kom til både som spiller og forfatter, i avsnittet «Om mine idéers triumf og suksesserne som stormester...»:

«...enkelte dele, for eksempel idéen om forposten og den nye oppfattelse av bondekæden, skapte jeg i perioden 1911-1913. Men



Nimzowitschs brev fra Larvik til Dalseg av 12.7.25.



eftersom ethvert nyt system foruden intuition kræver en detaljeret udarbejdelse, må mit system i sin endelige form dateres til perioden 1917-23. Sagen er, at den, der sagde: «Discendo discimus!» dvs. «Vi lærer, mens vi lærer fra os!» har ret. Saadan gikk det ogsaa mig. Fra 1917 begyndte jeg at give lektioner i skak, og i undervisningen holdt jeg mig strengt til den én gang valgte linje, nemlig læren om elementerne. På denne måde fandt jeg frem til en mængde nyttige detaljer om linjen, 7. række, fribonden osv. Efter dette kunne jeg i 1925 med rolig samvittighed fremlægge det indsamlede materiale i bogen «Mit system».

Det detaljerede kendskab til elementerne var mig ogsaa til uhyre hjælp i forbindelse med forståelsen og analysen av spidsfindige positionelle problemer. Der viste sig nemlig, at selv de mest kompliserte idéer i formidsket målestok indeholdes i de simpleste elementer.»

Nimzowitsch ble ikke verdensmester. Han hadde heller ikke de nødvendige pengene å stable på beina til en match mot Capablanca som han utfordret etter den store turneringsseieren i Dresden 1926, halvannet poeng foran Aljechin. Resultatet var: Nimzowitsch 8½ poeng av 9, Aljechin 7, Rubinstein 6½, Tartakower 5 poeng osv. En annen gedigen turneringstriumf var seieren i Karlsbad i 1929, denne gang foran Capablanca.

Men som innflytelsesrik sjakktenker og skribent inntok Aron Nimzowitsch plassen som den kanskje viktigste av dem alle. Som Aljechin selv skrev i minnerordet i danske Skakbladet nr. 5 1935:

«For Nimzowitsch var ikke blot en af de virkelig store som praktisk Kunstner, men fremfor alt den første som i det 20. aarhundrede aabnede nye veje for videnskabelig Skak, og det er det, som ogsaa i Fremtiden vil gøre hans Navn uforglemmelig hos alle Skakinteresserede.»

● Øystein Brekke

## LESERBREV



### Hva kan vi gjøre?

#### Noen merknader til Magnus Monsens innlegg i Norsk Sjakkblad nr 3/2001.

Monsen nevner først overgang til web-side til delvis erstatning av papirutgaven av Norsk Sjakkblad, med papirutgivelse begrenset til to ganger året, av hensyn til dem som ikke har webadgang. Dette vil kunne redusere utgiftene betydelig, og jeg slutter meg til dette. I denne forbindelse gjør jeg oppmerksom på at Bergens Sjakkklubb allerede har en webside som såvidt jeg kan se allerede dekker det ønskede behovet, og så lenge den klubbens folk har initiativ til å opprettholde den, behøver ikke Forbundet eller andre gjøre noe dobbelt.

Derimot kan jeg ikke følge Monsen i hans tanke om å heve forbunds-kontingenten til 400 kr (mot nå ordinært 250 kr). Han mener dette vil gi Forbundet en økt inntekt på kr 250 000 på årsbasis. Han forutsetter, etter min mening feilaktig, at folks betalingsvillighet og opprettholdelse av medlemskap vil bli upåvirket av en slik vesentlig øking. Min erfaring etter mange år i kasserer/kontingent-funksjon i klubb tilsier at så ikke er tilfelle. En stor del av medlemmene er passive, og de vil si takk for seg hvis de finner at det blir for dyrt. En betydelig del av medlemsmassen hører dessuten ikke til de "fulltbetalende", og klubbene er stadig under påtrykk fra en del folk som ber om lempinger i kontingenten, for å kunne opprettholde sitt medlemskap. Jeg minner i denne sammenheng om at avisene nylig meldte at det bare var 51% av Norges befolkning som var i arbeid.

Frafallet og effektivitetstapet vil formodentlig gjøre den antatte inntekstøkning til skamme, i verste fall sågar gi inntekstnedgang! Det er som i skattepolitikken: Ønsker en øking, skjer det lett et betydelig

effektivitetstap mht. produksjon, omgørelser og utflagging, hvilket gjør at myndighetene må beherske seg.

Vi i sjakken må også besinne oss på at vi har vært i tilbakegang i medlems-tallet, og vi bedrer ikke på dette ved å kreve kontingenter som skremmer mange vanlige folk bort. Norsk sjakk har hatt stor fremgang kvalitativt og formelt ved at vi har fått mange internasjonale tittelholdere, men medlemstall og økonomi er ikke gått tilsvarende fram. Resultatet er en tendens til misforhold mellom toppspillernes krav og norsk sjakks betalingsvillje. Dette ble bl.a. illustrert i den diskusjon som fant sted for noen år siden mellom enkelte stormestre og NM-arrangøren i Randaberg, vedrørende stormestrenes økonomiske vilkår. Noen syntes her å ha overvurdert sin markedsverdi. En stor del av medlemsmassen i NSF er folk som primært er opptatt av å spille klubbturneringer, og til dette formål trengs det ikke betydelig summer til premier, som inntektsgrunnlag for spillerne.

Jeg er for øvrig enig med Monsen i hans skepsis når det gjelder reklameinntekter.

Anfinn Stigen hadde for mange år siden en petit i Dagbladet, med utgangspunkt i en stillingsannonse fra Ila sikringsanstalt; betegnet "underverksmester". Petitens poeng var at folk som kunne gjøre underverker, måtte være særdeles anvendelige ogsaa utenfor fengsels-etaten. Med mindre vi kunne få en person med disse kvalifikasjoner som president eller generalsekretær i NSF - hvilket jeg vil anse lite realistisk - gjør vi klokt i skalere ned ambisjonene og utgiftene til et realistisk nivå.

● Odd Ristesund  
Sjakkameratene

Presidenten  
har ordet



## Om sjakk og madrasser

En president trenger ikke alltid skrive om alvorlige ting. Spesielt ikke i julivarmen. Denne gangen vil jeg heller bringe en historie om hvor oppslukende sjakk kan være. En sann historie.

Jeg har spilt turneringssjakk i to perioder: før jeg var 22, og etter jeg ble 44, når sønn Erik ble så god at han trakk med seg pappa igjen. I de mellomliggende 22 år spilte jeg ikke ett eneste turneringsparti, men desto mer kaffe-sjakk. Og da gjerne med min nære venn Thorvald. (Dette er ikke hans virkelige navn. Dere vil skjønne hvorfor etter hvert...)

#### Akt 1

Året er 1978, Thorvald er blitt pappa til en deilig liten tulle. Vi møtes på lokaltoget hjem til Nittedal. Babyen har vokst, fått ny seng, og Thorvald har kjøpt ny baby-madrass. Den legger han på bagasjehylla. Og vi spiller sjakk på det lille reisesjakk-brettet av plastikk. Et virkelig spennende

parti! Som slett ikke er ferdig når vi tumler av på Nittedal stasjon, med jakke og sjakkbrett i hånden. Men noe mangler. Når Thorvald kommer hjem, husker han på madrassen. Auda! Han etterlyser den i flere omganger på hittegodsens på Oslo S, men ingen madrass dukker opp. Den er blitt søkk borte.

#### Akt 2

Det er to uker senere. Vi møtes på ny på toget hjem. Thorvald har kjøpt ny madrass, akkurat lik den første! Han legger den på hylla. Vi setter oss litt nølende sammen, og fleiper litt om madrassen. Jeg sverger at jeg skal hjelpe ham å huske på den! Denne gangen har vi ikke brett, så vi prøver etter hvert et blinnsjakkparti. Det blir et virkelig spennende parti, og vi konsentrerer oss for å ikke miste oversikten over brikkene. Nittedal stasjon kommer veldig brått på denne gangen ogsaa, og vi tumler av. Dørene lukkes, toget ruller langsomt videre i retning Åneby...



Hugo Parr, Nittedal SK, er NSF's nyvalgte president.

Foto: Bjarke Kristensen

Og Thorvald skjønner 10 sekunder for sent at han påny har lagt igjen madrassen! Han handler resolutt. Han styrter inn i stasjonsbygningen, og nærmest stønner fram sitt ærend til mannen i luka: «Jeg har glemt igjen en baby-madrass på toget! Kan du ringe til Åneby stasjon med én gang!»

Mannen i luka ser lenge og meget forundret på Thorvald. Så sier han: «Babymadrass??? Men den har jeg jo her!» Hvorpå han går inn på bakrommet, og trekker fram den første madrassen! Som slett ikke var levert inn på Oslo S slik den skulle, men på Nittedal stasjon...

Moralen? At sjakk er et herlig spill. Ha en god sjakkhøst! Jeg gleder meg til å ta fatt på arbeidet i det nye sentralstyret, og kommer tilbake til det i neste nummer.

● Hugo Parr

Nyvalgt president



### «Springertrekk»

Fargelitografi av den anerkjente kunstneren Carl Oscar Schelbred

Kr. 2.700 m/ ramme,  
kr. 2.200 u/ ramme.  
Innrammet størrelse  
ca. 85 x 80 cm.

Bestilles fra:  
Norges Sjakkforbund, Frennings vei 3,  
0588 Oslo. Tlf. 22 15 12 41.



## Pardubice betyr sjakkopplevelse

**Tju spillere fra Norge bidro til at sjakkfestivalen i tsjekkiske Pardubice satte ny rekord for tolvte sommer på rad med over 2000 deltagelser.**

I tider når turneringstilbudet her hjemme nærmest tørker inn og det tilsynelatende skal være slik, er det befriende å kunne bevege seg ut av landet og puste inn suksessoppskrifter med virkelig et hav av sjakkglade mennesker blant brett og brikker.

Blant de mange sjakkfestivalene som florerer rundt i Europa, har Pardubice antagelig blitt den aller største. Sjakkspillere og familier bidro sterkt til at byen var fylt opp i alle fall til siste hotellrom under hovedturneringene gjennom åtte-ni dager i slutten av juli. Da var 1247 spillere fra 37 land og fordelt på fire grupper i aksjon samtidig.

### Czech Open 21.-28. juli

#### Gruppe A:

1. Mathias Womacka, Tyskland (2469) 7½  
134. Per Ove Egeli, Randaberg 4½  
185. Halvard Hagesæther, Hauge 4  
213. Kjell Arne Mork, Bergens 4  
231. Dagfinn Snarheim, Hauge 3½  
284. Arne Hagesæther, Hauge 2½  
292. Jan Vidar Vestly, Randaberg 2  
303 deltakere

#### Gruppe B:

1. Igor Varitski, Ukraina (2415) 8  
85. Alf Roger Andersen 5½  
112. Ivar Areklett, Hauge 5  
114. Ellen Hagesæther, Hauge 5  
162. Carl Peter Kirkebø, Akademisk 5  
272. Jan Rune Moberg, Follo 4  
397 deltakere

#### Gruppe D:

1. Viktor Smirnov, Estland (1862) 8  
111. Ståle Sending, Drammen 5,  
155. Pål Brantzeg, Stjernen 4½,  
160. Rolf Rolfsen, Trondheim 4½,  
175. Erik Eliassen, Hauge 4,  
209. Audun B. Fløtten, Modum 3½/6,  
220. Bjarne Stokke, Hauge 3½,  
246. Synnøve Snarheim, Hauge 3,  
263. Dag Eliassen, Hauge 2½,  
279. Jorunn Brekke, Modum 2/6  
294 deltakere



Flesteparten av årets norske spillere foran spillelokalet i Pardubice. Foran spillerne i A-gruppen, fra venstre Kjell Arne Mork, Jan Vidar Vestly, Per Ove Egeli, Dagfinn Snarheim, Halvard og Arne Hagesæther. Bak fra venstre Pål Brantzeg, Audun B. Fløtten, Rolf Rolfsen, Jan Rune Moberg, Dag og Erik Eliassen, Karl Johan Tørkli (turist), Ståle Sending og Bjarne Stokke.

Økonomien i å reise til et land som Tsjekkia blir ivaretatt gjennom det særdeles hyggelige prisnivået. Vi behøver ikke nevne at skummende friskt drikke fortsatt koster en femmer i varmen, men heller framheve at et dobbeltrom på trestjernes hotell ikke når opp til tre hundre norske kroner.

De mange nordmennene reiser slett ikke så langt for å jakte på de relativt beskjedne pengepremiene i en slik festival. I stedet deltar de gjerne høyest mulig oppe i gruppene der de er sikret reale sjakkopplevelser og ellers kjemper om individuell premiering i form av kjærkommen ratingframgang. Slik sett lyktes de fleste norske med turen, ikke minst Alf Roger Andersen fra Alta som får et skikkelig løft fra 1905 med 5½ poeng i gruppe B og en ratingprestasjon på over 2200.

Sjakk i Pardubice er så inspirerende at neste år blir vi antagelig enda flere. Hauge-gjengen tenker å inkludere et klubbmesterskap når de først møtes så sentralt i Europa.

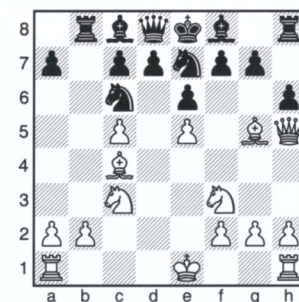
### En kjapp GM-skalp

Av de seks vestlendingene i toppgruppen - blant 34 stormestere og 52 IM'er - spiste Per Ove Egeli og Halvard Hagesæther flest kirsebær med de store. Per Ove fra Randaberg manglet bare en seier i siste runde på et IM-napp. I tredje runde fikk han en ung

stormester forbausende raskt på kroken:

**GM Dennis de Vreugt, Nederland**  
**Per Ove Egeli, Norge**  
Aljehins forsvar, B02

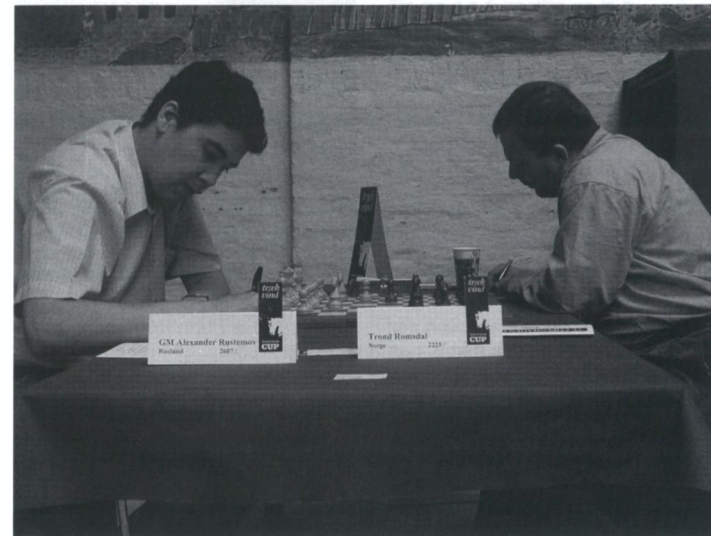
1.e4 Sf6 2.e5 Sd5 3.c4 Sb6 4.c5 Sd5 5.Lc4 e6 6.d4 b6 7.Dg4! Vil skremme den ukjente nordmannen med aggressivt spill. 7...bxc5 8.Lg5 Se7 9.dxc5 Sbc6 10.Sf3 h6 11.Dh5 Tb8 12.Sc3



12...hxg5! Svart er lite utviklet, men hvits armé er til gjengjeld overeksponert. 13.Dxh8 g4! 14.Sg5 Sxe5 15.Sce4 S7g6 Hvit håpet på 15...Sxc4 16.Sh7 Sg6 17.Sef6! gxf6 18.Sxf6!, men svart beholder også da overtaket med 18...Dxf6! 16.Dg8 De7 17.b3 f5! Det faller en offiser, og løpet er kjørt. 18.0—0 fxe4 19.Sxe4 Dh4 20.Tfe1 Se7 Så ensom ble madamen til sist. 0—1

• Øystein Brekke

## Tromsømafiaen på Sydentur



Storfint møte: GM Alexander Rustemov mot Trond Romsdal

**"Tromsø sin avdeling besto av seks fryktede krigere. Av disse knyttet det seg størst forventninger til Trond Romsdal og undertegnede." Slik beskriver Pål Røyset betingelsene foran Politiken Cup i København.**

Oppsummeringen viser noe varierende krigslykke. Øverste nordmann på resultatlisten ble ikke uventet Trond Romsdal. Men et godt resultat kunne vært enda bedre, forteller Røyset:

"Trond mistet litt av inspirasjonen etter at han måtte se en kjempestilling forvitte til remis i 7. runde. Ellers leverte han flere partier som bekreftet den jevne fremgangen over flere år. Selv hadde jeg en følelse av dårlig glid. En kliss vunnet stilling ble remis. Og IM Klaus Berg hadde jeg fått opp på tauene helt til tidsnøden

### Politiken Cup

1. Mikhail Gurevich, Belgia (2633) 8½/11  
28.-52. Trond Romsdal, Tromsø 6½  
28.-52. Pål Røyset, Tromsø 6½  
53.-68. Thomas Robertsen, Tromsø 6  
69.-86. Tormod Furu, Tromsø 5½  
69.-86. Mikael Westlund, Tromsø 5½

satte inn..."

Resten av mafiaen kunne også notere gode enkeltresultater, men noe ujevnt spill. Røyset beretter videre at "Thomas (Robertsen) startet tregt. Så fikk han opp dampen og i siste runde ble svenske Johansson feid av banen med et gnistrende dameoffer. Tormod (Furu) leverte en fin innsats og vant flere partier forbausende raskt etter skape åpninger der motstanderne ikke hang med. Mikael (Westlund) gjorde det nesten som forventet, men har mer inne. Parviz (Elka) startet som en komet. Men så gikk han på en lei smell og i kjølvannet fulgte det flere smell."

"Vi fant oss godt til rette her — faktisk så godt at vi planlegger å reise ned også neste år, men da håper vi på å få med oss flere fra vår egen klubb og fra våre kjære nabo-klubber," konkluderer eldstebroren Røyset.

• HAN

16.-27. juli

87.-105. Jan Børge Wilsbeck, OSS 5  
132.-139. Terje Hoff, Stjernen 3½  
132.-139. Terje Lie, Bergens 3½  
140.-146. Parviz Elka, Tromsø 3  
150 deltakere

## Bornholm blues

Bornholm er et slags "Nordens Syden", og kan tilby ferievilkår som de aller fleste finner tilfredsstillende. Rønne er øyas største sted, men ikke større enn at du hører svartrostens vakre sang midt i sentrum. Rønne og øya forøvrig er rik på interessante kulturminner, betagende arkitektur, røkt fisk, godt vær og har Skandinavias beste sandstrender.

Er sted oppe i all denne velgjørende trivselen, kan den rette Viking-ånden ha fordampet fra de norske hoder. Resultatene er nok omtrent som forventet, med et lite minus foran noen navn. Blant annet undertegnede, som ikke gleder seg over å stå igjen som beste nordmann.

Magnus Carlsen var nær noe stort da han strakk ut en snubletråd for GM Loginov (2499) i 1.runde. Russeren gjenvant imidlertid balansen i siste liten.

Vidar Taksrud kan glede seg over det relativt sett beste norske enkeltresultat: remisen mot IM V.Poley fra Hviterussland burde vært et helpoeng. Geir Ivar Henriksen slo også til med en sterk IM-remis, mot danske Carsten Høi.

• Trond Solem

### Rønnes 100-årsjubileum

24.-30. juni

1. Tiger H. Persson, Sve (2443) 7½/9  
31. Trond Solem, Follo 5  
37. Geir Ivar Henriksen, Tempo 4½  
45. Vidar Taksrud, Tempo 4½  
47. Magnus Carlsen, NTG 4  
51. Jon F. Rørvik, Tempo 4  
57. Tom Richard Evensen, Trondheim 4  
61. Endre Dalsrud, Stjernen 3½  
67. Børge Svanholm, Stjernen 3  
72. Olav Erikstad, Tromsø 3  
76. Kjell Aurlund, Stjernen 2½/8  
79 deltakere

## Ung mestere

Silje Bjerke gjorde et fint resultat og en ratingprestasjon på opp mot 2200 etter to seire og ni(!) remiser i Smith & Williamson Young Masters i juli. Hun delte femteplassen med Carl Fredrik Ekeberg, som imidlertid møtte noe svakere motstand. Marte Egeland klarte seg også bra mot sterk motstand og karret i land 4½ poeng, mens Torill Hagesæther måtte nøye seg med 3.



# Kramnik er SJAKKONGEN av Dortmund

**For sjette gang på sju forsøk gikk Vladimir Kramnik til topps i Dortmund. I år var ratingsnittet svimlende 2755, og hele seks av verdens tolv høgest rangerte spillere stilte til start i årets hittil sterkeste dobbeltberger.**



For sjette gang på sju forsøk gikk Vladimir Kramnik til topps i Dortmunds tradisjonsrike turnering med sine 6½ poeng av 10 mulige. Kramnik er pr. 1. juli rangert som nr. 2 i verden, 36 ratingpoeng bak Kasparov. Seieren i Dortmund ga han tydeligvis blod på tann: "Med denne seieren har jeg lagt grunnlaget for snart å ligge først på verdensrankingen," sa han i en kommentar.

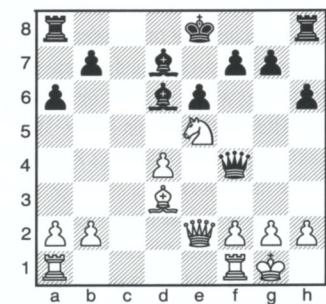
Det er ikke ofte man ser en regjerende verdensmester komme helt sist i ei turnering, men Viswanathan Anand var den uheldige som ble unik i denne sammenheng. Med 30% score og ingen seire var han selvfølgelig misfornøyd med egen innsats. Men inderen har tydeligvis ikke mista motet. Etter turneringa uttalte han følgende: "Nå skal jeg hvile litt, og etter det skal jeg forberede meg til årets VM." Foreløpig har FIDE verken bestemt spillested eller tidspunkt for dette arrangementet.

På like mange poeng kom Veselin

Topalov, men han ble slått på kvalitet fordi han tapte innbyrdes mot Kramnik. I sitt parti mot Anand i 3. runde viser han hvorfor nettopp han vant flest partier i Dortmund.

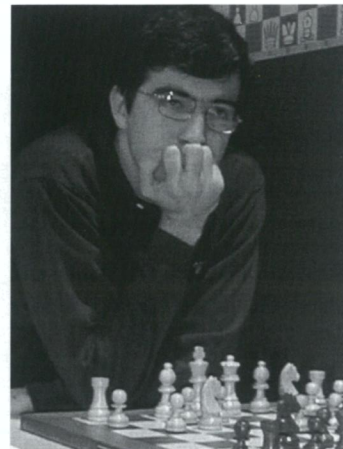
Veselin Topalov (2711)  
Viswanathan Anand (2794)  
Fransk forsvar, C10

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.Lg5 dxe4 5.Sxe4 Sbd7 6.Sf3 h6 7.Sxf6† Sxf6 8.Lxf6 Dxf6 9.Lb5† c6 10.Ld3 a6 11.c3 c5 12.Se5 Ld6 13.De2 Førrebels har ein følgd partiet Topalov-Sjirov (Leon 2001). Då spelte dei 13.Da4† Ke7 14.0-0 Lxe5 15.dxe5 Dxe5 16.Tae1 Dc7 17.Dh4† g5 18.Dh5 Ld7, og kvit har litt kompensasjon for bonden, men neppe nok. 13...cxd4 14.cxd4 Ld7 Sjakken på b4 ser forlokkande ut, men etter 14...Lb4† 15.Kf1 0—0 16.h4! er det god sjanse for at kvit får angrep, medan svart har problem med utviklinga av dronningfløya. 15.0—0 Df4?! Eit særst farleg bonderov. 15...Td8 ser ut som eit sunt trekk.



16.g3! Dxd4 17.Sxd7 Kxd7 18.Df3

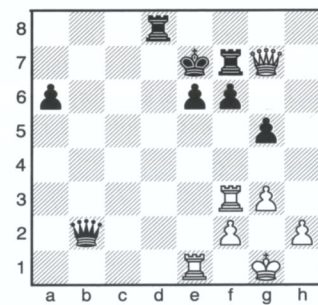
Sparkassen Dortmund Chess Meeting		12.-22. juli 2001									
	Elo	1	2	3	4	5	6	Sum	Prestasjon		
1. Vladimir Kramnik	2802	**	1½	½½	1½	½½	½1	6½	2858		
2. Veselin Topalov	2711	0½	**	½½	11	½½	11	6½	2876		
3. Peter Leko	2730	½½	½½	**	½½	1½	½½	5½	2796		
4. Alexander Morozevitsj	2749	0½	00	½½	**	11	½1	5	2756		
5. Michael Adams	2744	½½	½½	0½	00	**	½½	3½	2645		
6. Viswanathan Anand	2794	½0	00	½½	½0	½½	**	3	2594		



Sjakkongen av Dortmund i spill under 8. runde i Dortmund.

Foto: Øystein Brekke

Opninga til kvit har vore ein suksess. Kongen til svart har allereie havna i midten (i ei ope d-linje!) og dessutan kjem kvit til å få bonden att med ein gong. 18...Ke7 18...Kc8 19.Le4! Ta7 20.Tfd1 De5 21.Tac1† Kb8 22.Dxf7 er fantastisk for kvit. 19.Dxb7† Kf6 20.Tad1 Da7 21.Df3† Ke7 22.Dg4 g5 Kanskje kunne Anand ha prøvt 22...Dc5 med ideen å få til eit dronningbytte etter 23.Dxg7 Tag8 24.Dc3 Dxc3 25.bxc3. Det kostar ein bonde, men kongen er i alle høve trygg. 23.Lc4 Db6 24.Td3 Tad8 24...Dxb2 25.Te1 med trusselen Txe6†! ser heller ikkje bra ut for svart. 25.Tf3! Truar Txf7†! 25...Le5 26.Te1 f6 27.Dh5 Db4 28.Txe5! Dxc4 28...fxe5? 29.Df7† Kd6 30.Dxe6† Kc7 31.Tf7† Kb8 32.Dxa6 med matt. 29.Te1 Dxa2 30.Dg6 Thf8 31.Dxh6 Dxb2? Mykje betre hadde det vore å forsøke 31...e5 for å få dronninga med i forsvaret. 32.Dg7† Tf7



33.Txe6†! Kxe6 34.Te3† De5 35.Txe5† fxe5 36.Dxg5 Ein seier jo at to tårn skal vera betre enn ei dronning, men det er verkeleg ei sanning med modifikasjonar. Når stillinga er så ope er dronninga særst sterk. Ho kan jo sjakke frå alle kantar. 36...Tdf8 37.Dg4† Kd5 38.Dd1† Kc5 39.Dc2† Kb4 40.Db2† Kc5 41.Dxe5† Kb6 42.h4 a5 43.h5 Td7 44.De6† Kc7 45.h6 Ein kan kanskje synest at det var tidleg å gi opp, men stillinga er faktisk heilt håplaus for svart. Dronninga til kvit plukkar opp a-bonden og seinere kan kongen og bøndene avansere i samla tropp utan at svart kan gjera noko mot det. 1—0

Budsjettet for denne stormesterturneringa kan få enhver i sjakk-Norge til å falle av stolen. Sponsorar bidrar med heile ein million tyske mark (i overkant av fire millionar norske kroner) til sjakkfestivalen i Dortmund. Her nøyer de seg dessuten ikkje med å arrangere ei eksklusiv superstormesterturnering. I tillegg ble det arrangert ei åpen turnering for folk med FIDE-rating, og ei åpen turnering for folk utan FIDE-rating, og totalt møtte rundt 300 personer opp til disse.

Neste år feirer Dortmund 30-årsjubileum, og det gjør de med stil. Da utvider de gruppa av eksklusive GM-er i verdens-toppen fra seks spillere til åtte.

• VH

Partikomentarar: SB

Mer info: [www.chessgate.de](http://www.chessgate.de)

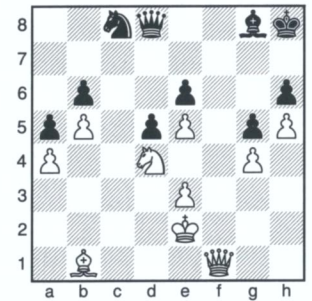
“Guess what? My report yesterday was basically all correct on the details of the Brain Games press conference today – we scooped everyone! It is surprising what a journalist, a bar and few drinks can do!”

John Henderson i sin daglige rapport fra Dortmund på Internett, [www.chesscenter.com/twic/twic.html](http://www.chesscenter.com/twic/twic.html)

## De gamle er eldst

Sjakklig sett blir de gamle vanligvis yngre og yngre med årene, men 70-årige Viktor Kortsnoj viste i stormesterturneringa i Biel at de gamle fortsatt er eldst.

I stormesterturneringa i Biel var han ikkje bare eldst, han var også rangert nest lavest. Han var ikkje akkurat forhånds-favoritt med en rating på 2617 og et snitt på ratingsnitt på motstanderne på 2666.



### Tro på mirakler!

– Hvis en spiller tror på mirakler, kan han noen ganger lage dem, har ham en gang sagt. Troen på mirakler gjorde nok at han klarte å åpne med to sterke seire. Først slo han forhåndsfavoritten Gelfand, deretter var det russeren Grisjuk som fikk blø.

Viktor Kortsnoj (2617)  
Aleksander Grisjuk (2669)

Kortsnoj har spilt seg opp ei fenomenal stilling, og etter 49.Sc6 valgte Grisjuk å kaste inn håndkleet. Svart truer både dronninga og 50.Df6†, og både 49...Dc7 og 49...Dd7 strander på 50.Df8!. Bonden på h6 er truet, og dessuten henger springeren på c8 hvis dronninga flytter. 1-0

• VH

Biel Chess Festival		23. juli - 3. august 2001						
	Elo	1	2	3	4	5	6	Sum
1. Viktor Kortsnoj	2617	**	½½	1½	01	1½	10	6
2. Peter Svidler	2695	½½	**	½½	0½	1½	1½	5½
3. Boris Gelfand	2714	0½	½½	**	1½	½½	½½	5
4. Yannick Pelletier	2531	10	1½	0½	**	½0	½½	4½
5. Aleksander Grisjuk	2669	0½	0½	½½	½1	**	½½	4½
6. Joel Lautier	2675	01	0½	½½				

## Fischer inn på ratinglisten

FIDE har kommet med nye ratinglister, og moret seg med å putte alle passive spillere tilbake i listene. Det betyr blant annet at Bobby Fischer er inne igjen på ratinglisten og plasserer seg som nummer 4, mellom Anand og Adams.

### Topp 15 Verden:

1. Garry Kasparov (RUS)	2838
2. Vladimir Kramnik (RUS)	2802
3. Viswanathan Anand (IND)	2797
4. Robert J. Fischer (USA)	2780
5. Michael Adams (ENG)	2744
6. Alexander Morozevich (RUS)	2739
7. Vassily Ivanchuk (UKR)	2731
8. Peter Leko (UNG)	2730
9. Evgeny Bareev (RUS)	2719
10. Gata Kamsky (USA)	2717
11. Boris Gelfand (ISR)	2714
12. Veselin Topalov (BUL)	2711
13. Rustam Kasimdzanov (UZB)	2704
14. Ilia Smirin (ISR)	2702
15. Alexander Khalifman (RUS)	2699

### Topp 15 Norge:

1. Simen Agdestein (NTG)	2572
2. Einar Gausel (OSS)	2520
3. Jonathan D. Tisdall (Nordstr.)	2492
4. Rune Djurhuus (ASKO)	2474
5. Knut J. Helmers (Stjernen)	2465
6. Berge Østenstad (Asker)	2439
7. Arne Zwaig (Asker)	2439
8. Leif Erlend Johannessen (OSS)	2426
9. Frode Elsnest (ASKO)	2412
10. Roy H. Fyllingen (Bergens)	2389
11. Erik Fossan (Randaberg)	2389
12. Leif Øgaard (Follo)	2387
13. Per Manne (SK96)	2386
14. Bjørn Tiller (OSS)	2376
15. Espen Agdestein (OSS)	2375



# Chess Informant

Available in August

VOLUME  
**81**  
PRINTED BOOK  
&  
CD

» From Kasparov (Linares) to Kasparov (Astana)  
» The same as the book on CD +  
800 best games of Chess Informants 1-80

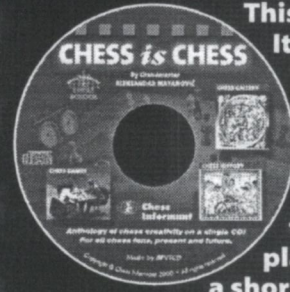
**TOP 12+1**  
GAMES • STATISTICS • THEORY

Top "12+1" has proved very popular with chess players. The second number is coming out and Judit Polgar's play at the European Championship in Ohrid was such that we thought we might have to change the title to the Top "1+12"

Available in August

Available now

## CD CHESS is CHESS



This exciting CD is an anthology of chess creativity. It contains the educational program "chess school"; all the games selected from the World Championships, Candidates and Interzonals and 200 greatest tournaments; the biographies and results of leading chess players in the past and today; several chess playing engines (playing programs); a short history of chess; stamps with chess themes; and the FIDE Laws of Chess. In all there are over 1000 photographs and illustrations.



Maybe a better anthology on chess exists somewhere but we haven't seen it!

Chess Informant

ON THE INTERNET <http://www.sahovski.com>  
[www.sahovski.co.yu](http://www.sahovski.co.yu)

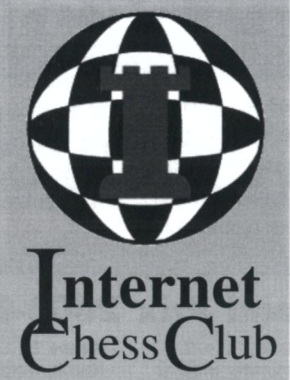
## DU TREKKER...



Kombinasjonene denne gang er alle fra årets Landsturnering i Kristiansund. Løsningene står på side 33.

<p><b>Nr. 1: Hvit trekker</b></p>	<p><b>Nr. 2: Hvit trekker</b></p>	<p><b>Nr. 3: Svart trekker</b></p>
<p><b>Nr. 4: Svart trekker</b></p>	<p><b>Nr. 5: Svart trekker</b></p>	<p><b>Nr. 6: Svart trekker</b></p>

**Internet Chess Club**  
26 000 medlemmer  
110 000 partier daglig



### DITT TREKK

- Hundrevis av stormestere spiller her
- Spillere fra 80 land
- Over 400 ukentlige turneringer
- 24-timers online-hjelp
- Programvare på 10 forskjellige språk, også norsk
- Online-hjelp og dokumentasjon på norsk
- Bli medlem NÅ!

[www.chessclub.com](http://www.chessclub.com)



Telenor er samarbeidspartner med Norges Sjakkforbund.



Vi støtter satsingen på norsk elitesjakk.

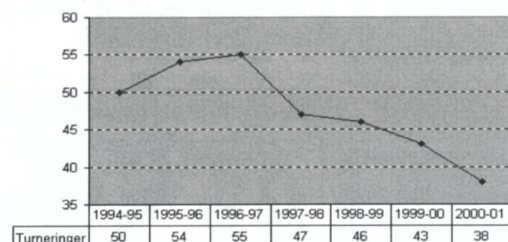


# NGP i krise?

NORGES  
GRAND PRIX

I det Norges Grand Prix går inn i sin 25-årsjubileumssesong, er det lite som minner om jubileum. Forbundet garanterer ikke for de oppsatte pengepremiene, og antallet turneringer raser.

De tradisjonsrike turneringene på Gausdal, som vanligvis har innledet en ny NGP-sesong ble avlyst, og den like tradisjonsrike Nordstrand Grand Prix siste helga i august. Fallet fra 146 deltakere i 1991 til 54 i 2000 ble tydeligvis for stort.



I 1996-97-sesongen ble det arrangert 55 NGP-turneringer, i forrige sesong 38, og denne sesongen ser det ut til å bli enda færre.

## - Vi satser på minst 50!

Mens andre legger turneringer ned, har de i Sandefjord og Trondheim funnet ut at det ikke blir flere deltakere av å ikke arrangere turneringer. I oktober står nemlig to turneringer opp fra de døde, og blir arrangert igjen for første gang på flere år.

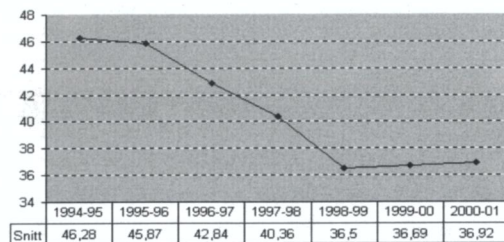
Rolf Rolfsen, sekretær i Trondheim Sjakkforenings nye styre, opplyser om at Sparebank1 sponser med pengepremier, og at spillelokalet, Britannia Hotell, er kjempeflott. – Vi må jo lokke folk hit, og legger til: – Fredag kveld regner vi med å få mediens oppmerksomhet når to kjendiser spiller mot hverandre midt i sentrum av byen. En del av denne oppmerksom-

heten sørger han sjøl for. Rolfsen er nemlig journalist i Adresseavisen.

Også i Sandefjord lokkes det med flotte lokaler. – "Kurbadet" er nyoppusset, og som skapt for å være spillelokale, sier Leif Tidemann-Andersen som representant for Caissa SK i Sandefjord.

## Stabilt deltakersnitt

Det er ikke bare arrangørene som svikter. Deltakerantallet sank først.



Det er rimelig å anta at fallet i antall deltakere også demotiverte arrangørene i forhold til årene som kom etterpå. Av kurva ser en dessuten at gjennomsnittlig antall deltakere har vært stabilt de tre siste åra.

Det behøver ikke si så mye. Hvis noen turneringer med få deltakere forsvinner, vil dette gi et positivt utslag i snittet. Trenden er uansett at såvel deltakere som arrangører svikter NGP.

## Gått ut på dato?

På kongressen informerte Dag Lauvås delegatene om hva Lauvås-utvalget har kommet fram til. De mener NGP-systemet har gått ut på dato, og som en forsøksordning får vi i kommende sesong fire NGP-frie helger. Hva som skal komme i stedet for, er det foreløpig ingen som veit. I månedsskiftet august/september skal det komme en tilbudskatalog.

• VH

## Norges Grand Prix 2000-01 - sluttstillinga

**Klasse Mester:** 1. Leif Erlend Johannessen, OSS 114, 2. Torbjørn R. Hansen, Tempo 85, 3. Stig K. Martinsen, Bergens 69, 4. E. Fossan, Randaberg 54, 5. P. Fossan, Randaberg 50, 6. H. Ådnøy, Follo 43, 7. T. Johansen, Strømmen 39, 8. A. G. R. Moen, OSS 39, 9. P. Omtvedt, 38, 10. T. Bryn, Molde 38  
**Klasse 1:** 1. Stig K. Martinsen, Bergens 90, 2. Omtvedt Per, Stjernen 65, 3. Kjetil Stokke, Fana 58, 4. V. Hansen, Trondheim 49, 5. R. Ellingsen, Strand 46, 6. R. Sersch, Strand 44, 7. M. Carlsen, NTG 40, 8. T. Bryn, Molde 39, 9. B. W. Svanholm, Stjernen 39, 10. M. Lilleøren, Lørenskog 37  
**Klasse 2:** 1. Stig K. Martinsen, Bergens 94, 2. Thomas Bryn, Molde 75, 3. Børge W. Svanholm, Stjernen 69, 4. M. Carlsen, NTG 68, 5. R. Ellingsen, Strand 61, 6. B. A. Kvisvik, NTG 59, 7. T. Klausen, Bergens 53, 8. R. Boger, Randaberg 50, 9. T. Nil- sen, Strømmen 48, 10. Ø. Ukkelberg, Trondheim 27

**Klasse 3:** 1. Lars Erik Pedersen, Strømmen 94, 2. Thomas Nyland, Molde 90, 3. Magnus Carlsen, NTG 88, 4. R. Justad, Stjernen 61, 5. R. Haug, OSS 58, 6. Ø. Bøyum Fossum, Drammen 58, 7. Å. Sem-Johansen, Groruddalens 56, 8. Pål Skogli, Gjøvik 50, 9. S. Haugen, OSS 46, 10. C. Chr. Aarnes, Gjøvik 45  
**Klasse 4:** 1. Magnus Carlsen, NTG 101, 2. Åsmund Sem-Johansen, Grorudd. 86, 3. Rolf Haug, OSS 80, 4. Ø. Bøyum Fossum 73, 5. C. Chr. Aarnes, Gjøvik 70, 6. Ø. Edvardsen, Drammen 62, 7. R. Flores, Nittedal 56, 8. S. Haugen, OSS 53, 9. J. R. Holmboe, Caissa 51, 10. O. Christensen, Tønsberg 45  
**Klasse 5:** 1. Magnus Carlsen, NTG 104, 2. Øystein Edvardsen, Drammen 83, 3. Øystein B. Fossum, Drammen 81, 4. R. Flores, Nittedal 76, 5. S. Haugen, OSS 60, 6. J. L. Hammer, OSS 81, 7. A. Bøyum Fossum, Drammen 52, 8. S. Hanevik, Bergens 47, 9. E. Henriksen, OSS 46, 10. O. R. Drønen, Aalesund 44

# Sandefjord Grand Prix 2001

SK Caissa inviterer til Sandefjord Grand Prix 13.-14. oktober.  
Det nyoppussede «Kurbadet» er velegnet som spillested.

**Siste frammøte:** Lørdag 13. oktober kl. 0930  
**Spillested:** Kurbadet  
**Turneringsform:** 5 runder Monrad  
**Betenkningstid:** 1½ på 40 trekk, ½ på resten  
**Gruppeinndeling:** Over/under 1500  
**Startavgift:** Kr 300 (junior kr 200)  
**Premiering:** Gruppe A: kr 2000-1500-1000-500  
 Gruppe B: kr 1750-1250-750-250

## Innkarvinger:

For øvrig klassevis premiering.  
Gjelder ved minst 55 deltakere totalt.  
Hotell Kong Carl, tlf. 33 46 31 17  
enkeltrum kr 525, dobbeltrom kr 375  
Hotell Rica Park Hotell, tlf. 33 44 74 00  
enkeltrum kr 780, dobbeltrom kr 480  
Alle priser er med frokost.

**Påmelding:**  
Einar Kjæmperud  
tlf. 33 47 47 17p,  
33 13 54 43a,  
907 45 814m  
eller Pål Farmen  
tlf. 33 46 54 29  
e-post: [paal.farmen@c2i.net](mailto:paal.farmen@c2i.net)

**Påmeldingsfrist:**  
Onsdag 10. oktober

# SpareBank1 Grand Prix



Trondheim Sjakkforening

**Trondheim Sjakkforening og Sparebank1  
ønsker velkommen til Sparebank1 Grand Prix.**

**Tid:** 20.-21. oktober 2001  
**Spillested:** Britannia Hotell, Trondheim  
**Turneringsform:** 5 runder Monrad  
**Gruppeinndeling:** Over/under 1500  
**Innkarvinger:** Sjakktilbud på spillestedet  
(tlf. 73 53 53 53)  
**Betenkningstid:** 1½ time på 40 trekk og ½ time på resten av partiet  
**Startavgift:** Senior kr 250, junior kr 150  
**Premiering:** Gruppe A (over 1500): 3000 - 2000 - 1000  
 Gruppe B (under 1500): 2000 - 1200 - 800  
 Ellers klassevis 1/3 premiering.

**Påmelding og informasjon:**  
Tom Richard Evensen  
Vestre Tunhøgda 12  
7058 Jakobsli  
telefon 73 54 61 19a  
mobil 909 18 597  
e-post: [Tom.Richard.Evensen@ceetron.com](mailto:Tom.Richard.Evensen@ceetron.com)

**Påmeldingsfrist:**  
Torsdag 18. oktober



# Turneringsinfo

SS=spillested, r=runder, TT=Tenketid, Gr=grupper, SA=startavgift, PP=pengepremier, Pl=påmelding/informasjon, F=Frammøtetid

## 1. september: Ope KM i lynsjakk

SS: Knausen Hotel & Motel, Molde, TT: 5 min, Gr o/u 1250, SA: 100-75, Pl: Egil Arne Standal 70 06 74 28p, 70 06 64 40a, Jarl-Arve Sunde 70 06 75 29p, F: kl. 1300, påmeldingsfrist: 31.8.

## 2. september: Ope KM i hurtigsjakk

SS: Knausen Hotel & Motel, Molde, 7r, TT: 25 min, Gr M og 1-5, SA: 150-75, PP: Gr. A 500-300, gr. B 400-200. Pl som over, F: kl. 1030, påmeldingsfrist 1.9.

## 2. september: Strømmen Grand Prix

SS: Strømmen videregående skole, 6r, TT: 25 min, Gr o/u 1500, SA: 220-100, PP: Gr. A 1500-1000-750, gr. B 1000-500, Pl: Eddy Nygaard 63 83 88 76p, 22 02 76 92a, e-post: eddy.nygaard@no.aga.com, F: kl. 1030, påmeldingsfrist 30.8.

## 15. september: Det åpne Rogalandsmesterskapet

SS: Karmøy kulturhus, Åkrehamn, 6r, TT: 30 min, Gr o/u 1500, SA: 100-60, PP: 500-300-200 i begge gr, Pl: Kirsten Ferkingstad 52 82 03 28p, F: kl. 1030

## 15. september: Maratonlyn (inngår i Hedmark Sjakkfestival)

SS: Hanstad skole, 25r, TT: 5 min, SA: 200-100, Pl: Carl Henrik Amundsen 62 97 10 39p, e-post: ojl@tegra.no, Jan Magne Stubberud 61 25 67 51p, e-post: jstubb@online.no, Carl Henrik Amundsen 62 41 25 35p, påmeldingsfrist 10.9. Se for øvrig annonse i nr. 3.

## 15.-23. september: Nordisk for seniorer

SS: Hotel City, Fredrikstad, 9r sveitser, TT: 2t/40, 1t/resten, alle i en gr, SA: 400, PP: 6000-4000-3000-2000-1000-500, samt 2000-1000 i ratinggruppene 1750-1999, 1500-1749 og under 1500, Pl: Bjørn B. Johansen, 69 34 52 20, e-post: bjoerjoh@c2i.net, se annonse i nr. 3

## 28.-30. september: Kalotturneringen

SS: Hammerfest hotell, 7r, TT: 1.-2.r 30 min, 3.-7.r 1½t/40, ½t/15, ½t/resten, alle i en gr, SA: 300-150, PP: 5000-3000-2000, samt 1000-500 i ratingklassene 1-5, Pl: Bjørn Esaiaassen 78 41 86 14p, Viktor Paulsen 78 43 52 86p, 996 90 149m, e-post: viktorp@baretsnett.no, F: kl. 1630, påmeldingsfrist 27.9.

## 29. september: AskerSchladden

SS: Samfunssalen, Trekanten, 6r, TT: 30 min, o/u 1500, SA: 200-100, PP: Gr. A 2000-1000-500, gr. B 1000-700-500, Pl: Øistein Yggeseeth 66 79 68 39p, e-post: oeyggsth@frisurf.no, F: kl. 1030, påmeldingsfrist 27.9.

## 13.-14. oktober: Sandefjord Grand Prix

SS: Kurbadet, 5r, TT: 1½t/40, ½t/resten, SA: 300-200, PP: Gr. A 2000-1500-1000-500, gr. B 1750-1250-750-250 (v/ min. 55 delt.), Pl: Einar Kjæmperud 33 47 47 17p, 33 13 54 43a, 907 45 814m, Pål Farmen 33 46 54 29p, e-post: paal.farmen@c2i.net, F: kl. 0930, påmeldingsfrist 10.10. Se annonse side 35.

## 13.-14. oktober: Torghatten Grand Prix

SS: LHL-senteret, Brønnøysund, 5r, TT: 1½t/40, ½t/resten, SA: 300-200, PP: Gr. A 2000-1000-500, gr. B 1000-500-200, Pl: Odd A. Vedal 75 02 20 91p, 900 26 590m, e-post: odd.a.vedal@c2i.net, F: kl. 0930, påmeldingsfrist 11.10.

## 19.-21. oktober: Stjernen Grand Prix

SS: Stjernens lokaler, Seildukgaten 11, 5r, TT: 1½t/40, ½t/resten, SA: 300-150, PP: Etter NGPs lover, Pl: Gudmund Stenersen 22 68 74 69p, 415 03 810m, e-post: gsterners@chello.no, F: 1830

## 20.-21. oktober: Sparebank1 Grand Prix

SS: Britannia Hotell, Trondheim, 5r, TT: 1½t/40, ½t/resten, Gr o/u 1500, SA: 250-

150, PP: Gr. A 3000-2000-1000, gr. B 2000-1200-800, Pl: Tom Richard Evensen 73 54 61 19p, 909 15 597m, e-post: Tom.Richard.Evensen@ceetron.com, F: kl. 0930, påmeldingsfrist 18.10. Se annonse side 35.

## 3. november: Bronstein Cup

SS: Sotra vgs., 6r, TT: 30 min, alle i én gr, SA: 200-150, PP: Til beste tredel, Pl: Tom Eriksen 55 50 01 08p, Oddbjørn Hagen 56 33 33 51p, F og påmeldingsfrist kl. 1000.

## 3.-4. november: Ivar Berris minneturn.

SS: Ole Vig vgs., Stjørdal, 5r, TT: 1½t/40, ½t/15, ½t/resten, Gr o/u 1500, SA: 250-150, PP: Til beste tredel, Pl: Jon Arne Stokhaug 74 82 05 06p, 926 35 234m, F: kl. 0930, påmeldingsfrist 2.11.

## 4. november: BaglerBalladen

SS: Arbeiderforeningens selskapslokaler, 6r, TT: 25 min, alle i én gr, SA: 200-150, PP: 1000 til vinner av kl M-1-2-3-4-5 og A-B-C (A=M+1, B=2+3, C=4+5), Pl: Sverre Høegh Krohn 33 04 62 05p, 997 44 095m, e-post: shkrohn@c2i.net, F: kl. 1000, påmeldingsfrist 1.11.

## 15.-18. november: Julebordssjakken

SS: Gausdal Høifjellshotell, 6r, TT: 1½t, ingen ratingberegning, hotellet støtter med tilbud på hjelpesjon, SA: 200, Pl: Otto Ibenfeldt 64 93 28 51p, 928 03 715m

## 17. november: Schakklubben av 1911s 90-års jubileumsturnering

SS: Korsvoll skole, 6r, TT: 19 min + 11 sek. tillegg tid pr. trekk, gr o/1750, 1250-1749 og u1250, SA: 200-150-LP100, PP: Gr. A 1500-900-700, gr. B+C 1000-700-500, vinner av NGP-klassene M-1-2-3-4-5 får fri deltakelse i ColorLine Cup i mai 2002. Pl: Johs R. Kjekken 22 46 12 06p, e-post: kjekken@sensewave.com, F: kl. 1030, påmeldingsfrist.

## Bunnrekord for Rosecupen

Bare 10 deltakere møtte opp i sesongens siste NGP-turnering, den tradisjonsrike Rosecupen i Molde. Formannen i Molde SK, Håkon Bentsen, mener oppmøtet er nærmest katastrofalt.

For mange år siden tiltrakk turneringa rundt 60 personer fra hele landet. I år var to klubber representert, Molde og nabolubb Kristiansund.

• VH

### Rosecupen 2001

Molde, 16.-17. juni

1. Karl W. Strand, Kristiansund 1827 +09=02 +03 =04 =05 3½
2. Eilif Odde, Kristiansund 1892 +08=01 =05 +06 =04 3½
3. Thomas Bryn, Molde 1618 +04+06 -01 =05 +08 3½
4. Ola Mogstad, Molde 3, 5. Håkon Bentsen, Molde 3, 6. Audun Sele, Molde 2½, 7. Lars Nybrott, Kristiansund 2½, 8. Gudmund Farstad, Molde 2, 9. Thomas Nyland, Molde 1½, 10. Alf Terje Aure, Molde 0

## Høstens seniorturneringer

Det er to arrangementer dette halvåret alle seniorer (fylt 60 før 01.01.2001) bør være oppmerksom på.

Først og fremst Nordisk Mesterskap som arrangeres i Fredrikstad 15.-23. september. Her er det plass for alle og det er påmeldt spillere med rating fra i underkant av 1400 og opp til 2200.

Det neste er VM i Italia 16.-29. oktober. Her er det blitt endringer i reiseprogrammet slik at det blir fly til Milano den 16. Delta-gerne blir hentet med buss og kjørt til Gardasjøen, hvor vi skal spille i en liten kurby som heter Arco. Det er sendt påmeldings-skjema til en del seniorer, men hvis noen som ikke har mottatt dette er interessert, kan de henvende seg til Richard Wicklund-Hansen, telefon kontor 22 04 09 80.

• Richard Wicklund-Hansen

## TURNERINGS KALENDER

for Norges Sjakkforbund

Dato	Turnering	Sted
1. september	Ope KM i lynsjakk i Molde	Møre og Romsdal SK
2. september	Ope KM i hurtigsjakk i Molde (NGP)	Møre og Romsdal SK
2. september	Strømmen Grand Prix, hurtigsjakk (NGP)	Strømmen SK
15. september	Det åpne Rogalandsmesterskapet (NGP)	Sevland SK
15. september	Hedmark Sjakkfestival med lynmaraton	Hanstad SK
15.-23. september	Nordisk mesterskap for seniorer	Fredriksstad SS
28.-30. september	Kalotturneringen (MNGP)	Hammerfest SK
29. september	AskerSchladden, hurtigsjakk (NGP)	Asker SK
5.-7. oktober	KM-helig, kretsmesterskap for lag	NSF-kretsene
12.-14. september	NM for juniorlag	Bærum SKU
13.-14. oktober	Sandefjord Grand Prix (NGP)	SK Caissa
13.-14. oktober	Torghatten Grand Prix (NGP)	Brønnøysund SK
19.-21. oktober	Stjernen Grand Prix (NGP)	SK Stjernen
20.-21. oktober	Sparebank1 Grand Prix (NGP)	Trondheim SF
26.-28. oktober	KM for ungdom individuelt	USF-kretsene
3. november	Bronstein Cup (NGP)	Sotra SK
3.-4. november	Ivar Berris minneturnering (NGP)	Stjørdal SK
4. november	BaglerBalladen (NGP)	Tønsberg SK
10.-11. november	NSFs seriesjakk	Otto Ibenfeldt
15.-18. november	Julebordssjakken, Gausdal Høifjellshotell	SK av 1911
17. november	Schakklubben av 1911s jubileumsturnering (NGP)	USF/Randaberg SKU
23.-25. november	NM for ungdom individuelt	
1.-2. desember	NSFs seriesjakk	
9. desember	Thoralf Pedersens Grand Prix, hurtigsjakk (NGP)	SK Tempo
15.-16. desember	Reservert ikke-NGP-arrangementer	

### 2002:

4.-6. januar	Otto Open (NGP), Gausdal Høifjellshotell	SK Jarl
4.-11. januar	Gausdal Troll Masters, Gausdal Høifjellshotell	SK Jarl
12.-13. januar	Det åpne NM i hurtigsjakk	Fredriksstad SS
19.-20. januar	NSFs seriesjakk	
25.-27. januar	NTG Grand Prix (NGP)	NTG SK
2. februar	Moss Maratonlyn	Moss SK
9.-10. februar	NSFs seriesjakk	
1.-3. mars	KM-helig, NSF, anbefalt for individuelt KM	NSF-kretsene
9.-10. mars	NSFs seriesjakk (avslutning)	
23.-27. mars	Det åpne junior-NM	Arrangør søkes av USF
23.-30. mars	Det åpne NM	Arrangør søkes
6.-7. april	Reservert ikke-NGP-arrangementer	
13. april	Bondeofferet Grand Prix (NGP) i Trondheim	SMPOAÅ
4.-5. mai	Reservert ikke-NGP-arrangementer	
8.-12. mai	Lag-NM-finale	NSF
15.-16. juni	Reservert ikke-NGP-arrangementer	
6.-13. juli	Landsturneringen	Røros SK

For turneringsinformasjon, se motstående side.

Søknad om terminfesting sendes NSF, Frennings vei 3, 0588 Oslo

## DU TREKKER...

Løsninger

Oppgavene står på side 29.

1) Hans P. Opdahl - Ole J. Gyldenås (klasse 1), **1.Tb6!!** Stiller svart ovenfor et ubehagelig valg. Det truer 2.Te6#. **1...axb6** Tårnet må slås. Alternativet **1...Ld6** strander på 2.Sg6† Ke6 (**2...Kf6 3.Txd6†**) **3.Sf8†. 2.a7 Lxh4 3.a8D Lxg3† 4.Kxg3 h4† 5.Kh2 g3† 6.Kh3 1—0**

2) Pål Moe - Odd Fystro (klasse 3), **1.Txf8†! Kxf8 2.Dh8† Ke7 3.Dh4†** og svart får tilbake det ofrede tårnet på f2, og kommer offiser over. **3...Kd7 4.Dxf2 1—0**

3) Gunnar Stake-Larsen - Erik Parr (klasse Mester), **1...Sxg3! 2.Lf3** Hvit har ikke stort annet valg. Etter 2.hxg3 blir hvit raskt matt etter 2...Dh5. **2...Sxe2† 3.Kg2 Txd3 4.Lxg4 Sf4† 5.Kh1 Dxg4 6.f3 Dg2† 0—1**

4) Sigurd Stene - Willy L. Olsen (klasse Senior), **1...Sg4†! 2.Kg1** Hvit springeren slås ryker dronninga etter 2.hxg4 Dh4† **3.Kg1 Te1. 2...Se3 3.Te5 Sxf1 0—1**

5) Thomas Pronstad - Nikolas A. Mellem (klasse Junior), **1...Dxh2†!** og hvit blir matt i to trekk. **2.Kxh2 Lg7† 0—1**

6) Atle Grønn - Einar J. Gausel (klasse Elite), **1...Sxf2! 2.Sxb7** Etter 2.Kxf2 blir hvit satt forsert matt etter 1...Te2† **3.Kg1 Txd2† 4.Kxg2 Te2† 5.Kg1 Dxf3**, men matten lar ikke vente på seg etter teksttrekket heller. **2...Sh3† 3.Lxh3 Dxh3 4.Te1 Txe1† 5.Sxe1 Te2—0—1**

“ At jeg ikke var noen barne-stjerne, kommer blant annet av at jeg ikke spilte sjakk som barn.”  
Einar J. Gausel

“ If you are so attached to slow chess, you can still do it at home, we have no objections to that.”  
FIDE-president Iljumsjinov til motstander av den nye betenkningstida.



# Nytt fra NSF

Redigert av Bjarke Kristensen

## Det nye sentralstyret

NSFs sentralstyre 2001-02 består av: president Hugo Parr (Follo SK), visepresident Ellen Hagesæther (Hauge SK), kasserer Bjørn Haveland (Bærum SS), turneringssjef Øistein Yggeseth (Asker SK), leder av eliteutvalget Thor Geir Harestad (Randaberg SK), styremedlem Torstein Bae (SK av 1911), leder av USF Espen Andersen (Moss SKU). Varamedlemmer er Roaul Abrahamsson (SK av 1911) og Svein Erik Lurdalen (Kongsberg SK). Morten Sand fortsetter som FIDE-delegat.

## Sponsorutvalget

Egil Bakke har tatt over etter Hugo Parr som leder av NSF's sponsorutvalg. Spesielle satsningsområder for utvalget i den kommende perioden er å søke eksternt finansiering til deltakelse i sjakkolympiaden 2002, etablering av en landsdekkende Eliteserie, samt satsning på Internett.

## Nytt seniorutvalg

Richard Wicklund-Hansen (Moss SK) har tatt over som leder av seniorutvalget. Øvrige medlemmer er Aage Mella (Strømmen SK), Kjell Haug (Stjernen SK) og Otto Ibenfeldt (Follo SK). Utvalget ble på kongressen tildelt et beløp på kr 15.000 for å fremme interessen for sjakk blant NSF's godt voksne medlemmer.

## Det åpne NM i hurtigsjakk 2002

Det åpne Norgesmesterskapet i hurtigsjakk 2002 er tildelt Fredrikstad SS. Turneringen går av stabelen 12.-13. januar.

## Norges Grand Prix 2001-02

Norges Grand Prix i sjakk er startet opp med ny sesong. Den første turnering ble i år Bergen Nordisk Grand Prix i regi av Bergens SK. Avgiftene er uendret kr 30 for seniorer og kr 15 for juniorer. Premiene (kan bli endret) er: Klasse Mester: 5.000-2.500-1.500-1.000. Klasse 1, 2, 3, 4 og 5: 2.000-1.000-700. **Merk!** De tre øverst-plasserte i klassene 1, 2, 3, 4 og 5 får adgang til å spille én klasse høyere ved NM 2002 i Røros. I mesterklassen er vinneren som kvalifisert til Eliteklassen.

## NSF's seriesjakk 2001-02 NM for klubblag 2002

Lagsjakk er spennende og engasjerende og vi oppfordrer klubbene til å delta med så mange lag som råd. Men ha i mente - at å melde seg på i en turnering er å inngå en forpliktende avtale om å møte frem og spille sjakk i hver runde. Invitasjon til årets seriesjakk blir sendt senest 10. september til formannen i alle klubber i NSF sammen med gjeldende reglement. **Påmeldingsfristen er 8. oktober**, og vi ber om at tilsendt påmeldingskjema blir brukt. Startavgifter og opplegg blir i hovedsak som i fjor. Første runde spilles i helgen 10.-11. november.

## Europamesterskapet 2002

GM Einar Gausel kvalifiserte seg med seieren i Kristiansund til Europamesterskapet 19.12.-4.1. i Groningen (Nederland). Hvem som kommer til å representere Norge i 'EM for kvinner' samme sted

avgjøres av NSF's Eliteutvalg. EM 2002 er kvalifiserende til FIDE's VM-turnering.

## Thomas Heibergs minnestipend

Fra «Thomas Heibergs Minnefond» skal det i år utbetales et stipend på kr 3000 til en spiller mellom 16 og 26 år som har vist gode resultat samt stor vilje til deltaking og satsing på sjakk. Klubbene kan foreslå kandidater. Forslag med begrunnelse skal sendes skriftlig til NSF innen den 15. oktober. Statutter for «Thomas Heibergs Minnefond» står i NSF's håndbok 1.0.5. (88.11.01).

## Jorunn Kokkinos sluttet

NSF's sekretær siden august 1998 har sluttet på Sjakkkontoret og ny sekretær ventes ansatt snarest mulig. Frem til da vil Svein Erik Lurdalen sikre at forbundets daglige rutiner kan fortsette som vanlig. Lurdalen, nyvalgt varamedlem av sentralstyret, driver til daglig 'Sølvkongen'.

## Terminfesting av arrangement

Vi minner om at hovedfrist for terminfesting av turneringer i høsthalvåret 2002 er 1. november 2001. Søknadsskjema for terminfesting er sendt alle klubber og kretser. Se terminlisten i Norsk Sjakkblad eller på Sjakktuelt ([www.sjakk.no](http://www.sjakk.no)) for reserverte datoer. Det er også mange «faste» arrangement i 1. halvår 2002 som må komme på banen før det er for sent.

## NSF søker arrangører i 2002

Det åpne junior-NM (terminfestet 23.-27.3.)  
Det åpne NM (terminfestet 23.-30.3.)  
Lag-NM-finale (terminfestet 8.-12.5.)  
Norges Sjakkforbunds Landsturnering - NM i sjakk for årene 2004-2006.



Norges Sjakkforbund  
Frennings vei 3, 0588 Oslo  
E-post: [sjakkfor@online.no](mailto:sjakkfor@online.no)  
Tlf. 22 15 12 41. Faks 22 71 00 07  
Bankgiro 6011.05.33090  
Kontortid: mandag-fredag kl.10-16  
Generalsekretær: Bjarke Kristensen

Forbundets medlemsavgift 2001 gjennom klubb: Voksen kr 250, junior/kadett (født 1980-86): kr 125, lille- og miniputt (født 1988-): kr 60. Direkte medlemskap koster det dobbelte.

PRESIDENT:  
Hugo Parr (Nittedal SK).  
Tlf. 67 07 21 58p, 22 24 66 00a  
E-post: [famparr@frisurf.no](mailto:famparr@frisurf.no)

VICEPRESIDENT:  
Ellen Hagesæther (Hauge SK).  
E-post: [ellen.hagesather@famasi.uio.no](mailto:ellen.hagesather@famasi.uio.no)  
KASSERER: Bjørn Haveland (Bærum SS).  
Tlf. 67 13 92 04p, 913 39 937m.  
E-post: [bjoernih@online.no](mailto:bjoernih@online.no)

TURNERINGSSJEF:  
Øistein Yggeseth (Asker SK).  
Tlf. 66 79 68 39p, 22 96 03 01a.  
E-post: [oeyggsth@frisurf.no](mailto:oeyggsth@frisurf.no)

Norges ledende sjakkutsalg finner du på  
**[www.kongsberg.net/kongen](http://www.kongsberg.net/kongen)**

Vi har over 1700 forskjellige boktitler på lager.  
I tillegg har vi det meste innen sjakk: Brett, brikker, klokker, pc-programmer, videoer, sjakkfrimerker etc.

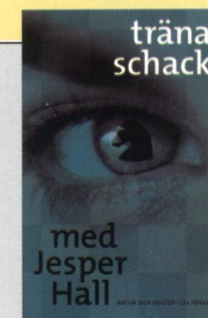
Med dagens kurser er våre priser de samme som i England.  
**Husk at ved kjøp i utlandet kommer moms og eventuelt toll i tillegg.**

## «Träna schack»

av IM Jesper Hall  
Kun kr 200,-

Hall har trent Sveriges elitejuniorer i flere år og er en av Sveriges beste trenere. I tillegg er han utdanna pedagog. Nå kan du lære sjakk av hans erfaringer!

«Det er kriminelt att inte lesa den. Kan du inte köpa den själv, se till at en kompis köper den, och låna hans ex!» IM Ari Ziegler

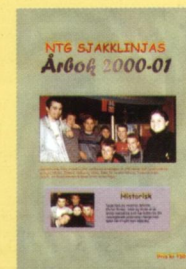


## Rykende fersk årbok fra NTG

Les alt om sjakkelevenenes opplevelser det siste skoleåret. Boka inneholder reiseskildringer fra blant annet Cappelle la Grande, Gausdal Troll Masters og Bad Wiessee samt elevenes særøppgaver.

**Vi støtter NTG - gjør du? Pris kr 150,-**

Hvis du kjøper fjorårets årbok i tillegg, får du denne for kr 50, altså kr 200 for begge.



**Salukongen**  
sjakkutsalg  
Tlf: 971 22 477 Fax: 32 73 26 03  
Postboks 100 3602 Kongsberg

Du kan også bruke vår e-postadresse: [kongen@kongsbergnett.no](mailto:kongen@kongsbergnett.no) - eller tlf. 32 73 00 63.